

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า)
ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

นายสุจินต์ โชติมุข

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
วันรับ.....
วันลงทะเบียน..... 265560
เลขทะเบียน..... ๑.
เลขเรียกหนังสือ..... 365.6 ค123๗

2565

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2565

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นายสุจินต์ โชติมุข แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา เจริญศิริ)

กรรมการ

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร) (รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ)

กรรมการ

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ)

(รองศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....ปี 15 มี.ค. 2565

ชื่อเรื่อง : ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำ
จังหวัดมหาสารคาม

ผู้วิจัย : นายสุจินต์ โชติมุข

ปริญญา : รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยูภาศ
รองศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์

ปีที่สำเร็จการศึกษา : 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติดฯ และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ ได้แก่ ผู้ต้องขังที่กระทำผิดในคดียาเสพติด จำนวน 256 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ และสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .856 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับพฤติกรรมการกระทำผิดในคดียาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (2) ตัวแปรพยากรณ์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดในคดียาเสพติดฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ, ปัจจัยด้านสภาพครอบครัว สังคม และชุมชน และปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรม โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .515 สามารถร่วมกันอธิบายการผันแปรได้ร้อยละ 26.6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ข้อเสนอแนะ ได้แก่ ควรปราบปรามอย่างจริงจังและเข้มงวดให้มากขึ้นไม่ควรเลือกปฏิบัติ ควรส่งเสริมการสร้างงานให้ประชาชนมีงานทำและให้โอกาสคนที่พ้นโทษเข้าทำงานได้เหมือนอย่างคนปกติ ควรจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ด้านยาเสพติดหรือจัดให้มีการแข่งขันกีฬานันทนาการอย่างสม่ำเสมอ ควรปรับแก้กฎหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ควรจัดให้มีศูนย์รับแจ้ง/ร้องเรียน ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการค้ายาบ้า

คำสำคัญ: ยาเสพติด, ผู้ต้องขัง, เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Title : Factors Affecting the Offense in Drug cases (Methamphetamine) of Inmates at Maha Sarakham Province Prison

Author : Mr. Suchin Chotimuk

Degree : Master of Public Administration (Public Administration)
Rajabhat MahaSara Kham University

Advisor : Associate Professor Dr.Yupaporn Yupas
Associate Professor Dr.Phakdee Phosing

Year : 2022

ABSTRACT

The objectives of this research were to study level of offense behavior in drug cases (Methamphetamine) of inmate in Maha Sarakham province prison. To study Factors affecting the offense in drug cases (Methamphetamine) of inmates at Maha Sarakham province prison and to study other suggestions. The sample group in this study was 256 inmates convicted of drug offenses using Taro Yamane sampling method and simple sampling. The research instruments was 5-level rating scale questionnaire. The entire confidence value is .856. The statistics used Percent, frequency, mean, standard deviation, Pearson correlation coefficient analysis and multiple regression analysis by setting statistical significance at .05

The results of research were as follow: (1) The overall of level of offense behavior in drug cases (Methamphetamine) of inmate in Maha Sarakham province prison at a moderate level, (2) Factors affecting the offense in drug cases (Methamphetamine) of inmates at Maha Sarakham province prison include economic factor, factors of family society and community conditions, Values and cultural factors. The correlation coefficient was 0.515 and could be able predict for 26.6 % by statistical significant at .05., and (3) The study also suggested: Should be suppressed more seriously and strictly, should not be discriminated against. Should promote the creation of jobs for people to have jobs. And provides opportunities for those who pass the penalty to work as normal people. Should organize activities to promote drug education or organize recreational sports

competition. Should amend the law in accordance with the current circumstances. Should provide a notification/complaint center Provides information about trade in amphetamines.

Keywords: Drug, Inmates, Maha Sarakham Province Prison

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา เจริญศิริ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกลลภิตตอัมพร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณ นายมงคล จันทะจร ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม พร้อมทั้งเจ้าหน้าที่เรือนจำจังหวัดมหาสารคามทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและอนุเคราะห์ในการเข้าถึงข้อมูลแก่ผู้วิจัย รวมถึงผู้ต้องขังคดียาเสพติด (ยาบ้า) ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่ง สำหรับบุคคลที่สำคัญที่สุดในชีวิตของผู้วิจัย คือ คุณพ่อสุพจน์ โชติมุข และคุณแม่แม่สมจิตร โชติมุข บุพการีผู้ให้กำเนิดผู้ที่คอยอบรมสั่งสอนเลี้ยงดู ผู้ที่หยิบยื่นโอกาสทางการศึกษาให้แก่บุตรเสมอมา หากไม่มีท่านทั้งสองผู้วิจัยคงไม่มีโอกาสได้ศึกษาถึงในระดับนี้ได้

ขอขอบพระคุณครอบครัวและญาติพี่น้องทุกคนที่ให้อภัยใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่พระคุณบิดา-มารดา บุรพาคณาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้การอบรมสั่งสอนสร้างความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ ให้สติปัญญาให้การสนับสนุน พร้อมนำพาผู้วิจัยก้าวสู่หนทางแห่งความสำเร็จ

นายสุจินต์ โชติมุข

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ข
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	2
1.3 สมมติฐานการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย	3
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	7
2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับยาเสพติด	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการกระทำผิดในคดียาเสพติด	15
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับยาเสพติด	20
2.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด	28
2.5 สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่	46
2.6 บริบททั่วไป	47
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	51
2.8 กรอบแนวคิดการวิจัย	54
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	55
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	55
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	56
3.3 วิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ	57
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	58
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	58

หัวเรื่อง	หน้า
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	59
บทที่ 4 ผลการวิจัย	60
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัย	60
4.2 ผลการวิจัย	61
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	76
5.1 สรุป	76
5.2 อภิปรายผล	79
5.3 ข้อเสนอแนะ	81
บรรณานุกรม	82
ภาคผนวก	88
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	89
ภาคผนวก ข ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	96
ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	99
ภาคผนวก ง ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์	102
การเผยแพร่ผลงานวิจัย	109
ประวัติการวิจัย	110

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	จำนวนผู้ต้องขังในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม	56
4.1	ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลสถานภาพทั่วไป ของกลุ่มตัวอย่าง	61
4.2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้ต้องขังคดียาเสพติด (ยาบ้า) เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านพฤติการณ์กระทำผิด	65
4.3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ด้านข้อหาเสพยาเสพติด (ยาบ้า)	66
4.4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ด้านข้อหาจำหน่ายยาเสพติด (ยาบ้า)	67
4.5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ด้านข้อหาครอบครองยาเสพติดไว้เพื่อเสพ (ยาบ้า)	68
4.6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ด้านข้อหาครอบครองยาเสพติดไว้เพื่อจำหน่าย (ยาบ้า)	69
4.7	ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของตัวแปรอิสระ (x)	70
4.8	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัย	71
4.9	ผลการวิเคราะห์การกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือน จำจังหวัดมหาสารคาม (y)	73
4.10	ข้อเสนอแนะปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำ จังหวัดมหาสารคาม	75
ข.1	ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	97
ค.1	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	100

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	ลักษณะของยาบ้า	23
2.2	ความต้องการตามแนวคิดของ Maslow	33
2.3	การแบ่งส่วนโครงสร้างการบังคับบัญชาของเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม	48
2.4	กรอบแนวคิดการวิจัย	54

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม มีพื้นที่ภายในกรอบกำแพงเรือนจำฯ จำนวน 11 ไร่ 2 งาน ปัจจุบันมีจำนวนผู้ต้องขังทั้งหมด 2,269 คน ในขณะที่ความจุมาตรฐานที่สามารถรองรับผู้ต้องขังได้เพียง 1,000 คน ซึ่งเกินความจุมาตรฐานถึงเท่าตัว (เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม, 2563) นับว่าเป็นปัญหาความหนาแน่นแออัดของประชากรผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคามและมีลักษณะคล้าย ๆ กันทุกเรือนจำทั่วประเทศ สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของการแพร่ระบาดของยาเสพติดในเขตชุมชน ซึ่งปัญหายาเสพติดนับเป็นภัยร้ายแรงของมวลมนุษยชาติและเป็นภัยร้ายแรงต่อสังคมเป็นปัญหาใหญ่ระดับชาติ พิษภัยของยาเสพติดทำให้การพัฒนาประเทศและระบบเศรษฐกิจต้องหยุดชะงัก เยาวชนของชาติตกเป็นทาส ยาเสพติด และเป็นที่น่าสังเกตว่าจำนวนผู้ต้องขังที่อยู่ในการควบคุมของเรือนจำเป็นผู้ต้องขังคดี ยาเสพติด (ยาบ้า) เสียเป็นส่วนใหญ่เป็นเหตุให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจว่า เพราะเหตุใดจึงมีจำนวนผู้กระทำความผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) มากกว่าคดีอื่น ๆ และอะไรที่เป็นสาเหตุให้พวกเขาเหล่านั้นตัดสินใจกระทำความผิดในคดีดังกล่าว หรืออาจเป็นเพราะว่าบ้านเมืองเราในตอนนี้กำลังประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาภายในครอบครัว หรือปัญหาทางด้านสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งทำให้เกิดพฤติกรรม การเลียนแบบความต้องการที่จะมีในสิ่งที่ผู้อื่นมีเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมผู้อื่น จึงชวนขวยเพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ต้องการจนเกิดความคิดในการกระทำความผิดกฎหมาย เช่น การค้า ยาเสพติด การก่ออาชญากรรมในด้านต่าง ๆ ส่งผลให้ต้องถูกจับกุมตัวเข้ามาใช้ชีวิตอยู่ในเรือนจำ

สถานการณ์แพร่ระบาดของยาเสพติด ปี 2559–2561 จะเห็นได้ว่าการแพร่ระบาดของยาเสพติด จากข้อมูลปี 2559 มีผู้ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จำนวน 280,076 คน และเมื่อถึงปี 2561 ได้มีผู้ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเพิ่มขึ้น เป็นจำนวน 342,690 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 22% ระบบ NCR: ปริมาณของกลางยาเสพติดที่จับกุมได้ในช่วงเดือน มกราคม–พฤษภาคม 2562 1) ยาบ้า จำนวน 250 ล้านเม็ด 2) ไอซ์ จำนวน 3,636 กิโลกรัม 3) เฮโรอีน จำนวน 567 กิโลกรัม

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันวิเคราะห์ถึงสาเหตุหรือปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดปรากฏการณ์ดังกล่าว จึงประเมินได้ว่าสาเหตุเกิดจากปัจจัย 2 ประการ คือ ปัจจัยภายนอกประเทศและปัจจัยภายในประเทศ 1) ปัจจัยภายนอกประเทศ จากข่าวสารยาเสพติดที่ได้มีการติดตามมาโดยตลอดเป็นที่ทราบกันดีว่า แหล่งผลิตยาเสพติดที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยมากที่สุด คือ แหล่งผลิตที่อยู่ในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ โดยรูปแบบการผลิต

ยาเสพติดในพื้นที่นี้จะดำเนินการเป็นเครือข่าย โดยมีนายทุนที่อยู่ต่างประเทศเป็นผู้ว่าจ้างให้แรงงานในพื้นที่ดำเนินการผลิตยาเสพติดตามคำสั่งซื้อและจะมีผู้ทำหน้าที่จัดจำหน่ายกระจายยาเสพติดส่งให้กับลูกค้าในประเทศต่าง ๆ 2) ปัจจัยภายในประเทศ พบว่าในห้วงเวลานี้มีการจับกุมและตรวจยึดยาเสพติดได้จำนวนมากส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการที่หน่วยกองกำลังและหน่วยปราบปรามได้ผนึกกำลังกันสกัดกั้นยาเสพติดไม่ให้เข้าสู่แหล่งแพร่ระบาดในหมู่บ้าน/ชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลให้กลุ่มการค้าต้องลักลอบลำเลียงเข้ามาเพิ่มขึ้นอีกเท่าตัว เพื่อเป็นการทดแทนยาเสพติดที่ถูกเจ้าหน้าที่จับกุมได้ ส่วนยาเสพติดที่ถูกพักเก็บในแหล่งพักตอนในของประเทศก็จะเร่งระบายหรือจำหน่ายยาเสพติดเพื่อลดการสูญเสียอันจะเกิดจากการกวาดล้างของเจ้าหน้าที่โดยการลดราคาหรือสร้างแรงจูงใจต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการซื้อขายกันมากขึ้น รวมทั้งการสร้างเครือข่ายฐานลูกค้าใหม่ที่อยู่ต่างประเทศเพิ่มขึ้นด้วย (แผนประชารัฐร่วมใจ ปลอดภัยยาเสพติด, 2561, น. 1)

จากปัญหาหายาเสพติดที่กล่าวมาข้างต้นนี้ นับเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของประชาชนชาวไทยอย่างร้ายแรง ซึ่งรัฐบาลไทยทุกยุคทุกสมัยได้มีนโยบายในการป้องกันและปราบปรามปัญหาหายาเสพติดกันอย่างต่อเนื่อง แต่แนวโน้มของยาเสพติดกลับมิได้มีการลดลงแต่อย่างใดหากแต่ยังขยายตัวเพิ่มมากขึ้นอีกด้วยและในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นประชาชนชาวไทย ผู้ได้รับผลกระทบจากปัญหาหายาเสพติดนี้ จึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะวิจัยศึกษาถึงปัญหาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เพื่อนำมาพัฒนาเป็นองค์ความรู้เสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอันจะก่อให้เกิดการป้องกันและแก้ไขปัญหาหายาเสพติดในเชิงบูรณาการ ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาระดับการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม
- 1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม
- 1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาแก้ไขการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 พฤติกรรมการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง

1.3.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม มี 3 ด้าน ดังนี้

1.3.2.1 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

1.3.2.2 ปัจจัยด้านสภาพครอบครัว สังคม และชุมชน

1.3.2.3 ปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรม

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาภายในพื้นที่เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

1.4.2 ขอบเขตด้านตัวแปร

1.4.2.1 ตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

- 1) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ
- 2) ปัจจัยด้านสภาพครอบครัว สังคม และชุมชน
- 3) ปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรม

1.4.2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ การกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) จำแนกเป็นรายด้าน แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านข้อหาเสพยาเสพติด (ยาบ้า)
- 2) ด้านข้อหาครอบครองยาเสพติดไว้เพื่อเสพ (ยาบ้า)
- 3) ด้านข้อหาจำหน่ายยาเสพติด (ยาบ้า)
- 4) ด้านข้อหาครอบครองยาเสพติดไว้เพื่อจำหน่าย (ยาบ้า)

1.4.2.3 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1) ประชากร (Population) หมายถึง ผู้ต้องขังที่กระทำผิดในคดียาเสพติด ของเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 1,684 คน โดยแบ่งเป็นผู้ต้องขังชาย จำนวน 1,557 คน และผู้ต้องขังหญิง จำนวน 127 คน (เรือนจำมหาสารคาม, 2563)

2) กลุ่มตัวอย่าง (Sample) หมายถึง ผู้ต้องขังที่กระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 256 คน โดยแบ่งเป็นผู้ต้องขังชาย จำนวน 177 คน และผู้ต้องขังหญิง จำนวน 79 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ (Yamane, 1973, 727)

1.4.2.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ มีระยะเวลาในการศึกษาระหว่างเดือนพฤศจิกายน-มกราคม 2564

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวกับสภาพของเศรษฐกิจ ได้แก่ สภาพคล่องทางการเงิน รายได้ รายจ่าย ค่าครองชีพที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต ซึ่งจะส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

ปัจจัยด้านสภาพครอบครัว สังคม และชุมชน หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว สังคม และชุมชน ได้แก่ สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวผู้ต้องขังซึ่งจะส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

ปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรม หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวกับทัศนคติและแนวปฏิบัติของผู้ต้องขังที่มีส่วนหล่อหลอมความคิด ความรู้สึกของผู้ต้องขัง ซึ่งจะส่งผลต่อการกระทำผิดในคดี ยาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

ข้อหาเสพยาเสพติด (ยาบ้า) หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่เป็นความผิดฐานเสพยาบ้าและถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมตัวดำเนินคดีตามกระบวนการของกฎหมาย

ข้อหาครอบครองยาเสพติดไว้เพื่อเสพ (ยาบ้า) หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่เป็นความผิดฐานมียาบ้าไว้ในครอบครองเพื่อเสพและถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมตัวดำเนินคดีในจำนวนมีของกลางยาบ้าไม่เกิน 15 หน่วยการใช้หรือปริมาณสารบริสุทธิ์ไม่เกิน 0.375 กรัม

ข้อหาจำหน่ายยาเสพติด (ยาบ้า) หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่เป็นความผิดฐานจำหน่ายยาบ้า โดยไม่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงสาธารณสุขและถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมตัวดำเนินคดีในจำนวนมีของกลางยาบ้ามากกว่า 15 หน่วยการใช้หรือปริมาณสารบริสุทธิ์เกิน 0.375 กรัมขึ้นไป หรือมีพฤติกรรมการทำความผิดโดยการจำหน่าย แจก ยาบ้าให้แก่ผู้อื่นโดยไม่ได้อนุญาตฯ

ข้อหาครอบครองยาเสพติดไว้เพื่อจำหน่าย (ยาบ้า) หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่เป็นความผิดฐานครอบครองยาบ้าโดยไม่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงสาธารณสุขและถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมตัวดำเนินคดีในจำนวนมีของกลางยาบ้า มากกว่า 15 หน่วยการใช้หรือปริมาณสารบริสุทธิ์เกิน 0.375 กรัมขึ้นไป

ยาเสพติด หมายถึง ยา หรือสารเคมีใดก็ตามที่เมื่อบุคคลเสพหรือรับเข้าสู่ร่างกายโดยการฉีด สูบดม รับประทาน หรือวิธีอื่นติดต่อกัน ทำให้ผู้เสพแสดงออกลักษณะต่าง ๆ กันมีความต้องการที่จะ เสพยานิตนั้น ๆ อย่างต่อเนื่องและมีความต้องการปริมาณยาเพิ่มมากขึ้น มีภาวะเป็นการติดยา ออยากยา ทั้งทางร่างกายและจิตใจ

ยาบ้า หมายถึง สารเสพติดที่ประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ แอมเฟตามีนและอนุพันธ์มีฤทธิ์ กระตุ้นประสาทส่วนกลางทำให้ผู้ใช้มีความรู้สึกกระปรี้กระเปร่าในระยะแรกมีผลต่อร่างกายและจิต ประสาท

ประเภทยาเสพติด หมายถึง การแบ่งประเภทยาเสพติดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. ประเภทที่ 1 ได้แก่ เฮโรอีน แอลเอสดี แอมเฟตามีน ยาบ้า ยาอี หรือยาเลิฟ
2. ประเภทที่ 2 ยาเสพติดประเภทนี้สามารถนำมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ได้แต่ ต้องใช้ภายใต้การควบคุมของแพทย์และใช้เฉพาะกรณีที่น่าจำเป็นเท่านั้น ได้แก่ ผีน มอร์ฟิน โคเคน หรือ โคคาอีน โคเคอีน และเมทาโดน
3. ประเภทที่ 3 ยาเสพติดประเภทนี้เป็นยาเสพติดให้โทษที่มียาเสพติดประเภทที่ 2 ผสมอยู่ มีประโยชน์ทางการแพทย์การนำไปใช้เพื่อจุดประสงค์อื่น หรือเพื่อเสพติดจะมีบทลงโทษกำกับไว้ ยาเสพติดประเภทนี้ ได้แก่ ยาแก้ไอ ที่มีตัวยาโคเคอีน ยาแก้ท้องเสีย ที่มีฝิ่นผสมอยู่ด้วยยานี้ดระงับปวด ต่าง ๆ เช่น มอร์ฟิน เพทิตีน ซึ่งสกัดมาจากฝิ่น
4. ประเภทที่ 4 คือสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ 1 หรือประเภทที่ 2 ยาเสพติดประเภทนี้ ไม่มีการนำมาใช้ประโยชน์ในการบำบัดโรคแต่อย่างใดและมีบทลงโทษกำกับไว้ด้วย ได้แก่ น้ำยาอะเซติคแอนไฮไดรย์ และอะเซติลคลอไรด์ ซึ่งใช้ในการเปลี่ยนมอร์ฟินเป็นเฮโรอีน สารคลอซูไดอีเฟครินสามารถใช้ในการผลิตยาบ้าได้ และวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทอีก 12 ชนิด ที่สามารถนำมาผลิตยาอีและยาบ้าได้

5. ประเภทที่ 5 เป็นยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าข่ายอยู่ในยาเสพติดประเภทที่ 1 ถึง 4 ได้แก่ ทุกส่วนของพืชกัญชา ทุกส่วนของพืชกระท่อม เห็ดขี้ควาย เป็นต้น

ผู้ต้องขัง หมายถึง นักโทษเด็ดขาด คนต้องฝากขัง คนฝาก ผู้ต้องกักกัน ผู้ต้องกักขัง ซึ่งกระทำความผิดและได้ถูกพิพากษาลงโทษจำคุกให้อยู่ในความควบคุมและรับผิดชอบของกรมราชทัณฑ์ ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง ผู้ต้องขังชายและผู้ต้องขังหญิงของเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

ผู้ต้องขังคดียาเสพติด หมายถึง ผู้ต้องขังเฉพาะคดียาเสพติดที่กระทำผิดในคดียาเสพติดฯ ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 จำแนกลักษณะเป็นกระทำความผิด ดังนี้

1. ซื้อหาเสพยาเสพติดฯ
2. ซื้อหาครอบครองยาเสพติดไว้เพื่อเสพยา

3. ข้อหาจำหน่ายยาเสพติดฯ

4. ข้อหาครอบครองยาเสพติดไว้เพื่อจำหน่ายฯ

เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม หมายถึง หน่วยงานของทางราชการที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติต่อผู้ที่กระทำความผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล หรือคำสั่งผู้มีอำนาจโดยการควบคุมผู้ต้องขังไม่ให้หลบหนีจนกว่าจะพ้นกำหนดโทษ ซึ่งอยู่ภายใต้สังกัดกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม

เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ตั้งอยู่เลขที่ 79 หมู่ 14 ถนนแจ้งสนิท ตำบลเวียงนาง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ได้รับทราบข้อมูลว่า มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลกระทบต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหายาเสพติดในขั้นตอนต่อไป

1.6.2 ข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับจากงานวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยาบ้า) ให้กับชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคามให้ห่างไกลจากยาเสพติดได้

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัย ได้ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการทำวิจัย ไว้ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับยาเสพติด
2. แนวคิดเกี่ยวกับการกระทำผิดในคดียาเสพติด
3. แนวคิดเกี่ยวกับยาเสพติด
4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด
5. สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่
6. บริบททั่วไป
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับยาเสพติด

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525, น. 671) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมายของคำว่า “ยาเสพติด” หรือ “ยาเสพติด” หมายถึง ยาหรือสารเคมีซึ่งเมื่อเสพหรือฉีดเข้าสู่ร่างกายติดต่อกันชั่วระยะเวลาหนึ่งก็จะติดก่อให้เกิดพิษเรื้อรังทำให้ร่างกายและจิตใจเสื่อมโทรม ได้แก่ ผิ่น, กัญชา, เฮโรอีน, ยานอนหลับ และ สุรา เป็นต้น

คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาางานสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ (2534, น. 10) องค์การอนามัยโลก ได้ให้คำนิยาม “ยาเสพติด” หมายถึง ยาหรือสารเคมีที่เสพเข้าสู่ร่างกายและทำให้เกิดพิษเรื้อรังแก่ผู้เสพ ทำให้ร่างกายและจิตใจเสื่อมโทรม มีอาการผิดปกติหรือทรมาณเมื่อขาดยา สารบางอย่างที่เป็นยาเสพติด อาจไม่ทำให้เกิดอาการขาดยาทางร่างกายแต่เป็นการเสพติดทางจิตใจได้ เช่น บุหรี่ เหล้า กัญชา ซึ่งหากไม่ได้เสพจะมีอาการหงุดหงิด โมโหฉุนเฉียวกระวนกระวาย อารมณ์ไม่แจ่มใส จิตใจขุ่นข้อง

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2534, น. 2) ได้ให้ความหมายคำว่า “ยาเสพติด” หมายถึง สารหรือยาที่อาจเป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติหรือจากการสังเคราะห์ซึ่งเมื่อบุคคลใดเสพหรือรับเข้าไปในร่างกายซ้ำกันแล้วไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ เป็นช่วงระยะ ๆ หรือนาน ๆ ติดต่อกันก็ตาม จะทำให้บุคคลนั้นต้องตกอยู่ภายใต้อำนาจหรือเป็นทาสของสิ่งนั้นทางร่างกายและจิตใจ นอกจากนั้น

ยังอาจเพิ่มปริมาณการเสพขึ้นเรื่อย ๆ หรือทำให้สุขภาพของผู้เสพเสื่อมโทรมลงและเมื่อถึงเวลาอยากเสพแล้วไม่ได้เสพจะมีอาการผิดปกติทางด้านร่างกายและจิตใจเกิดขึ้นกับผู้เสพ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานกฤษฎีกา (2537, น. 13) ได้ให้คำนิยามของยาเสพติดให้โทษคล้ายคลึงกับที่องค์การอนามัยโลกได้ให้ไว้ คือ “ยาเสพติดให้โทษ” หมายถึง ยาหรือสารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน สูบ ฉีด หรือด้วยวิธีใดก็ตามจะทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ ซึ่งจะสังเกตลักษณะสำคัญ 3 ข้อ ดังนี้

1. มีความต้องการจะเสพอยู่ตลอดเวลา ด้วยการแสดงออกทั้งทางร่างกาย และจิตใจ
2. ต้องการเพิ่มขนาดของยาเสพติดมากขึ้น
3. สุขภาพทั่ว ๆ ไปทรุดโทรม

ปรีดา คงจัด (2542, น. 15) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 4 ให้ความหมายของยาเสพติดให้โทษว่า หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าโดย วิธีกิน, ดม, สูบ, และ ฉีด หรือด้วยประการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องการเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเรื่อย ๆ มีอาการอยากยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งร่างกาย และจิตใจตลอดเวลาและสุขภาพทั่วไปจะทรุดโทรมลงกับให้รวมตลอดถึงสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ตามที่รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษปี พ.ศ. 2522 จะได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแต่ไม่ได้หมายถึงยาสามัญประจำบ้านบางตำราตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่

Brown (1972, p. 33) ได้อ้างถึงความหมายของยาเสพติดที่องค์การอนามัยโลก สหประชาชาติ ได้ให้คำจำกัดความหมายของยาเสพติดไว้ว่า “ยาเสพติด” คือ สิ่งที่ทำให้เกิดพิษเรื้อรังและก่อความเสื่อมโทรมต่อผู้เสพและสังคม ซึ่งมีลักษณะดังนี้

1. ทำให้ผู้เสพมีความต้องการอย่างแรงกล้าต้องเสาะแสวงหายาเสพติดให้ได้ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใด ๆ ก็ตาม
2. ผู้เสพต้องเพิ่มปริมาณของยาที่ใช้เสพมากขึ้นเรื่อย ๆ ตามระยะเวลาที่ผ่านมา
3. ทำให้ผู้เสพมีความต้องการเกิดขึ้นทั้งทางร่างกายและจิตใจ เมื่อเสพไม่ว่าจะเสพวิธีการใดเข้าไปแล้วทำให้เกิดโทษและผลร้ายตามมาในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางตรงและทางอ้อม

สรุปได้ว่า ยาเสพติด หมายถึง ยาหรือสารเคมี รวมทั้งวัตถุใด ๆ ที่มนุษย์เสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยวิธีใด ๆ ก็ตาม เช่น การกิน, การสูดดม, สูบควัน และฉีดเข้าสู่ร่างกาย ฯลฯ แล้วทำให้เกิดการติด มีความต้องการที่จะเสพอยู่ตลอดเวลา อีกทั้งยังเพิ่มปริมาณที่จะใช้เสพขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อหมดฤทธิ์แล้วจะทำให้ร่างกายของผู้เสพมีความอยากยาเพิ่มขึ้นจนทำให้ร่างกายเกิดอาการทุรนทุรายทรมาน จนกว่าจะได้รับยาเสพติดดังกล่าวในการเสพเข้าสู่ร่างกายนี้จะมีผลทำให้อวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายและจิตใจอ่อนแอเสื่อมโทรมลงทุกขณะ

2.1.1 ประเภทของยาเสพติดให้โทษ

สุพัฒน์ อธิเรขเจริณชัย (2534, น. 60-61) กล่าวว่า การแบ่งประเภทของสิ่งเสพติดอาจจัดแบ่งออกตามหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ได้หลายแบบ ดังนี้

1. แบ่งตามลักษณะการออกฤทธิ์ของสิ่งเสพติดที่มีต่อร่างกาย คือ

1.1 สิ่งออกฤทธิ์กดประสาท (Depressants) ได้แก่ ฝิ่น, มอร์ฟีน, เฮโรอีน, บาร์บิ และทุเรตาฯ เป็นต้น สิ่งเสพติดเหล่านี้จะกดประสาทส่วนกลางหรือสมองทำให้ประสาทมีนงง ง่วงซึม และหมดแรง นอกจากนี้ยังกดศูนย์ประสาทหายใจทำให้หายใจช้าลงจนถึงขั้นหยุดหายใจได้

1.2 ประเภทกระตุ้นประสาท (Stimulant) ได้แก่ ใบกระท่อม, โคลเดอีน, และแอมเฟตามีน เป็นต้น สิ่งเสพติดเหล่านี้จะกระตุ้นประสาทส่วนกลางหรือสมองทำให้ประสาทตื่นตัว และกระวนกระวาย ไม่ง่วงนอน แต่เมื่อหมดฤทธิ์แล้วจะหมดแรง เพราะร่างกายไม่ได้รับการพักผ่อน และอาจจะเกิดอาการตัวสั่น ตึงเครียดถึงกับหมดสติและอาจจะถึงขั้นเสียชีวิตได้

1.3 สิ่งออกฤทธิ์หลอนจิตประสาท (Hallucinogens) ได้แก่ กัญชา, แอล.เอส.ดี., ดี.เอ็ม.ที. และ เอส.ที.พี. เป็นต้น สิ่งเสพติดเหล่านี้จะทำให้เกิดประสาทหลอนเห็นภาพผิดไปจากปกติ รสสัมผัสเปลี่ยนแปลงมีปฏิกิริยาผิดไปจากความเป็นจริงทั้งหมด

1.4 สิ่งออกฤทธิ์ที่ผสมผสานกัน (Mixed) ได้แก่ กัญชาถ้าเสพจำนวนน้อยจะกดประสาทอยู่ชั่วระยะหนึ่งต่อเมื่อเสพเพิ่มเข้าไปมากจะกลายเป็นพิษหลอนประสาทได้

2. แบ่งตามแหล่งกำเนิดของสิ่งเสพติด คือ

2.1 สิ่งเสพติดธรรมชาติ ได้แก่ สิ่งที่ได้มาจากพืช หรือพันธุ์ไม้บางชนิดโดยตรงที่เกิดขึ้นอยู่ตามธรรมชาติ เช่น ฝิ่น, กัญชา และโคลเดอีน เป็นต้น รวมทั้งการนำสารจากพืชมาทำกรรมวิธีต่าง ๆ ทางเคมี เช่น การนำฝิ่นมาทำเป็นมอร์ฟีน และเฮโรอีน เป็นต้น

2.2 สิ่งเสพติดสังเคราะห์ ได้แก่ สิ่งที่เกิดขึ้นด้วยกรรมวิธีต่าง ๆ ทางเคมี และนำมาใช้แทนสิ่งเสพติดธรรมชาติได้ เช่น เมธาโดน, เพธิดีน และไฟเซฟโตน เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักนายกรัฐมนตรี (2537, น. 16) ในพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 โดยประกาศของกระทรวงสาธารณสุขได้ระบุชื่อยาเสพติดให้โทษทั้งหมดไว้ 104 ชนิด และวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทอีก 4 ประเภท 42 ชนิด รวม 146 ชนิด ยาเสพติดเหล่านี้ถ้าจะแบ่งตามแหล่งกำเนิดแบ่งได้ 2 ประเภท คือ ยาเสพติดธรรมชาติ (Natural Drugs) เช่น ฝิ่น, กัญชา, กระท่อม และยาเสพติดสังเคราะห์ (Synthetic Drugs) เช่น เฮโรอีน, แอมเฟตามีน, (ยาบ้า) และเซโคنال (เหล้าแห้ง) นอกจากนี้ยังมีการแบ่งยาเสพติดออกตามลักษณะต่าง ๆ เช่น

1. แบ่งตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ได้ระบุประเภทยาเสพติดออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

- 1.1 ประเภทที่ 1 คือ ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง เช่น เฮโรอีน
- 1.2 ประเภทที่ 2 คือ ยาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น มอร์ฟีน, โคเคอิน และฝิ่น
- 1.3 ประเภทที่ 3 คือ ยาเสพติดให้โทษที่มียาเสพติดให้โทษประเภท 2 ผสมอยู่ เช่น ยาแก้ไอที่มีโคเคอินผสมอยู่
- 1.4 ประเภทที่ 4 คือ สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท 1 หรือประเภท 2 เช่น อะเซติคแอนไฮโดรไรด์
- 1.5 ประเภทที่ 5 คือ ยาเสพติดที่มีได้อยู่ในประเภท 1 ถึงประเภท 4 เช่น กัญชา และกระท่อม

2. แบ่งตามการออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท การแบ่งยาเสพติดตามฤทธิ์ของยาที่มีต่อร่างกายเมื่อเสพเข้าไปสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ

- 2.1 ประเภทกดระบบประสาท (Depressants) ได้แก่ เฮโรอีน, มอร์ฟีน และเซโคแนล
- 2.2 ประเภทกระตุ้นประสาท (Stimulant) ได้แก่ แอมเฟตามีน และกระท่อม
- 2.3 ประเภทหลอนประสาท (Hallucinogens) ได้แก่ แอล เอส ดี
- 2.4 ประเภทออกฤทธิ์หลายอย่างทั้งกดประสาท กระตุ้นประสาท และหลอนประสาท (Mixed) ได้แก่ กัญชา

ลิขิต วิชญ์ชินทร์ (2537, น. 16-17) ยาเสพติดมีมากกว่า 100 ชนิด สามารถแบ่งตามการออกฤทธิ์ แบ่งตามที่มา แบ่งตามกฎหมาย และแบ่งตามองค์การอนามัยโลก ได้ดังนี้

1. แบ่งตามการออกฤทธิ์ ซึ่งมีการแบ่งได้ 4 ประเภท คือ
  - 1.1 ประเภทกดประสาท เช่น ฝิ่น, มอร์ฟีน, โคเคอิน, เฮโรอีน, ยานอนหลับ, ยากล่อมประสาท, สารระเหย, เหล้า และเบียร์ ฯลฯ
  - 1.2 ประเภทกระตุ้นประสาท เช่น แอมเฟตามีน, พืชกระท่อม และโคเคน
  - 1.3 ประเภทหลอนประสาท เช่น ดีเอ็มที และเห็ดขี้ควาย
  - 1.4 ประเภทออกฤทธิ์ผสมผสาน เช่น กัญชา
2. แบ่งตามแหล่งที่มา
  - 2.1 ประเภทที่ได้รับจากธรรมชาติ เช่น ฝิ่น, มอร์ฟีน, พืชกระท่อม และกัญชา
  - 2.2 ประเภทที่ได้จากสังเคราะห์ หรือกึ่งสังเคราะห์ เช่น เฮโรอีน และแอมเฟตามีน
3. แบ่งตามกฎหมาย แบ่งได้ 2 ประเภท คือ
  - 3.1 ประเภทไม่มีกฎหมายควบคุม เช่น เหล้า, เบียร์, กาแฟ และยาแก้ปวด

3.2 ประเภทมีกฎหมายควบคุม เช่น ฝิ่น, มอร์ฟีน, แอมเฟตามีน, กัญชา, ยาแก้ไอ น้ำดำ และสารระเหย ฯลฯ

4. แบ่งตามองค์การอนามัยโลก โดยแบ่งออกเป็น 9 ประเภท คือ

4.1 ประเภทฝิ่น หรือมอร์ฟีน รวมทั้งที่มีฤทธิ์คล้ายมอร์ฟีน เช่น ฝิ่น, มอร์ฟีน, เฮโรอีน และเพอิดีน เป็นต้น

4.2 ประเภทบาร์บิทูเรต รวมทั้งยาที่มีฤทธิ์ทำนองเดียวกัน เช่น เซโคนาล และบาร์บิทัล

4.3 ประเภทแอลกอฮอล์ เช่น เหล้า, เบียร์ และวิสกี้

4.4 ประเภทแอมเฟตามีน เช่น แอมเฟตามีน และเมทแอมเฟตามีน

4.5 ประเภทโคเคน เช่น โบโคคา และโคเคน

4.6 ประเภทกัญชา เช่น ยอดช่อดอกกัญชาตัวเมีย, ยางกัญชา และกัญชา

4.7 ประเภท (Khat) เช่น ใบกระท่อม และใบ (Khat)

4.8 ประเภทหลอนประสาท เช่น แอลเอสดี, แมสดาลีน, เห็ดเมาบางชนิด, เมล็ด, มอร์นิงกลอรี และลำโพง

4.9 ประเภทอื่น ๆ เป็นพวกที่ไม่สามารถเข้าพวกใดได้ เช่น ทินเนอร์, เบนซิน, น้ำยาล้างเล็บ และยาแก้ปวด ฯลฯ

เนื่องจากสิ่งเสพติดให้โทษมีด้วยกันหลายชนิดในที่นี้ จึงขอกว่าแต่เฉพาะบางชนิดเท่านั้น ได้แก่ ฝิ่น, มอร์ฟีน, เฮโรอีน, กัญชา, กระท่อม, แอมเฟตามีน และสารจำพวกโอโรเซพ

1. ฝิ่น (Opium) เป็นสิ่งเสพติดที่แพร่หลายที่สุดสกัดได้จากยางของเปลือกผลฝิ่นดิบ (Opium Poppy) มีลักษณะเป็นยางเหนียวสีน้ำตาลไหม้ ก่อนนำมาใช้จะต้องเคี้ยวให้สุกก่อน ซึ่งฝิ่นสุกนี้จะมีสีดำ รสขม และมีกลิ่นเฉพาะตัว สำหรับต้นฝิ่นนั้นเป็นพืชล้มลุกที่ขึ้นได้ทุกแห่งในโลกที่มีอุณหภูมิที่เหมาะสมในประเทศไทยปลูกได้ดีบนดอยต่าง ๆ ทางภาคเหนือ ส่วนสารที่ทำให้ฝิ่นเป็นสิ่งเสพติดคือ อัลกาลอยด์ (Alkaloid) ที่มีมอร์ฟีนรวมอยู่กับชนิดอื่น ๆ อีกหลายชนิด ฝิ่นจึงมีฤทธิ์กดประสาทเมื่อเสพเข้าไปได้โดยการสูบหรือกินจะกดศูนย์กลางการหายใจทำให้หายใจช้าลงสุขภาพโทรมทั้งร่างกายและจิตใจ นอกจากนี้ยังทำให้เกิดโรคต่าง ๆ แทรกซ้อนได้ง่ายและเป็นสาเหตุของการก่ออาชญากรรมอีกด้วย ปัจจุบันมีเสฟฝิ่นน้อยลงเพราะหายากและมีสิ่งเสพติดให้โทษชนิดอื่นที่หาได้ง่ายเพิ่มขึ้น (สมพิศ สุวิฑูรย์, 2540, น. 19-20)

2. มอร์ฟีน (Morphine) ซึ่งสกัดได้จากฝิ่นดิบมีลักษณะเป็นผงสีขาว ไม่มีกลิ่น มีรสขม ละลายน้ำได้ง่าย มอร์ฟีนที่ลักลอบซื้อขายกันอยู่มากทำเป็นเม็ด เป็นผงแคปซูลหรืออัดเป็นแท่งสี่เหลี่ยม ฝิ่นฝักคล้ายก้อนอิฐ ตีตราต่าง ๆ เช่น 999 ตราช้างหรือตราดอกไม้ มอร์ฟีนเป็นสิ่งเสพติดที่ร้ายแรง มีฤทธิ์กดความรู้สึกต่าง ๆ ที่สมองทำให้คลายความเจ็บปวดและความทุกข์ทั้งหลายทำให้หลับสนิท

ตามปกติฝิ่นเมื่อเสพก็ติดได้ง่ายอยู่แล้ว มอร์ฟีนซึ่งสกัดจากฝิ่นยิ่งทำให้ติดง่ายและเลิกได้ยากยิ่งกว่า (ปรีดา คงจัด, 2542, น. 18)

3. เฮโรอีน (Heroin) เป็นสารสังเคราะห์ที่ผลิตได้จากมอร์ฟีน ซึ่งมีชื่อเรียกต่างกัน เช่น ไอร์เซเหย, แค็ป, โกว และเฮลลาฯ เฮโรอีน ที่ระบดแพร่หลายนั้นมีอยู่ 2 ชนิดด้วยกัน ดังนี้

3.1 เฮโรอีนบริสุทธิ์ (Pure Heroin) ซึ่งเรียกว่า เบอร์ 4 หรือผงขาว มีความเข้มข้นหรือเนื้อเฮโรอีน ถึงร้อยละ 80 มีลักษณะเป็นผงละเอียดสีขาว ไม่มีกลิ่นแต่รสขมจัด สามารถเสพเข้าสู่ร่างกายโดยการฉีดเข้าเส้นหรือกล้ำเนื้อ บางคนอาจใช้กิน ฉีด หรือผสมในบุหรี่ยูสูกก็ได้

3.2 เฮโรอีนผสม (Mixed Heroin) ซึ่งเรียกว่า เบอร์ 3 หรือไอร์เซเหย เป็นเฮโรอีนที่ผสมสารอื่นลงในเฮโรอีนบริสุทธิ์ เช่น สตริกนิน, ควินิน และ ยานอนหลับฯลฯ แล้วทำให้มีสีต่าง ๆ เช่น สีม่วง, สีชมพู, สีเหลือง และสีน้ำตาล ซึ่งมีลักษณะเป็นเกล็ดมักจะบรรจุอยู่ในถุงพลาสติกหรือแคปซูลแล้วเสพเข้าสู่ร่างกายโดยสูบไอร์เซเหยเข้าไปอย่างง่าย ๆ เฮโรอีนเป็นสิ่งเสพติดให้โทษร้ายแรงกว่าฝิ่นถึง 30-100 เท่า เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายจะทำให้การหายใจช้าลงกว่าปกติ สมองเสื่อมลง จิตใจฟุ้งซ่าน อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่ายมีความวิตกกังวลอยู่เสมอ ไม่สนใจต่อสิ่งแวดล้อม มีโรคแทรกซ้อนได้ง่าย ร่างกายซูบผอม หน้าตาคล้ำ ริมฝีปากเขียว ดวงตาเหม่อลอย และน้ำหนักตัวลดลงอย่างรวดเร็ว เมื่อเสพติดแล้วไม่ได้รับเฮโรอีนจะมีความรู้สึกทุกข์ทรมานมาก น้ำมูกน้ำตาไหล เหงื่อแตกชุ่มมีอาการปวดกระดูกและกล้ำเนื้อ ปวดท้องอย่างรุนแรง หูอื้อ ตามัว เพ้อคลั่ง อาจชักหมดสติ และถึงแก่ความตายได้ (สมพิศ สุขวิฑูรณ์, 2540, น. 20-21)

4. กัญชา (Marihuana หรือ Cannabis) เป็นพืชล้มลุกขึ้นได้ทั่วไปในเขตร้อน เช่น ประเทศอินเดีย, เม็กซิโก, ตะวันออกกลาง และไทย สารที่ทำให้เสพติด คือ ยางเรซิน (Resin) ของดอกกัญชาและยางที่ออกจากใบของต้นกัญชาตัวเมีย กัญชาเป็นสิ่งเสพติดให้โทษที่ออกฤทธิ์หลายอย่างเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายโดยการสูบหรือกินอาหารที่ปนกัญชาจะออกฤทธิ์ทั้งกดประสาท กระตุ้นประสาท และหลอนประสาทได้ ซึ่งอาการจะแตกต่างกันในแต่ละบุคคล อาการที่ปรากฏให้เห็นหลังสูบ 2-3 นาทีหรือหลังจากรับประทานแล้วประมาณครึ่งหรือหนึ่งชั่วโมง โดยมีอาการตื่นเต้นช่างพูด หัวเราะส่งเสียงดัง กล้ำเนื้อแขนขาอ่อนเปลี้ยและทำงานไม่ประสานกันคล้ายคนเมาสุรา หลังจากนั้นจะมีอาการง่วงนอนจนไม่สามารถควบคุมตนเองได้ถ้าได้รับในปริมาณที่มากอาการจะเพิ่มมากขึ้นและทำให้การรับรู้ต่อแสง สีเสียง เวลาและระยะทางผิดปกติไป ความรู้สึกนึกคิดและการตัดสินใจสูญเสียไป (สุวัฒน์ วีระเวชเจริญชัย, 2534, น. 73-74)

5. กระท่อม (Kratom หรือ Rubiaceus) เป็นพืชเสพติดชนิดหนึ่งส่วนมากพบในทวีปเอเชียโดยเฉพาะประเทศอินเดียและประเทศไทย ลักษณะเป็นต้นไม้ยืนต้นขนาดกลางมีแก่นเป็นไม้เนื้อแข็งใช้ใบเป็นสิ่งเสพติดลักษณะคล้ายใบกระดังงาหรือใบฝรั่ง ต้นหนาทึบมี 2 ชนิด คือ ชนิดก้าน และเส้นของใบเป็นสีแดงเรื่อ ๆ และต้นสีเขียว ใบเขียว ดอกกลมโตเท่าผลพุทราไทยล้อมรอบ

ด้วยเกสรสีแดงคล้ายดอกกระถินเมื่อเสพจะมีฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาทส่วนกลาง จึงทำให้ทำงานไม่รู้สึเหนื่อยเหนื่อย ไม่หิว ทนแดดได้นานแต่ไม่ชอบถูกฝน ผิวหน้าแห้งและดำ โดยเฉพาะบริเวณแก้มจะเป็นจุดดำ ๆ นอนไม่หลับและมีอาการประสาท เช่น มีสภาพจิตใจสับสนเกิดประสาทหลอน (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2545, น. 14)

6. ยาบ้า หรือ เมทแอมเฟตามีน (Methamphetamine) เป็นยาเสพติดชนิดร้ายแรง ลักษณะเป็นผงสีขาว ไม่มีกลิ่น มีรสขม มักจะผลิตเป็นเม็ดกลมแบนเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 7 มิลลิเมตร น้ำหนักเฉลี่ยประมาณ 0.11 กรัม/เม็ด มีสีส้ม สีเหลือง สีเขียว สีน้ำตาล หรือสีอื่น ๆ ยาบ้าเป็นยาเสพติดประเภทที่ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทโดยกระตุ้นระบบอวัยวะส่วนต่าง ๆ เกี่ยวกับการเคลื่อนไหว การทรงตัว และการถ่ายทอดความรู้สึกจะออกฤทธิ์มากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับปริมาณและระยะเวลาของการใช้สารเสพติดนี้ สำหรับผู้ที่ใช้ต่อเนื่องกันจะทำให้มีอาการทางจิต เช่น กระวนกระวาย หงุดหงิดง่าย อยู่ไม่สุข ตื่นเต้น ตกใจง่าย จิตสับสน หวาดระแวง ประสาทแข็ง การตัดสินใจผิดพลาด มองเห็นเป็นภาพรบกวน กรณีที่เป็นมากจะมีอาการประสาทหลอน คลุ้มคลั่งอาจทำร้ายผู้อื่นและตนเอง อาการเช่นนี้หากพบในผู้ใช้แรงงานและคนขับรถบรรทุกจะก่อให้เกิดอุบัติเหตุจนเสียชีวิตได้ เนื่องจากการทำงานมากเกินไปและเวลาพักผ่อนไม่เพียงพอ (กนิษฐา กล่อมเกล้า, 2542, น. 44-45)

7. สารจำพวกไอระเหย (Vapour) โดยมากเป็นสารเคมีที่ใช้สุดดมกัน เช่น กาวน้ำ, กาวซีเมนต์, น้ำมันเบนซิน, ทินเนอร์, แลคเกอร์, หรือน้ำมันผสมสีแอลกอฮอล์, อีเธอร์, น้ำยาซักแห้ง และอื่น ๆ ซึ่งเป็นสิ่งเสพติดที่เพิ่งเริ่มใช้กันเมื่อไม่นานมานี้มักพบในเด็ก ๆ และวัยรุ่น นับว่าเป็นอันตรายอย่างยิ่งเพราะมีแนวโน้มว่าบุคคลที่เสพติดสารจำพวกไอระเหยเหล่านี้อาจจะเป็นสิ่งเสพติดชนิดอื่นที่ร้ายแรงกว่าได้โดยง่าย โทษของสารจำพวกไอระเหยเมื่อสูดดมเข้าไปในระยะแรกสารจำพวกไอระเหยจะออกฤทธิ์กระตุ้นร่างกาย กดประสาทส่วนกลางทำให้มีอาการเคลิ้มฝัน มึนงง วิงเวียนศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียนต่อมาจะเกิดความมึนเมาอมประสาทตนเองทำให้มีความรู้สึกคล้ายเมาเหล้าหรือฝันหลอนจิตไปต่าง ๆ นอกจากนั้นยังอาจพบผื่นขึ้นที่ผิวหนังร่วมด้วย โดยทั่วไปร่างกายของผู้เสพจะทนต่ออาการเหล่านี้ได้ไม่นานและต้องเลิกเสพไปเองแต่ถ้าผู้เสพยังเสพสารจำพวกไอระเหยอยู่จนติดเป็นนิสัยก็จะนำไปสู่ความคลุ้มคลั่งทางจิตใจดังกล่าว (สมพิศ สุขวิฑูรย์, 2540, น. 22-23)

7.1 ยาเสพติดให้โทษ จึงอาจสรุปจัดประเภท ได้ดังนี้

7.1.1 แบ่งตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ได้ 5 ประเภท คือ

7.1.1.1 ประเภท 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง เช่น เฮโรอีน และแอมเฟตามีน ฯลฯ

7.1.1.2 ประเภท 2 ยาเสพติดให้โทษชนิดทั่วไป เช่น ฝิ่น, มอร์ฟีน และโคเคน ฯลฯ

7.1.1.3 ประเภท 3 ยาเสพติดให้โทษชนิดเป็นต้นตำรับยาที่มียาเสพติดประเภท 2 ผสมอยู่ เช่น ยาแก้ไอที่มีฝิ่น หรือโคเคอิน เป็นส่วนผสม ฯลฯ

7.1.1.4 ประเภท 4 สารเคมีที่ใช้ในการผสมยาเสพติดให้โทษประเภท 1 หรือประเภท 2 เช่น ยาเซติกแอนไฮโดรด์ และอาเซติลคลอไรด์ ฯลฯ

7.1.1.5 ประเภท 5 ยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าข่ายอยู่ในประเภท 1 ถึงประเภท 4 เช่น กัญชา และกระท่อม ฯลฯ

7.1.2 แบ่งตามการออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท แบ่งได้เป็น 4 ประเภท คือ

7.1.2.1 ประเภทกดประสาท ได้แก่ ฝิ่น, มอร์ฟีน, เฮโรอีน, ยากล่อมประสาท, สารระเหย และยานอนหลับ

7.1.3 แบ่งตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ได้ 5 ประเภท คือ ประเภทกระตุ้นประสาท ได้แก่ แอมเฟตามีน, กระท่อม, โคเคอิน และยาอี

7.1.4 แบ่งตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ได้ 5 ประเภท คือ ประเภทหลอนประสาท เช่น แอลเอสดี, ดีเอ็มที, เห็ดขี้ควาย และยาเค

7.1.5 แบ่งตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ได้ 5 ประเภท คือ ประเภทออกฤทธิ์ผสมผสาน ได้แก่ กัญชา

7.1.6 แบ่งตามที่มา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

7.1.6.1 ประเภทที่ได้จากธรรมชาติ เช่น ฝิ่น, มอร์ฟีน, พืชกระท่อม และกัญชา ฯลฯ

7.1.6.2 ประเภทที่ได้จากการสังเคราะห์หรือกึ่งสังเคราะห์ เช่น เฮโรอีน และแอมเฟตามีน

7.1.7 แบ่งตามองค์การอนามัยโลก โดยแบ่งออกเป็น 9 ประเภท คือ

7.1.7.1 ประเภทฝิ่นหรือมอร์ฟีน รวมทั้งที่มีฤทธิ์คล้ายมอร์ฟีน เช่น ฝิ่น, มอร์ฟีน, เฮโรอีน และเพอิดีน เป็นต้น

7.1.7.2 ประเภทบาร์บิทูเรต รวมทั้งยาที่มีฤทธิ์ทำนองเดียวกัน เช่น เซโคนาล และบาร์บิทัล

7.1.7.3 ประเภทแอลกอฮอล์ เช่น เหล้า, เบียร์ และวิสกี้

7.1.7.4 ประเภทแอมเฟตามีน เช่น แอมเฟตามีน และเมทแอมเฟตามีน

7.1.7.5 ประเภทโคเคน เช่น ใบโคคา และโคเคน

7.1.7.6 ประเภทกัญชา เช่น ยอดช่อดอกกัญชาตัวเมีย, ยางกัญชา และกัญชา

7.1.7.7 ประเภท (Khat) เช่น ใบกระท่อม ใบ (Khat)

7.1.7.8 ประเภทหลอนประสาท เช่น แอลเอสดี, แมสตาไลน์, เห็ดเมาบางชนิด, ต้นลำโพง และเมล็ดมอร์นิงกลอรี

7.1.7.9 ประเภทอื่น ๆ เป็นพวกที่ไม่สามารถเข้าพวกได้ เช่น ทินเนอร์, เบนซิน, น้ำยาล้างเล็บ และยาแก้ปวด ฯลฯ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการกระทำผิดในคดียาเสพติด

2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอาชญากรรม

คำว่า อาชญากรรมได้มีความหมายหรือคำจำกัดความอยู่มากมาย ดังนี้

ชาย เสวีกุล (2517, อ้างถึงใน บุญรอย เมทนีกรชัย, 2542, น. 4) ให้ความหมายของอาชญากรรมไว้ 2 ประการ คือ

1. ด้านกฎหมายอาชญากรรม หมายถึง การกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนหรือขัดต่อกฎหมายที่วางไว้และผู้กระทำนั้นจะต้องได้รับโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้

2. ด้านสังคมอาชญากรรม หมายถึง ความขัดแย้งระหว่างบุคคลกับสังคมเป็นหลัก และพิจารณาว่าการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือขัดแย้งนั้นเกิดขึ้นได้อย่างไร อะไรเป็นปัจจัยที่มีส่วนทำให้บุคคลนั้นไม่สามารถปรับปรุงหรือปฏิบัติให้สอดคล้องกับกฎหมายซึ่งเป็นมาตรฐานอย่างหนึ่งของสังคม

อรัญ สุวรรณบุปผา (2518, น. 19) ให้ความหมายของอาชญากรรมว่าเป็นปรากฏการณ์หนึ่งทางสังคมที่เกิดขึ้นโดยการกระทำของบุคคล ซึ่งการกระทำนั้น ๆ กฎหมายบัญญัติเป็นข้อห้ามและถือว่าเป็นความผิดซึ่งผู้กระทำผิดจะต้องได้รับโทษ

อานนท์ อาภาภิรม (2521, น. 13) ให้ความหมายของอาชญากรรมว่าเป็นการขัดแย้งหรือฝ่าฝืนระเบียบของสังคมซึ่งไม่ได้เป็นเพียงแต่การประพฤติผิดศีลธรรมหรือขนบธรรมเนียมประเพณีเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการทำความผิดทางกฎหมายด้วยโดยการกระทำบางอย่างที่ขัดหรือฝ่าฝืนกฎหมายเราจะเรียกว่า อาชญากรรม

เสริน ปุณณะหิตานนท์ (2523, น. 51) ให้ความหมายของอาชญากรรมไว้ 2 อย่าง คือ

1. เป็นการกระทำที่ละเมิดกฎหมายอาญา ซึ่งการกระทำใด ๆ ไม่ว่าจะประเภที่นำลงโทษมากสักเพียงใด ไม่ว่าจะผิดศีลธรรมมากน้อยแค่ไหนก็ตามจะไม่ถือว่าเป็นอาชญากรรมถ้าไม่มีบทลงโทษบัญญัติไว้

2. เป็นการกระทำโดยเจตนาละเมิดกฎหมายอาญาหรือมีเจตนาละเว้นไม่ว่าในสิ่งทีกฎหมายอาญาบังคับให้กระทำโดยไม่มีข้อแก้ตัวที่สมเหตุผล ซึ่งทำให้รัฐต้องดำเนินการลงโทษในฐานะที่เป็นความผิดออกจากรรจ์หรือความผิดลหุโทษ

ราชบัณฑิตยสถาน. (2525) ได้ให้ความหมายของคำว่า “อาชญา” หมายถึง อำนาจหรือโทษ คำว่า “กรรม” หมายถึง การกระทำซึ่งสนองผลที่ทำไว้แต่ปางก่อน ซึ่งคำว่า “อาชญากรรม” หมายถึง การกระทำผิดทางอาญา กล่าวคือ การกระทำซึ่งกฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิดและมีการกำหนดโทษเอาไว้

อันณพ ชูบำรุง (2532, น. 6) ให้ความหมายของอาชญากรรมว่า เป็นพฤติกรรมที่มีผลให้บุคคลและสังคมได้รับอันตราย คือ เป็นอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน จึงต้องลงโทษผู้ประพฤตินั้นโดยฝ่ายที่มีอำนาจตามกฎหมาย

สุพัตรา สุภาพ (2546, น. 36) ให้ความหมายของอาชญากรรมว่าเป็นการกระทำผิดอาญา และผู้ที่กระทำจะต้องได้รับโทษตามกฎหมาย

นอกจากนี้ นักวิชาการได้ให้ความหมายของคำว่า “อาชญากรรม” ไว้แตกต่างกันออกไปที่สำคัญ ได้แก่

Durkheim (1858-1917, อ้างถึงใน บุญรวาย เมทนีกรชัย, 2542, น. 4) ได้ให้ความหมายของอาชญากรรมว่าเป็นการกระทำที่ทำความเสียหายต่อความรู้สึกของส่วนรวม

Garofalo (1947, อ้างถึงใน สุดสงวน สุธีสร, 2541, น. 5) ได้ให้ความหมายของอาชญากรรมว่าเป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่ขัดต่อความรู้สึกของชุมชน ดังนั้นการกระทำใด ๆ ที่ขัดต่อกฎเกณฑ์ของสังคมจึงถือว่าเป็นอาชญากรรม

McCorkle (1959, อ้างถึงใน สุดสงวน สุธีสร (2546, น. 7) ให้ความหมายของอาชญากรรมว่าเป็นการกระทำหรือละเว้นกระทำซึ่งคาดไว้ว่าเป็นของบุคคลที่ถูกลงโทษโดยผู้มีอำนาจหน้าที่ในการเมืองเหนือดินแดนของผู้กระทำหรือละเว้นกระทำ

Reckless (1967, อ้างถึงใน สุดสงวน สุธีสร, 2546, น. 9) ให้ความหมายของอาชญากรรมว่าเป็นพฤติกรรมที่ละเมิดบรรทัดฐานความประพฤติ ซึ่งจะมีบทลงโทษไม่ว่าจะมีอยู่ในกฎหมายหรือในกฎเกณฑ์ทางสังคมส่วนอื่น ๆ ก็ตาม

Mannheim (1973, อ้างถึงใน สุดสงวน สุธีสร, 2546, น. 7) ให้ความหมายของอาชญากรรมว่าเป็นพฤติกรรมต่อต้านสังคมที่ระบุไว้ในกฎหมายอาญา โดยมีหลักสำคัญ 5 ประการ คือ

1. การกระทำนั้นจะต้องกระทำในขณะที่ผู้กระทำมีสติสัมปชัญญะ มีเจตนา และมีผลร้ายที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น
2. การกระทำนั้นจะต้องเป็นการกระทำที่ต้องห้ามตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น อีกนัยหนึ่งกฎหมายย่อมไม่มีผลย้อนหลังไปใช้บังคับการกระทำที่ได้เกิดขึ้นก่อนที่จะมีกฎหมายกำหนดว่าการกระทำนั้นเป็นความผิด
3. ผู้กระทำจะต้องมีเจตนาร้าย (Menswear) ในการประกอบกรกระทำนั้น
4. จะต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผลร้ายที่เกิดขึ้น

5. การกระทำนั้นจะต้องมีกฎหมายกำหนดโทษไว้อย่างแน่ชัดในขณะที่กระทำผิด Tappin (2011, อ้างถึงใน ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, 2531, น. 30) ให้ความหมายของอาชญากรรมว่าเป็นการกระทำที่มีเจตนาละเมิดต่อกฎหมายอาญาหรือมีเจตนาละเว้นไม่กระทำในสิ่งที่กฎหมายอาญาบังคับให้กระทำโดยไม่มีข้อแก้ตัวที่สมเหตุสมผลทำให้รัฐต้องดำเนินการลงโทษตามฐานที่เป็นความผิดลักษณะอุกฉกรรจ์หรือความผิดลหุโทษ

กล่าวโดยสรุป อาชญากรรม คือ การกระทำใด ๆ ก็ตามที่ละเมิดกฎหมายหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายบัญญัติไว้ซึ่งต้องได้รับโทษตามกฎหมายแต่หากการกระทำใด ๆ ที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นความผิดก็ถือว่าเป็นอาชญากรรม

2.2.2 ประเภทของอาชญากรรม

Mckinney (1966, อ้างถึงใน สุดสงวน สุธีสร, 2546, น. 29-30) ได้แยกประเภทของอาชญากรรมออกตามลักษณะอาชีพของอาชญากรเป็น 8 ประเภท คือ

1. อาชญากรรมที่กระทำต่อบุคคลอย่างรุนแรง (Violent Personal Crime) เช่น การฆาตกรรม, การทำร้ายร่างกายให้ได้รับบาดเจ็บสาหัส และการข่มขืนกระทำชำเรา
2. อาชญากรรมที่กระทำต่อทรัพย์สินตามโอกาสจะอำนวย (Occasional Property Crime) เช่น การขโมยรถยนต์, ขโมยของในร้านค้า, การปลอมแปลงเช็ค และการทำลายสมบัติสาธารณะ
3. อาชญากรรมอาชีพ (Occupational Crime) หมายถึง พวกทุจริตต่อหน้าที่ในหน้าที่ในบริษัท หรือราชการ เช่น การยักยอก, ฉ้อฉล, โฆษณาปลอม และขายของผิดราคากิจการตลาดมืด
4. อาชญากรรมการเมือง (Political Crime) เช่น การกบฏ และการปลุกปั่นเพื่อก่อความไม่สงบ การก่อวินาศกรรม
5. อาชญากรรมที่ขัดต่อระเบียบแบบแผนอันดีงามของสังคม (Public Order Crime) เช่น การเมาสุราอลเววด, คนจรจัด, โสเภณี, การติดยาเสพติด และฝ่าฝืนกฎจราจร
6. อาชญากรรมที่มีมาแต่ดั้งเดิม (Conventional Crime) เช่น การปล้น, ลักขโมย และการบุกรุกเข้าไปในบ้านผู้อื่น
7. องค์การอาชญากรรม (Organized Crime) เช่น กลุ่มการพนัน, กลุ่มค้ายาเสพติด และกลุ่มโสเภณี
8. อาชญากรรมที่ยึดเป็นอาชีพ (Profession Crime) เช่น นักต้มตุ๋น, การล้วงกระเป๋า และการปลอมของมือปืนรับจ้าง

Sutherland (1974) ให้ความหมายของอาชญากรรมเศรษฐกิจ ซึ่งเรียกว่า “White-Collar Crime” คือ การกระทำความผิดทางอาญาหรือกฎหมายอื่น โดยบุคคลที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจอาศัยความสัมพันธ์ทางอาชีพของเขาเหล่านั้น และความผิดดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายต่อวงการธุรกิจตลอดจนเศรษฐกิจของประเทศ ลักษณะของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจจะมี ดังนี้

1. สังเกตได้ยาก
2. ใช้เทคนิคสูง ยากต่อการจับกุม
3. ไม่มีภาพลักษณ์ที่เขย่าขวัญ
4. ไม่สร้างความโกรธแค้นให้แก่ผู้พบเห็น
5. ได้รับผลตอบแทนสูง
6. ตัวอาชญากรมีความเป็นอยู่ดีกว่าบุคคลทั่วไป
7. สามารถอำพราง ปกปิด การกระทำผิด
8. ในบางกรณีอาจมีการกระทำร่วมกันเป็นคณะบุคคล
9. มักมีความรู้ด้านกฎหมาย หรืออาจมีนักกฎหมายเป็นที่ปรึกษา
10. ส่วนใหญ่จะมีผู้มีโอกาสหลบหนี

Clinard (1985, อ้างถึงใน สุตสงวน สุธีสร (2546, น. 30-32) ได้จำแนกประเภทของอาชญากรรมไว้ 7 ประเภท โดยอาศัยพฤติกรรมของอาชญากร ดังต่อไปนี้

1. อาชญากรรมอาชีพ (Professional Crime) ได้แก่ การประกอบอาชญากรรมหรือการกระทำผิดกฎหมายเป็นอาชีพ โดยอาชญากรประเภทนี้จะดำรงชีพอยู่ด้วยการทำความผิดเพื่อหารายได้มาเลี้ยงตนเอง มีการศึกษาเทคนิคและพัฒนาเทคนิคของการประกอบอาชญากรรมอาชีพ แต่ละรายมักจะมีความชำนาญที่ไม่เหมือนกัน อาชญากรประเภทนี้มักไม่นิยมใช้ความรุนแรงสำหรับมูลเหตุจูงใจ ก็คือ เงินและการผจญภัย ส่วนใหญ่จะพบในสังคมเมืองที่มีความเป็นอยู่สะดวกสบาย อาชญากรรมอาชีพนี้มักจะมีความรอบคอบในการวางแผนและการปฏิบัติงาน ตัวอย่างเช่น นักล้วงกระเป๋า, ปล้นธนาคาร, ปลอมเช็ค และการพนันอาชีพ เป็นต้น

2. อาชญากรรมติดนิสัย (Habitual Crime) เกิดจากการที่บุคคลไม่สามารถปรับตัวหรือปฏิบัติตนเข้ากับมาตรฐานของสังคมได้ ส่วนใหญ่แล้วจะมีความผิดปกติของร่างกายและจิตใจตั้งแต่แรกเกิด สิ่งที่ถูกกดดันให้บุคคลกลายเป็นอาชญากรนั้น เกิดขึ้นมาจากความบกพร่องของร่างกายและจิตใจที่เกิดจากสภาวะที่ถูกบีบคั้นทำให้มีพฤติกรรมที่ผิดปกติที่ละเล็กละน้อย อาชญากรพวกนี้อาจจะมาจากตระกูลผู้ดี มีการศึกษาสูงแต่มีพฤติกรรมคบหากับกลุ่มมิจฉาชีพอาชญากรประเภทนี้มักจะกระทำความผิดซ้ำซากไม่มีความเกรงกลัวต่อกฎหมาย

3. อาชญากรรมปกเสื้อขาว (White Collar Crime) ส่วนใหญ่จะเป็นพวกทำงานที่มีคอเชิ้ตขาวหรือฟ้า มีหน้าที่การทำงานที่มั่นคงแต่จะอาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการกระทำความผิด เช่น พวกข้าราชการ, นักธุรกิจ และพ่อค้า เป็นต้น ซึ่งการกระทำความผิดประเภทนี้ส่วนใหญ่ ได้แก่ การคอร์รัปชัน การค้าสินค้านี้ภาษี

4. อาชญากรรมการเมือง (Political Crime) เป็นการกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จทางการเมืองซึ่งกฎหมายถือว่าเป็นความผิด เช่น อาชญากรรมที่เกี่ยวกับสงครามการทรยศต่อชาติ, การบ่อนทำลายชาติ และการก่อกบฏ

5. อาชญากรรมร่วมกันกระทำ (Organized Crime) เป็นการรวมตัวกันของกลุ่มอาชญากร คือ เป็นองค์การอาชญากร โดยภายในกลุ่มจะมีการดำเนินการอย่างมีแบบแผนมีการแบ่งหน้าที่กันทำ มีผู้บริหารและผู้ดำเนินการจะทำทุกอย่างเพื่อให้ได้เงินมาแม้จะต้องใช้วิธีการที่รุนแรงก็ตาม เช่น การค้ายาเสพติด จัดหาหญิงโสเภณี การลักพาตัว อาชญากรรมประเภทนี้มีอิทธิพลทางการเงินทำให้สามารถจัดหาเครื่องมือและอาวุธที่ทันสมัย นอกจากนี้ยังสามารถจ่ายเงินให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นการติดสินบนเพื่อมิให้ต้องถูกจับและยังสามารถให้เงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองได้อีกด้วย

6. อาชญากรรมเป็นครั้งคราว (Occasional Crime) ได้แก่ อาชญากรรมที่เกิดขึ้นโดยไม่มีเจตนาจะฝ่าฝืนกฎระเบียบของสังคมหรือกฎหมายแต่อย่างใดแต่เป็นการกระทำไปด้วยความประมาทเลินเล่อหรือขาดความระมัดระวัง เช่น การขับรถชนคน และการกระทำรุนแรงเพื่อรักษาชื่อเสียง เป็นต้น

7. อาชญากรรมอุกฉกรรจ์ (Violent Crime) ได้แก่ การกระทำผิดที่มีความรุนแรงอย่างยิ่ง เช่น การฆ่าคนตายโดยเจตนา และการข่มขืนกระทำชำเรา เป็นต้น

Siegel (2008, อ้างถึงใน สุดสงวน สุธีสร, 2546, น. 23-30) ได้แบ่งประเภทของอาชญากรรมโดยจัดเป็นกลุ่ม ดังนี้

1. อาชญากรรมรุนแรง (Violent Crimes) เช่น การฆ่า การข่มขืน, ประทุษร้ายร่างกาย, ชิงทรัพย์ และอาชญากรรมที่เกิดจากความเกลียด (Hate Crime) หรืออาชญากรรมที่เกิดจากความลำเอียง (Bias Crime) ได้แก่ การเหยียดผิว เป็นต้น นอกจากนี้ยังรวมถึงอาชญากรรมที่เป็นผลจากความขัดแย้งทางการเมืองหรือความรุนแรงทางการเมือง (Political Violence) เช่น การก่อการร้าย (Terrorism) ที่เกิดจากคนที่อยู่คนละฝ่ายกับนักการเมืองหรือรัฐบาล

2. อาชญากรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน (Property Crimes) หรือการลักขโมย โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 อาชญากรครั้งคราว (Occasional Criminals) โดยผู้ที่กระทำผิดจะไม่มี การวางแผนไว้ก่อนมีลักษณะเป็นมือสมัครเล่นทำเพื่อความสนุกหรือทำทนายกฎหมาย ซึ่งโดยปกติแล้วคนกลุ่มนี้จะคนดี

2.2 อาชญากรมืออาชีพ (Professional Criminals) โดยกลุ่มนี้จะพัฒนาทักษะ ในการกระทำผิดจะมองว่าการกระทำของตนไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อนเป็นลักษณะของการแบ่งกันใช้แบ่งกันกินประกอบอาชญากรรมเหมือนกับคนสุจริตประกอบอาชีพที่สุจริตสำหรับรูปแบบของอาชญากรรมประเภทนี้ที่พบเห็นกันบ่อย ๆ ได้แก่

2.2.1 การลักทรัพย์ (Larceny) แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การลักทรัพย์เล็กน้อย (Petty Larceny) ถือเป็นความผิดเล็กน้อย (Misdemeanor) และการลักทรัพย์มาก (Grand Larceny) ซึ่งขโมยทรัพย์สินที่มีค่าสูงถือเป็นความผิดที่ร้ายแรง (Felony)

2.2.2 การปลอมเช็ค (Check Forgers) ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มคนชั้นกลางที่ประสบวิกฤตทางการเงินต้องการเงินอย่างเร่งด่วน

2.2.3 การขโมยรถยนต์ (Auto Theft) มีหลายประเภท คือ การขโมยเพื่อความสนุกสนาน ขโมยเพื่อให้เป็นพาหนะในการเดินทาง ขโมยไปขายต่อ เป็นต้น

2.2.4 การตกลูก

2.2.5 การวางเพลิง (Arson)

3. อาชญากรรมคอปกขาว อาชญากรรมองค์กร และอาชญากรรมเศรษฐกิจ (White-Collar Crimes, Organized Crimes and Economic Crimes)

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับยาเสพติด

2.3.1 แนวคิดการติดสารเสพติด

จำรูญ ยาสมุทร และคณะ (2521) กล่าวถึง แนวคิดการติดสารเสพติด นับว่ามีบทบาทมากในการต่อต้านยาเสพติดให้โทษ เพราะเป็นการพิจารณาปัญหาว่าทำไมบางคนติดสารเสพติดและทำไมบางคนเข้ารับการรักษาหายขาด บางคนไม่ได้ผลต้องกลับไปใช้ยาอีกครั้งแล้วครั้ง การติดสารเสพติดอยู่ 4 แนวคิด ดังนี้

แนวคิดที่ 1 เชื่อกันว่าติดสารเสพติดเพราะจิต (Psychological หรือ Psychic Dependence) ใจแข็งก็หายได้ง่าย ใจไม่แข็งก็หายได้ยาก บางคนก็ติดง่ายแต่บางคนติดสารเสพติดได้ยากเป็นเรื่องบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล

แนวคิดที่ 2 เชื่อว่าติดสารเสพติดได้เพราะสังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นเหตุผล สภาพสังคมเป็นตัวทำให้เกิดการติดสารเสพติดขึ้นและทำให้หวนกลับมาใช้ได้อีก

แนวคิดที่ 3 เอาแนวคิดที่ 1 และ 2 มารวมกันเป็นแนวคิดที่ได้มีการนำไปใช้ในสถาบันบำบัดรักษาผู้ติดสารเสพติดที่มีชื่ออยู่หลายแห่ง เช่น แชนนอน (Synanon) หรือ เดตัน (Dayton)

แนวคิดที่ 4 เป็นแนวคิดที่ค่อนข้างใหม่หรือใหม่อยู่และได้รับความนิยมน้อยแพร่หลายมากขึ้นทุกวันเป็นแนวคิดเดียวกับชีวเคมีในแง่สันดาป ถือว่าการติดสารพวกอนุพันธ์ฝิ่นเป็นความไม่สมดุลของการสันดาปที่ยืดเยื้อ (Prolonged Metabolic Imbalance) หรือโรคที่เกิดจากการสันดาปของเซลล์ร่างกาย ส่วนประสาทเสื่อมลงเหมือนคนที่เป็นเบาหวานต้องการให้ยาพวกอินซูลินอยู่ต่อไป จึงจะสามารถประกอบภารกิจประจำวันได้ตามปกติ

2.3.2 ความรู้เกี่ยวกับยาบ้า

2.3.2.1 ประวัติความเป็นมาของยาบ้า

“Amphetamine” เป็นสารที่ถูกสังเคราะห์ขึ้นมาในปี ค.ศ. 1887 โดยนักวิทยาศาสตร์ชาวเยอรมัน ชื่อ เอเดเลโน (EDELNO) ในรูปของแอมเฟตามีนซัลเฟต (Amphetamine Sulphate) ต่อมาในปี ค.ศ. 1888 นักวิทยาศาสตร์ชาวญี่ปุ่น สามารถสังเคราะห์อนุพันธ์ของแอมเฟตามีนได้อีกตัวหนึ่งคือ เมทแอมเฟตามีน (Methamphetamine) ซึ่งมีผลต่อระบบประสาทส่วนกลางได้รุนแรงกว่าแอมเฟตามีนที่ถูกสังเคราะห์ขึ้นเป็นครั้งแรกในปี ค.ศ.1927 โดย Gardon Alles หลังจากนั้นนักวิทยาศาสตร์ได้ศึกษาคุณสมบัติทางเภสัชวิทยาของสารกลุ่มนี้อยู่หลายปี จนถึง ค.ศ.1930 Pinese และเพื่อนร่วมงานจึงค้นพบคุณสมบัติทางเภสัชวิทยาว่ามันมีผลต่อประสาทซิมพาเทติก (Sympathetic) จึงได้มีการนำไปใช้เพื่อทำให้หลอดเลือดดำหดตัวทำให้ความดันโลหิตสูงขึ้น แอมเฟตามีนถูกนำมาผลิตเป็นยาออกวางจำหน่ายในท้องตลาดครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ.1932 โดยบริษัท Smith Kline and French ภายใต้ชื่อทางการค้าเบนซีดรีน (Benzedrine) เป็นยาตามสำหรับบรรเทาอาการคัดจมูก สามารถซื้อขายกันได้โดยไม่ต้องใช้ใบสั่งยาจากแพทย์ หลังจากยานี้ออกวางจำหน่ายในท้องตลาดได้ไม่นาน ผู้ใช้ก็รู้ว่ามันมีฤทธิ์กระตุ้นประสาทส่วนกลางอย่างแรง ต่อมาในปี ค.ศ.1933 Alles ได้พบว่า แอมเฟตามีนมีฤทธิ์ทำให้หลอดลมขยายกระตุ้นการหายใจและกระตุ้นสมอง Prinzmetal และ Bloomberg จึงได้นำเอาฤทธิ์ในกระตุ้นสมองของแอมเฟตามีนมาใช้ในการรักษาโรคง่วงหลับ (Narcolepsy) เป็นครั้งแรกในปี ค.ศ.1935 และหลังจากนั้นได้มีการนำมาใช้เป็นยาลดน้ำหนักหรือยาลดความอ้วนใช้ในผู้ป่วยที่มีการอ่อนเปลี้ยผู้ป่วยโรคจิตที่มีอาการซึมเศร้าใช้เป็นยาแก้ปวดและใช้เป็นยาแก้พิษสำหรับยาที่กดประสาทส่วนกลางหรือกดสมอง โดยวางจำหน่ายในท้องตลาดในรูปของยาเม็ดและยาฉีด

ในปี ค.ศ.1940 ในระยะสงครามโลกครั้งที่สองได้มีการนำเอายาแอมเฟตามีนมาใช้ช่วยในการทำสงครามโดยใช้ทหารที่อยู่เวรยามหรือทหารที่ต้องปฏิบัติงานพิเศษบางอย่างรับประทานเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ทนทานขึ้นไม่อ่อนเปลี้ยหรือง่วงนอนเร็วดังผู้ที่ได้รับประทานยา ซึ่งนับว่าเป็นการใช้อย่างนี้ในกิจกรรมอื่นที่มีใช้ทั้งทางการแพทย์และหลังจากที่สงครามเลิกแล้วได้มีการนำเอาแอมเฟตามีนมาใช้กันอย่างแพร่หลายมากยิ่งขึ้นทั้งทางการแพทย์และด้านอื่น ๆ ที่มีได้เกี่ยวกับทางการแพทย์ เช่น ในด้านกีฬา การแข่งม้าหรือสัตว์อื่น ๆ การขับขี่ยานะทางไกล ๆ การดูหนังสื่อสอบ การลดน้ำหนักตัวเพื่อเสริมสวย (พยนต์ พันธุ์ศรี, 2535, น. 7-8) ในช่วงปี ค.ศ.1967 แอมเฟตามีนได้แพร่ระบาดเข้ามาในประเทศไทยโดยบริษัทโบโรเวลคัมจำกัด ยาแอมเฟตามีนที่ส่งมาขายในตอนแรกนั้นมีเครื่องหมายการค้าเป็นรูปหัวม้าและมีคำว่า “LONDON” คนจึงเรียกชื่อตามสัญลักษณ์ที่ติดบนเม็ดยาเรื่อยมากลายเป็น “ยาม้า” ต่อมากระทรวงสาธารณสุขได้มีประกาศกระทรวงฉบับที่ 135 (พ.ศ. 2539) เปลี่ยนชื่อเป็น “ยาบ้า” ที่รู้จักกันทั่วไปจนถึงทุกวันนี้แต่เนื่องจากการนำยาชนิดนี้ไปใช้ในทางที่ผิดหลายประเทศจึงออกกฎหมายควบคุมการผลิต การนำเข้า การจำหน่าย และการบริโภค

สมิง เก่าเจริญ (2539, น. 17) สำหรับในประเทศไทยเรานั้น ได้มีการออกกฎหมายควบคุมในปี พ.ศ.2498 โดยเป็นประกาศของกระทรวงสาธารณสุขระบุให้แอมเฟตามีนเป็นยาอันตราย ในปี พ.ศ. 2512 กระทรวงสาธารณสุข ได้ออกประกาศระบุให้แอมเฟตามีนและเมทแอมเฟตามีนเป็นยาเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2465 ดังนั้นมาตรการทางกฎหมายเพื่อยับยั้งการใช้อย่างผิดกฎหมายจึงเกิดขึ้นตามมา เช่น กฎหมายว่าด้วยการเสพห้ามมิให้ผู้ใดเสพรับเข้าร่างกายหรือใช้ด้วยวิธีอื่นใด ผู้ใดที่ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปีและปรับไม่เกินห้าพันบาท ในปี พ.ศ. 2539 กระทรวงสาธารณสุขได้ออกประกาศให้วัตถุออกฤทธิ์กลุ่มแอมเฟตามีนและอนุพันธ์เป็นยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 16 ตุลาคม 2539 เป็นผลให้บทลงโทษสำหรับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาในกลุ่มยาบ้ามีโทษตั้งแต่จำคุก 6 เดือนถึงประหารชีวิตตามแต่กรณีที่ทำผิด เช่น เสพเข้าสู่ร่างกายจำคุก 6 เดือน-1 ปี ปรับตั้งแต่ 5,000-100,000 บาท ใช้อุบายหลอกลวงหรือขู่ข่มขู่ให้ผู้อื่นเสพจำคุก 2-20 ปี ปรับตั้งแต่ 2,000-200,000 บาท หากกระทำต่อเพศหญิงบุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะหรือจูงใจให้ผู้อื่นกระทำความผิดทางอาญาหรือเพื่อประโยชน์แก่ตนมิโทษประหารชีวิตฐานจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ไม่เกิน 100 กรัม จำคุกตั้งแต่ 5 ปี ถึงตลอดชีวิต ฐานจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย มีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์เกิน 100 กรัม จำคุกตลอดชีวิตหรือประหารชีวิต ผลิต นำเข้า ส่งออก จำคุกตลอดชีวิต ผลิต นำเข้า ส่งออก เพื่อจำหน่ายมิโทษประหารชีวิต

2.3.2.2 ความหมายของยาบ้า

แอมเฟตามีนหรือยาบ้าเป็นสารเสพติดที่มีตัวยาสำคัญ คือ แอมเฟตามีน และอนุพันธ์ มีฤทธิ์กระตุ้นประสาทส่วนกลางทำให้ผู้ใช้มีความรู้สึกกระปรี้กระเปร่าในระยะแรกและมีผลต่อร่างกายและจิตประสาทเมื่อใช้ติดต่อกันซึ่งเรียกโดยรวมทั่วไปว่า ยาแอมเฟตามีน, ยาม้า, ยาบ้า, ยาขยัน และยาแก๊งวังกาลา

2.3.2.3 ลักษณะของยาบ้า

ยาบ้าที่แพร่ระบาดในปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะมีตัวยาสำคัญเป็น Met Amphetamine ซึ่งจัดเป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภทที่ 1 แล้วนำมาผลิตเป็นยาเม็ดในรูปแบบต่าง ๆ กัน แอมเฟตามีนโดยปกติจะมีลักษณะเป็นผงสีขาว ไม่มีกลิ่นมีรสขม ผงแอมเฟตามีน 1 กรัม จะละลายได้ในน้ำ 9 ซีซี สารละลายแอมเฟตามีนมีฤทธิ์เป็นกรด เมื่อนำไปทำเป็นยาบ้าแล้วมักจะมีลักษณะเป็นเม็ดเล็ก ๆ ยาบ้าที่แพร่ระบาดอยู่ในปัจจุบันจะเป็นเม็ดกลมแบนทรงรีหรือเป็นผงบรรจุในแคปซูล น้ำหนักเฉลี่ยประมาณ 0.11 กรัม มีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 6-7 มม. หนาประมาณ 1-2 มม. ที่พบเห็นได้โดยทั่วไป ยาบ้าจะมีสีส้ม สีแดง สีชมพู สีเขียว และหลากสี มีตัวอักษรภาษาอังกฤษ คำว่า “WY” ประทับกำกับอยู่บนเม็ดยาและจะมีกลิ่นหอมเหมือนขนมกลี้นวานิลลาหรือกลิ่นช็อคโกแล็ต เป็นต้น

ภาพที่ 2.1 ลักษณะของยาบ้า

2.3.2.4 การออกฤทธิ์ของยาบ้า

การออกฤทธิ์ของแอมเฟตามีนจะส่งผลกระทบต่อระบบประสาทส่วนกลาง ซึ่งทำหน้าที่เก็บความจำ ความคิด และควบคุมการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ เช่น การเคลื่อนไหว การทรงตัว การถ่ายทอดความรู้สึก ทำให้ตื่นตัว เคลิบเคลิ้ม ร่าเริง ไม่เหนื่อย ไม่ง่วง ตาแข็ง นอนไม่หลับกลายเป็นยาเพิ่มพลังมีผลต่อระบบหัวใจและหลอดเลือดกระตุ้นหัวใจทำให้เกิดอาการใจสั่น การไหลเวียนเลือดล้มเหลว เจ็บหน้าอกกระทบต่อทางเดินหายใจ จังหวะการหายใจไม่ปกติ มีผลต่อระบบการเดินอาหาร ปากแห้ง เบื่ออาหาร ไม่หิว คลื่นไส้ อาเจียน ท้องเสีย และส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมทางเพศ ซึ่งเมื่อเสพติดยาแล้วจะส่งผลให้สมรรถภาพทางเพศลดลง การใช้แอมเฟตามีนเป็นประจำทุกวันในขนาดที่ไม่สูงนักจะทำให้ผู้ใช้รู้สึกสบายใจ กระปรี้กระเปร่า ไม่ง่วงเหงาหาวนอน แต่หากใช้เป็นประจำและในปริมาณที่มากจะทำให้เกิดอันตราย เพราะเสมือนร่างกายจะถูกใช้งานหนักไม่มีเวลาพักผ่อน สุขภาพของผู้ใช้จะทรุดโทรมและเมื่อมีการเพิ่มขนาดและความถี่ในการใช้ยามากขึ้นที่สุดจะส่งผลกระทบต่อระบบประสาทเกิดอาการทางจิต พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางก้าวร้าว หงุดหงิด ขาดเหตุผลหลงผิด ประสาทหลอน ความจำเสื่อม กล้ามเนื้อกระตุก มีการเคลื่อนไหวมากขึ้นอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่ายถึงกับเพ้อคลั่ง และหากใช้ในปริมาณที่สูงมากอาจทำให้ชักหมดสติได้ การใช้ยาที่จะก่อให้เกิดการติดยาจะมีการใช้ยาเป็นประจำและต้องเพิ่มปริมาณขึ้นเรื่อย ๆ เพราะมีการทนทานต่อยา (Tolerance) ต้องการยาในปริมาณที่มากขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งทางจิตใจและร่างกาย การพึ่งพาทางจิต (Dependence) เกี่ยวข้องกับอารมณ์ทำให้ต้องการยาอยู่เรื่อย ๆ เมื่อหยุดใช้ยาทันทีจะมีอาการขาดยา (Withdrawal) จะแสดงอาการอ่อนเพลียมาก ง่วงนอนจัด ปวดกล้ามเนื้ออย่างรุนแรง หิวจัด ความคิดสับสนวุ่นวาย หงุดหงิด หลังจากหยุดยาอาจเกิดอาการสะท้อนกลับ (Rebound Phenomena) ของอารมณ์จากตื่นตัว ร่าเริง จะเป็นซึมเศร้า และถึงขั้นฆ่าตัวตายได้

2.3.2.5 สารประกอบยาบ้า

แอมเฟตามีนเป็นสารประกอบที่มีชื่อตามสูตรทางเคมีว่า 1-Phenyl-2-Amino Propane หรือ Amino Propyl Benzene หรือ Methyl Phenethyl Amine หรือ Benzedrine มีน้ำหนักโมเลกุลประมาณ 135.2 ลักษณะเป็นสารที่ไม่มีสี มีจุดเดือดที่ 200-300 องศาเซลเซียส ละลายได้ดีในแอลกอฮอล์ และอีเทอร์ละลายได้เล็กน้อยในน้ำ

2.3.2.6 วิธีการเสพยาบ้า

วิธีการเสพแอมเฟตามีนหรือยาบ้ามีอยู่มากมายหลายวิธีและมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ ขึ้นอยู่กับผู้เสพในแต่ละกลุ่มแต่ส่วนใหญ่พบว่าวิธีเสพ ดังต่อไปนี้

1) การกิน สามารถกินได้ทั้งการเคี้ยวแล้วกลืนหรือกินได้โดยการผสมกับอาหารหรือเครื่องดื่มนานาชนิด ขนาดและปริมาณที่กินขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่กิน คือ ช่วงเริ่มต้นกินใหม่ ๆ อาจกินทีละครึ่งเม็ดแต่เมื่อกินไปนาน ๆ อาจต้องเพิ่มปริมาณการกินขึ้น นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับความแรงตัวของยาที่กินเพราะยาบ้าที่ขายอยู่ในท้องตลาดปัจจุบันมีอยู่หลายชนิด

2) ฉีดเข้าเส้น ผู้เสพยาบ้าอย่างเดียวยังไม่ค่อยนิยมนัก ยกเว้นผู้เสพยาเสพติดหลายชนิดจะผสมร่วมกับยาเสพติดตัวอื่น เช่น ผงขาว ยาปลอมประสาท แล้วฉีดเข้าเส้นเลือดดำตามแขนหรือขา

3) สูบ โดยที่ผู้เสพจะนำยาบ้าซึ่งเป็นเม็ดยานี้มาบดให้ละเอียดแล้วคลุกกับบุหรี่ยัดใส่ในมวนบุหรี่ยัดแล้วสูบ

4) สูดควันระเหย วิธีการนี้แตกต่างจากการสูบบุหรี่ตรงที่การสูดควันนั้นจะใช้อุปกรณ์ประกอบการสูบเป็นอย่างอื่นที่ไม่ใช่บุหรี่ เช่น

4.1) บดใส่กระดาษฟรอยด์ แล้วลนด้วยไฟให้ควันระเหยขึ้นมาแล้วใช้หลอดไล่สุดเอาควันที่ระเหยขึ้นมา วิธีนี้เป็นวิธีที่นิยมกันในหมู่นักเรียน นักศึกษาซึ่งเขาเรียกกันว่าจับมังกรหรือม้าลุยไฟ เรือรุกรกระดาษ เป็นต้น

4.2) สูบปล่องผ่านน้ำ วิธีนี้ค่อนข้างยุ่งยากในการเตรียมอุปกรณ์เพราะจะต้องมีทั้งการเผาให้เกิดควัน แล้วสูบควันให้ผ่านไปใต้น้ำก่อนที่จะถึงผู้เสพ ดังนั้นวิธีการนี้จึงได้รับความนิยมในกลุ่มผู้ที่ติดแล้วมากกว่ากลุ่มนักเรียนนักศึกษา

2.3.2.7 โทษของยาบ้า

1) ระยะแรกทำให้มีการตื่นตัว หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตจะสูง ใจสั่น ประสาทตึงเครียด ถ้าหมดฤทธิ์ยาจะรู้สึกอ่อนเพลียมากประสาทจะล้าทำให้ตัดสินใจช้าและผิดพลาดเป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุร้ายแรงได้

2) ผลต่อระบบประสาท ถ้าใช้ติดต่อกันนานจะทำให้สมองเสื่อมเกิดอาการประสาทหลอน เห็นภาพลวงตาหวาดระแวง กลัวคนจะทำร้ายคลุ้มคลั่ง เสียสติ เป็นบ้าอาจทำร้ายตนเองและผู้อื่น

หรือกรณีได้รับยาในปริมาณมากจะไปกดประสาทและระบบหายใจทำให้หมดสติและถึงแก่ความตายได้

2.3.2.8 สาเหตุของการเสพยาบ้า

สิ่งเสพติดของเยาวชนมาจากหลาย ๆ สาเหตุประกอบกันมีทั้งสาเหตุที่เกิดจากทางด้านร่างกาย สาเหตุทางจิตใจ และสาเหตุจากทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด, 2541)

1) สาเหตุทางกาย

การเสพสิ่งเสพติดบางครั้งเกิดขึ้นมาจากสาเหตุทางด้านร่างกายเนื่องจากความเจ็บป่วยแล้วจำเป็นต้องใช้ยาเสพติดรักษาหรือระงับอาการกระวนกระวายหรืออาการอื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่มักนึกถึงประโยชน์ที่พึงได้จากอย่างเดียวโดยลืมหรือไม่รู้ว่ายาแทบทุกชนิดก็ว่าได้จะให้โทษด้วยหากไม่ระมัดระวังในการใช้ โรคทางกายที่ต้องใช้ยาประเภทนี้รักษาหรือบรรเทาอาการเจ็บปวด เช่น ท้องเดิน ไอ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ฯลฯ ดังนั้นถ้าใช้อย่างไม่ระมัดระวัง กล่าวคือ ใช้ขนาดสูงมากใช้ติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน ๆ หรือใช้เป็นประจำด้วยคุณสมบัติของตัวยาก็จะสามารถทำให้ผู้ใช้เสพติดได้

2) สาเหตุทางจิตใจ สามารถแบ่งออกเป็น 3 สาเหตุย่อย ๆ ด้วยกัน คือ

2.1) บุคลิกภาพผิดปกติ จากการศึกษา พบว่า ร้อยละ 86 ของผู้ติดยาเสพติดมีบุคลิกภาพดั้งเดิมที่ไม่สมบูรณ์ ซึ่งมีอยู่สองแบบ คือ ผู้ที่มีความผิดปกติทางบุคลิกภาพแบบต้องพึ่งพาผู้อื่นตลอด (Dependent Personality Aberration) กับผู้ที่มีความผิดปกติแบบต่อต้านสังคมหรือเรียกว่าบุคลิกภาพแบบอันธพาล (Aggressive Psychopathic Personality)

2.2) สุขภาพจิตเสื่อม แต่ยังไม่ถึงกับเป็นโรคจิตหรือโรคประสาทพวกนี้ จะมีความว้าวุ่นทางอารมณ์และจิตใจไม่สามารถที่จะปรับตัวเข้ากับสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ เช่น วัยรุ่นคนที่มีปัญหาในครอบครัว

2.3) เป็นโรคจิต ประสาท ที่ใช้ยาเสพติดเพื่อรักษา หรือบรรเทาอาการอยู่เป็นประจำจนไม่สามารถจะตัดขาดได้

3) ส่วนกรณีการติดยาเสพติดของเยาวชนนั้นเป็นปัญหาเฉพาะที่เกิดจากความผิดปกติทางด้านจิตใจซึ่งแยกได้เป็น 3 สาเหตุ คือ

3.1) เพราะธรรมชาติของวัย นั้นคือความอยากรู้อยากเห็น อยากทดลอง โดยปราศจากการไตร่ตรอง ไม่คำนึงถึงผลร้ายของการกระทำตามความต้องการของตนเอง เมื่ออยู่สภาพแวดล้อมที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดมาก ก็ทำให้เยาวชนจำนวนไม่น้อยเกิดการทดลองเสพยาเสพติด และกลายเป็นผู้ติดยาเสพติดในที่สุด

3.2) ต้องการความสบายใจหรือความสนุก เยาวชนจำนวนไม่น้อยที่ติดยาเสพติดเพราะคิดว่าการเสพยาเสพติดจะช่วยให้ตนเองเด่น เป็นที่ยอมรับของเพื่อนฝูง เนื่องจากทำในสิ่งที่คนอื่นทำไม่ได้หรือไม่กล้าทำ

3.3) ต้องการหนีความจริง การไม่ยอมรับความเป็นจริง การไม่ยอมรับปัญหาของวัยรุ่นหรือเยาวชนทำให้เยาวชนต้องหันไปพึ่งยาเสพติดเพื่อหนีความทุกข์หรือหนีปัญหาที่ต้องเผชิญ

4) สาเหตุทางสังคมสิ่งแวดล้อม

สภาพแวดล้อมเป็นสาเหตุสำคัญอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้หลาย ๆ คนต้องหันไปเสพยาเสพติดเป็นจำนวนมากเป็นต้นว่าการอยู่ในแหล่งที่มีผู้ติดยาเสพติด เช่น พ่อ แม่ พี่น้อง เพื่อนฝูง ติดยาเสพติด จึงเป็นเรื่องธรรมดาที่จะถูกชักจูงจากผู้ใกล้ชิดทดลองเสพยาเสพติด ครั้งแรกอาจจะยอมด้วยความสมัครใจหรือเกรงใจแต่เมื่อทดลองเสพนาน ๆ ก็กลายเป็นผู้ติดยาเสพติดได้ สภาพสังคมก็มีส่วนผลักดันให้มีการเสพยาเสพติดได้มากเช่นเดียวกัน เช่น การแพร่ระบาดของยาเสพติดที่ถูกกฎหมายบางชนิดซึ่งสามารถหาซื้อได้ง่าย การใกล้ชิดคลุกคลีกับยาเสพติดหรือกลุ่มที่ติดยาอยู่แล้ว จึงมีโอกาสซื้อหยาบฉวย หรือถูกชักจูงให้เสพยาได้ง่าย พวกที่มีปัญหาครอบครัวขาดความรักความอบอุ่นและที่พึ่งทางใจ มักพบว่าหันไปเสพยาเสพติดเป็นทางออกอย่างหนึ่ง อาชีพบริการที่ต้องอาศัยเรือนร่าง การทำงานที่ต้องแข่งขันกับเวลาต้องพึ่งยาเสพติดเพื่อยอมใจให้กล้าหรือเสพยาเสพติดเพื่อกระตุ้นให้ทำงานได้ผลตามที่ต้องการ ตลอดจนพวกที่อยากลอง อยากเด่น หรือมีความเชื่อผิด ๆ ว่า ยาเสพติดสามารถช่วยแก้ปัญหา ช่วยให้เกิดความสุขหรือมีส่วนส่งเสริมพลัง โดยเฉพาะพลังทางเพศอันเป็นเหตุให้มีการใช้บ่อย ๆ จนเสพยาในที่สุด

2.3.2.9 การบำบัดผู้ติดยาบ้า

การรักษาผู้ติดยาเสพติด จึงไม่ใช่การทำให้ร่างกายปลอดจากยาเสพติดแต่เป็นการบำบัดรักษาความผิดปกติของร่างกายจากผลของยาเสพติด ความผิดปกติของร่างกายจากผลของการติดยาเสพติด คือ ความผิดปกติของระบบประสาทโดยเฉพาะสมองส่วนกลาง (Central Nervous System) และสารสื่อเคมีสมอง (Neurotransmitter) สมองของผู้ติดยาเสพติดต้องการฤทธิ์ของยาเสพติดที่จะกระตุ้นให้ระบบสมองทำงานอย่างปกติ หากช่วงใดขาดยาเสพติดไปกระตุ้นก็จะเกิดอาการผิดปกติขึ้น อาการผิดปกติของร่างกายที่เห็นทันทีที่หยุดเสพยา ได้แก่ อาการถอนพิษยา (Withdrawal Symptom) และอาการอยากยาหรือเสียนยา (Craving) สำหรับอาการถอนพิษยาใน ผู้ติดยาเฮโรอีน ก็คือ “อาการลงแดง” นั่นเอง ผู้ติดยาจะทรมานมากจากอาการปวดกระตุกรุนแรง ท้องเสีย เหงื่อแตก น้ำมูก น้ำตาไหล เป็นต้น

สำหรับยานั้น อาการถอนพิษยาหลังจากการหยุดยาบ้าทันทีที่จะมีอาการหิวบ่อย กินจุ กระวนกระวาย อ่อนเพลีย และมีความรู้สึกจิตใจหดหู่ บางรายมีอาการถึงขนาดอยากฆ่าตัวตาย ในระยะนี้ผู้ติดยาจะอยากนอนและนอนหลับเป็นเวลานานในช่วง 2-3 สัปดาห์แรก ต่อจากอาการถอนพิษยาผู้ติดยาจะมีอาการอยากยามากในช่วงนี้ผู้ติดยาจะมีความรู้สึกไม่มีความสุขไม่มีกำลังทั้งทางร่างกายและจิตใจ อยากที่จะเสพยาเพื่อกระตุ้นร่างกายและจิตใจให้เกิดความกระชุ่มกระชวยกลับมาใหม่ การบำบัดรักษาผู้ติดยาบ้าในช่วงแรกเพื่อลดอาการถอนพิษยาจึงเป็นการให้ยาตามอาการเพื่อลดความเครียด

อาการซึมเศร้าหรืออาการทางจิตอื่น ๆ เพื่อให้ผู้ติดยาสามารถประคับประคองตัวเองผ่านช่วงนี้ไปได้ หลังจากหยุดยา 3-4 สัปดาห์ อาการถอนพิษยาและอาการอยากยาจะลดน้อยลง แม้ว่าผู้ติดยาที่ผ่านการบำบัดรักษาขั้นถอนพิษยาจะมีสุขภาพร่างกายและจิตใจดีขึ้น ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงขึ้นแต่ความผิดปกติของระบบสมอง พฤติกรรม และสิ่งแวดล้อมยังไม่ได้แก้ไขจำเป็นที่จะต้องเข้าสู่ขั้นตอนฟื้นฟูสมรรถภาพต่อไป เพื่อให้ผู้ติดยาเสพติดหายขาดไม่หวนกลับไปเสพยาเสพติดอีก การที่ต้องผ่านขั้นตอนฟื้นฟูสมรรถภาพเพื่อฟื้นฟูบำบัดให้สมองผู้ติดยาเสพติดหวนกลับมาเป็นสมองของคนปกติเนื่องจากระบบประสาทของคนติดยาต้องการเสพติดเป็นประจำเพื่อกระตุ้นให้มีสารเคมีสมองพอเพียงที่จะทำให้เกิดความสุขไม่วิตกกังวล หากขาดการกระตุ้นจากยาเสพติดสมองของผู้ติดยาเสพติดจะมีปฏิกิริยาตรงกันข้าม คือ ผู้ติดยาจะหงุดหงิดไม่เป็นสุข มีความเครียดวิตกกังวลและมีความอยากที่จะกลับไปเสพยาอีก ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้ระยะเวลานานพอสมควรให้ส่วนต่างของสมองได้ปรับตัวกลับเป็นปกติ ในช่วงที่ระบบสมองปรับตัวเป็นปกติผู้ติดยาเสพติดต้องไม่หวนกลับไปเสพยาเสพติดอีกระบบประสาทของคนติดยาต้องการเสพติดเป็นประจำเพื่อกระตุ้นให้มีสารสื่อเคมีสมองพอเพียงที่จะทำให้เกิดความสุขไม่วิตกกังวล หากขาดการกระตุ้นจากยาเสพติดสมองของผู้ติดยาเหล่านี้จะมีปฏิกิริยาตรงกันข้ามผู้ติดยาจะหงุดหงิดไม่เป็นสุข มีความเครียด วิตกกังวลและมีความอยากที่จะกลับไปเสพยาอีก นอกจากระบบสมองแล้วพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมของผู้ติดยาต้องได้รับการปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้นในกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพมีหลายวิธีการที่ถูกลำมาช่วยเหลือผู้ติดยา ได้แก่ การเข้าค่ายฟื้นฟูการให้คำปรึกษา การทำจิตบำบัดและชุมชนบำบัด เป็นต้น มีความจำเป็นเพื่อให้ผู้ติดยาเข้าใจถึงปัญหาของตนเองที่นำไปสู่การเสพยาเสพติด ปรับสภาพของครอบครัวให้สมาชิกได้เข้าใจปัญหาและช่วยกันดูแล ประคับประคองผู้ติดยาปรับสภาพกลุ่มเพื่อนฝูงให้ห่างไกลจากเพื่อนที่จะมาชักชวนให้เสพยา สร้างความมั่นคงทางจิตใจผ่านทางผู้เกี่ยวข้องหรือกลุ่มที่เลิกยาแล้วให้ผู้ติดยาสามารถยื่นหยัดแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยไม่หวนกลับไปเสพยาอีก ดังนั้นจะเป็นได้ว่าการบำบัดรักษาผู้ติดยาบำบัดให้หายขาดไม่หวนกลับไปเสพยาใหม่ไม่ใช่เรื่องง่าย จำเป็นต้องใช้ระยะเวลาและความช่วยเหลือจากผู้ที่ใกล้ชิด การรักษาเฉพาะอาการในช่วงถอนพิษอย่างเดียวไม่เป็นการเพียงพอจำเป็นต้องมีกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ รวมทั้งปรับพฤติกรรมสภาพแวดล้อมทั้งในครอบครัวและกลุ่มเพื่อนให้ดีขึ้นจึงจะทำให้ผู้ติดยาเสพติดหลุดพ้นจากการเป็นทาสอย่างถาวรถึงตอนนี้หวังว่าอย่าไปหลงเชื่อคำโฆษณาใด ๆ ว่ามียาหรือสมุนไพรที่สามารถรักษาผู้ติดยาเสพติดให้หายขาดได้เพราะนอกจากจะสูญเสียเงินทองค่ารักษาแล้วยังต้องเสียเวลาไปโดยใช่เหตุอีก การบำบัดรักษาผู้ติดยาบำบัดให้คำปรึกษา (Counseling) ถ้าผู้ป่วยเพียงแค่วินิจฉัยยังไม่ถึงขั้นติดยาการรักษาไม่จำเป็นต้องใช้ยาและขั้นตอนต่าง ๆ มากเท่าผู้เสพติดยาบำบัดให้การรักษาจะให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ป่วยและครอบครัวเป็นหลัก การรักษาผู้ป่วยที่เสพติดยาบำบัดผู้ป่วยในผู้ติดยาบำบัดที่เริ่มมีอาการทางจิตจำเป็นต้องรับการรักษาแบบผู้ป่วยในดูแลให้ผู้ติดยาผ่านพ้นขั้นถอนพิษยาไปได้ การฟื้นฟูสมรรถภาพ (Rehabilitation) เป็นการจัดกิจกรรมให้ผู้ติดยาฝึกฝนตัวเองทั้งทางร่างกาย

และจิตใจให้สามารถดำรงชีวิตโดยไม่หันกลับไปเสพยาอีก สถานบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดผู้ที่ติดยาบ้า ไม่จำเป็นต้องเข้ารับการบำบัดรักษาแต่เฉพาะสถานบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดสามารถขอรับการรักษาจากโรงพยาบาลของรัฐและเอกชนทั่วไป

2.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด

2.4.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิด

ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคามนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยที่คาดว่าเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดๆ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.4.1.1 ปัจจัยด้านครอบครัว

1) ความหมายของครอบครัว

ราชบัณฑิตยสถาน (2542, น. 220) ให้ความหมายของครอบครัวว่า สถาบันพื้นฐานของสังคมที่ ประกอบด้วย สามีภรรยา และหมายรวมถึงลูกด้วย

สาธิต บุชยากุล (2555, น. 8) ได้อธิบายว่า ครอบครัว หมายถึง สถานะทางครอบครัว ลักษณะสัมพันธ์ภาพของครอบครัวของผู้ถูกคุมขัง

สรุปได้ว่า ครอบครัว หมายถึง สถาบันพื้นฐานของสังคมที่ ประกอบด้วย สามีภรรยา และลูกที่มีลักษณะความสัมพันธ์กันทางครอบครัวของผู้ถูกคุมขัง

2) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มงานพัฒนาระบบการพัฒนาพฤตินิสัยสำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์ กรมราชทัณฑ์ (2552, น. 19-20) กล่าวว่า อิทธิพลของครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวอาชญากรรม ครอบครัว เป็นสถาบันที่สำคัญที่สุดที่จะอบรมขัดเกลาและมีอิทธิพลต่อลักษณะบุคลิกภาพของเรา (มุกดา ซาติบัญญัติชาชัย, 2527, น. 174-177) ซึ่งในการพัฒนามนุษย์นั้น สังคมมีบทบาทในการถ่ายทอดคุณลักษณะ ค่านิยม ทศนคติ และความเชื่อ สังคมจะหล่อหลอมบุคลิกภาพของมนุษย์ โดยการที่มนุษย์จะรับและถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ จากสังคมมาโดยกระบวนการสังคมประกิต (Socialization Process) หน่วยแรกของสังคมที่เป็นตัวแทนสถาบันสังคมในการถ่ายทอดค่านิยม ทศนคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ ของสังคมให้แก่สมาชิกของสังคมนั้น คือ ครอบครัว ฉะนั้นครอบครัวจึงเป็นหน่วยของสังคมหรือองค์กรที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างและพัฒนาประชากรของสังคมครอบครัวในความหมายทางสังคมวิทยา คือ รูปแบบของการที่บุคคล 2 คน หรือกลุ่มบุคคลสร้างแบบ (Patten) หรือโครงสร้าง (Structure) ของการอยู่ร่วมกัน ครอบครัวในความหมายของนักจิตวิทยา คือ สถาบันทางสังคมแห่งแรกที่มนุษย์สร้างขึ้นจากความสัมพันธ์ที่มีต่อกันเพื่อเป็นตัวแทนของสถาบันสังคมภายนอกที่จะปลูกฝัง

ความเชื่อค่านิยมและทัศนคติกับสมาชิกรุ่นใหม่ของสังคมที่มีชีวิตอยู่ดีขึ้นในครอบครัวจึงมีความสำคัญต่อสมาชิกทุกคนในครอบครัวมีผลต่อการพัฒนาตนในทุกด้านของแต่ละบุคคลเป็นอย่างมากเพราะครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมสถาบันแรกของมนุษย์มีความสำคัญต่อสมาชิกของครอบครัวในประเด็นหลักดังต่อไปนี้

1. ความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูกซึ่งปรากฏในทุกลักษณะของครอบครัวอย่างน้อยที่สุดเมื่อเด็กอยู่ในวัยทารก
2. ความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยาถ้าความสัมพันธ์ดีครอบครัวก็จะมั่นคงและสร้างสรรค์สมาชิกในครอบครัวก็จะพัฒนาไปสู่ความสำเร็จในชีวิต
3. ความสัมพันธ์ในหน้าที่ 4 ประการ ของครอบครัวที่มีต่อบุคคลจะปรากฏในทุกวัฒนธรรม คือ ให้อาหารเลี้ยงดูในการต่อสู้ชีวิต บทบาททางเพศทั้งชาย และหญิง ค่านิยม ทัศนคติในการประกอบอาชีพและสุนทรียภาพแห่งชีวิต

กลุ่มงานพัฒนาระบบการพัฒนาพฤตินิสัยสำนักวิจัย และพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์ กรมราชทัณฑ์ (2552, น. 19-20) กล่าวว่า อิทธิพลของครอบครัวต่อการพัฒนาทางจริยธรรมครอบครัว เป็นสถาบันที่มีความสำคัญมากที่สุดที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาจริยธรรมให้แก่เด็กซึ่งวัยเด็กเป็นรากฐานของชีวิต เด็กที่อาศัยอยู่กับพ่อแม่ที่มีอาชีพไม่สุจริตหรือเป็นอาชญากรเขาย่อมมีแนวโน้มที่จะมีบุคลิกภาพเป็นอันธพาล เพราะเด็กเลียนแบบจากพ่อแม่และบางครั้งพ่อแม่ก็ส่งเสริมให้มีพฤติกรรมผิดกฎหมายสำหรับเด็กชายที่ไม่กระทำผิด พบว่า มักอยู่กับพ่อแม่ของตนและพ่อให้ความรักความอบอุ่นมากกว่าแม่ เด็กก็ผูกพันกับพ่อ ถ้าพ่อไม่ประพฤติผิดเป็นตัวอย่างเด็กย่อมจะพัฒนาความประพฤติไปในทางที่สังคม ยอมรับจะเห็นว่าการได้รับความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการของอุปนิสัยและเห็นยั้งการกระทำได้มาก การขาดความรักความอบอุ่นมักเกิดจากครอบครัวลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ซึ่งอาจส่งผลให้เด็กเติบโตกลายเป็นผู้ใหญ่ที่มีปัญหาด้านบุคลิกภาพเป็นอันธพาลและกระทำผิดกฎหมายในที่สุด

1. ครอบครัวยุ่งเหยิง คือ พ่อ แม่ ทะเลาะกัน พี่ น้อง ซิงดี ซิงเด่นกันมาก เพราะพ่อ แม่ รักลูกไม่เท่ากันและใช้อำนาจไม่ถูกต้อง เช่น ผลการศึกษาของกลูเอต สรุปได้ว่าทั้งพ่อและแม่ของเด็กกระทำผิดใช้วิธีการควบคุมความประพฤติของลูกชายด้วยการลงโทษทางร่างกายมากที่สุด
2. ครอบครัวแตกแยก คือ พ่อแม่หย่าร้างหรือตายจากกันแล้วมีคูใหม่ซึ่งไม่ใช้ความอบอุ่นแก่เด็กแทนพ่อแม่ที่แท้จริง เด็กจึงว่าเหวไม่มีตัวอย่างที่เขายอมรับจึงขาดที่ยึดเหนี่ยวทางใจ แม้กระทั่งครอบครัวที่พ่อแม่ห่างเหินจากลูกไปในช่วยวัยเด็กตอนต้น เช่น ไปราชการทหารไปศึกษาต่อต่างประเทศ เป็นต้น จึงไม่มีตัวแทนของพ่อ แม่ ลูก จึงขาดตัวอย่างการประพฤติตามบทบาททางเพศในขอบเขตที่เหมาะสมเมื่อเป็นเช่นนี้เด็กจึงประพฤติรุนแรงมากเกินไปจนกล้ากระทำผิดกฎหมาย

3. ครอบครัวเฝ้าระเบียบเกินไป เด็กยอมอึดอัดใจไม่รู้สึกรู้ว่าได้รับความรัก
ความอบอุ่น

4. ครอบครัวประคบประหงมเกินไปทำให้เด็กทำตามความต้องการของ
ตนเอง โดยไม่นึกถึงความเดือนร้อนที่จะเกิดขึ้น ยับยั้งอะไรไม่ค่อยได้เพราะไม่เคยถูกฝึกให้อดทนและ
ควบคุมอารมณ์

5. ครอบครัวที่มีภารกิจมากจนไม่มีเวลาเอาใจใส่ลูกก็เท่ากับลูกถูกทอดทิ้ง
ให้ว่าเหวออาจทำผิดเพื่อดึงดูดความสนใจหรือประชดสังคม

สรุปได้ว่า ครอบครัวจะมีผลต่อพฤติกรรมของบุคคลเพราะถือว่าเป็นสถาบันแรก
ในการอบรม ชัดใจพฤติกรรมและพัฒนาจิตใจถ้าบุคคลถูกกล่อมเกลามาจากครอบครัวที่ดีให้ความรัก
ความอบอุ่นอย่างสม่ำเสมอจะส่งผลให้บุคคลมีพฤติกรรมในทางที่ดีแต่หากบุคคลถูกกล่อมเกลามาจากครอบครัว
ที่แตกแยก ผู้นำในครอบครัวมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมจะทำให้บุคคลมีพฤติกรรมไปในทางที่ไม่ดี

2.4.1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

1) ความหมายของเศรษฐกิจ

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของเศรษฐกิจ ไว้ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2542, น. 1, 106) ให้ความหมายของเศรษฐกิจว่างาน
อันเกี่ยวกับการผลิต การจำหน่ายจ่ายแจก และการบริโภคใช้สอยสิ่งต่าง ๆ ของชุมชน

สาธิต บุชยากุล (2555, น. 8) ได้ให้ความหมายของเศรษฐกิจว่าหมายถึง
ฐานะทางการเงิน รายรับ-รายจ่าย ภาระหนี้สินของทางครอบครัวของผู้กระทำผิดก่อนถูกคุมขัง

ศราวุธ บุญญานุสนธิ์ (2556, น. 9) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ปัจจัยภายนอก
ของบุคคลที่หากมีขึ้นในบุคคลใดแล้วจะเป็นนำไปสู่การค้ายาบ้า ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ไม่มีงานทำ
มีหนี้สินมาก มีฐานะยากจน ประสบปัญหาทางธุรกิจ ต้องการเงินเลี้ยงดูพ่อแม่และต้องการเงินเลี้ยงภรรยา

สรุปได้ว่า เศรษฐกิจ หมายถึง ฐานะทางการเงิน ตลอดจนภาระหนี้สินของผู้ต้องขัง
ก่อนต้องโทษ อันจะเป็นมูลเหตุจูงใจให้บุคคลนั้นเกิดการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า)

2) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

สุพจน์ สุโรจน์ (2545, น. 58) ได้อธิบายว่า ทฤษฎีทางเศรษฐกิจเป็นทฤษฎีแรก
ที่นำไปสู่ทฤษฎีใหม่ทางสังคมวิทยาเกี่ยวกับอาชญากรรมที่เรียกว่า Conflict Criminology หรือ Radical
หรือ New Criminology หรือสำนักอาชญากรรมวิทยาใหม่ ซึ่งทฤษฎีทางเศรษฐกิจ พบว่า อาชญากรรม
มีความสัมพันธ์กับเศรษฐกิจโดยเน้นว่ามีสาเหตุมาจากความยากจน ความแตกแยก และอาชญากรรม
เป็นปรากฏการณ์ในสังคมอุตสาหกรรมซึ่งมีความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

โดโรธี โทมัส นักอาชญาวิทยาชาวอังกฤษได้ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่าง
อาชญากรรมกับภาวะเศรษฐกิจในประเทศอังกฤษ โดยใช้สถิติการว่างงาน ราคาสินค้าและการส่งออก

เป็นต้น ในช่วง 60 ปี คือ ค.ศ. 1854 และ 1913 จนสามารถสร้างวงจรธุรกิจในอังกฤษขึ้นได้ โทมัสพบว่า ความผิดฐานลักทรัพย์มีแนวโน้มสูงขึ้นในปีที่มีเศรษฐกิจตกต่ำและในสหรัฐอเมริกา แต่เนียล กลาสเซอร์ และเค็นไรท์ ได้ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างการว่างงานกับอาชญากรรม โดยนำสถิติการว่างงานกลุ่มอายุ 20-25 ปี ระหว่าง ค.ศ. 1930-1936 มาวิเคราะห์และพบว่าความผิดเกี่ยวกับทรัพย์เกิดขึ้นมากในระยะเวลาที่มีเศรษฐกิจตกต่ำ

สรุปว่า ทฤษฎีทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่นำไปสู่การกระทำผิด ๆ โดยมีสาเหตุมาจากความยากจน การประสบปัญหาค่าใช้จ่ายไม่เพียงพอในการเลี้ยงชีพหรือเลี้ยงดูครอบครัว และมีหนี้สินจำนวนมาก

2.4.1.3 ปัจจัยด้านสังคมและชุมชน

1) ความหมายของสังคมและชุมชน

จากการศึกษาเกี่ยวกับสังคมและชุมชน มีผู้ศึกษาที่แสดงทัศนะที่แตกต่างกัน

สรุปดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2542, น. 1,159) ให้ความหมายของสังคมและชุมชน ว่าคนจำนวนหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ต่อกันตามระเบียบ กฎเกณฑ์ โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญและประโยชน์ร่วมกัน

สาธิต บุชยากุล (2555, น. 8) ให้ความหมายของสังคมและชุมชน ว่าหมายถึง สิ่งต่าง ๆ รอบตัวบุคคลที่มีอิทธิพลต่อความคิด ความรู้สึก และการกระทำเกี่ยวข้องกับการกระทำผิด

สรุปได้ว่า สังคมและชุมชน หมายถึง ระบบความสัมพันธ์ของคนกลุ่มหนึ่งที่อยู่ร่วมกันโดยมีวัตถุประสงค์หรือผลประโยชน์ร่วมกันส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกัน

2) แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

Herchi (1964, p. 613, อ้างถึงใน Ward, Carter and Perrin, 1994, p. 34) ได้เสนอทฤษฎีที่ใช้ในการควบคุมสังคม ทฤษฎีนี้เชื่อว่าบุคคลทุกคนมีแนวโน้มที่จะกระทำผิดสาเหตุที่บุคคลไม่กระทำผิด เนื่องจากมีมูลเหตุที่ทำให้บุคคลทำตามกฎระเบียบหรือบรรทัดฐานของสังคมที่มีรากฐานมาจากพันธะที่บุคคลนั้นมีต่อสังคมบรรทัดฐานบางส่วนจะผูกมัดยึดเหนี่ยวบุคคลไว้กับสถานการณ์ทางสังคม เรียกว่า พันธะทางสังคม อย่างไรก็ตามบุคคลมีความแตกต่างในเรื่องที่จะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคมหากมีความเชื่ออ่อนแอแนวโน้มที่จะกระทำผิดจะมีมากขึ้น หากมีความเชื่อมากบุคคลจะไม่ละเมิดกฎหมายและมีความประพฤติที่จะปฏิบัติหรือเห็นด้วยกับกฎเกณฑ์ของสังคม Herchi ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลไว้ 4 ประการ คือ

1. การผูกมัด (Commitment) เป็นความผูกพันทางจิตใจที่จะยอมรับผิดชอบต่อพันธะต่าง ๆ ในสังคมเป็นการยอมรับที่จะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์แนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องเป็นความปรารถนาอย่างแรงกล้าเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ฯลฯ

2. ความผูกพัน (Attachment) เป็นความผูกพันที่มีเหตุผลของบุคคล อาทิ ความผูกพันทางด้านอารมณ์ของบุคคลที่แสดงออกกับสิ่งหนึ่งสิ่งใด เช่น ความผูกพันภายในครอบครัว จะทำให้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนลดลง หากบุคคลที่ความสัมพันธ์กับครอบครัวไม่ดีโอกาสที่จะมีความเบี่ยงเบนมีมากกว่าบุคคลที่มีความผูกพันกับครอบครัวอย่างใกล้ชิด

3. ความเกี่ยวข้อง (Involvement) เป็นความสัมพันธ์ที่บุคคลมีขึ้นภายหลังที่ได้มีความผูกมัดผูกพันต่อครอบครัวแล้วความเกี่ยวข้องที่จะเข้าร่วมกิจกรรมภายในครอบครัวและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคมตามที่ตนมีพันธะมีความแตกต่างกันออกไปตามแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับบุคคลผู้นั้น มีความผูกมัดผูกพันกับครอบครัวมากน้อยเพียงใดและเมื่อบุคคลมีความเกี่ยวข้องกับครอบครัวหรือสังคมมากโอกาสที่จะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนจึงมีน้อย อาทิเช่นการมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน โบสถ์ การทำงาน และการเล่นกีฬา เป็นต้น

4. ความเชื่อ (Belief) เป็นความเชื่อในความเป็นธรรมของกฎหมาย กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีความเชื่อว่ากฎหมายมีความเป็นธรรมแก่ตน แนวโน้มจะปฏิบัติตามกฎหมายจะมีมากแต่ถ้าความเชื่อกฎหมายไม่เป็นธรรมการปฏิบัติตามกฎหมายจะมีน้อยและการกระทำผิดก็จะเกิดขึ้น

สรุปได้ว่า การกระทำผิดของบุคคลขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ความใกล้ชิด การมีพันธะรวมถึงการได้เข้าร่วมกิจกรรมกับสถาบันทางสังคมต่าง ๆ นอกจากนี้สถาบันทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการออกกฎหมายก็ต้องออกกฎหมายที่มีความยุติธรรมกับบุคคลทุกกลุ่ม ไม่เลือกปฏิบัติและสามารถปฏิบัติได้ปัจจัยเหล่านี้มีความสำคัญต่อการที่บุคคลจะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคมการกระทำผิดก็จะไม่เกิดขึ้น

2.4.1.4 ปัจจัยความต้องการการยอมรับ

1) ความหมายของความต้องการการยอมรับ

พยุงศักดิ์ ใจตรง (2555, น. 6) ได้ให้ความหมายว่า ผู้บังคับบัญชายอมรับในความรูความสามารถ ข้อเสนอแนะได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงานได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญต่อผลสำเร็จ

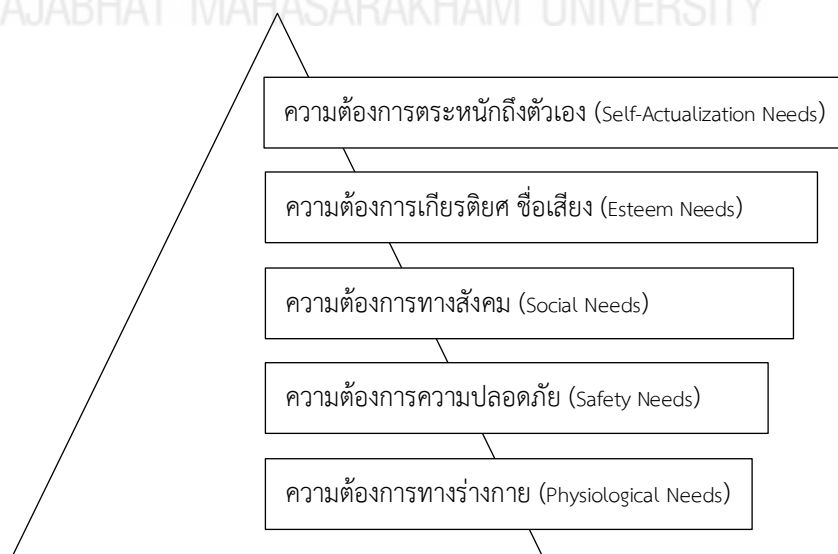
วิระ ทับทิม (2556, น. 6) ได้ให้ความหมายว่า การได้รับการยกย่อง ชมเชย การได้รับความไว้วางใจ การได้รับความเชื่อถือ และการได้รับการสนับสนุนในการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงาน

สรุปได้ว่า ความต้องการการยอมรับ หมายถึง การได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติงานและได้รับความเชื่อถือ ขึ้นชมนินดีในผลงานและความสามารถ

2) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

Maslow (1970, p. 80) ได้จำแนกความต้องการของมนุษย์จากความต้องการขั้นพื้นฐานไปจนถึงความต้องการขั้นสูงสุดไว้ 5 ชั้น จากชั้นต่ำไปสูงซึ่งกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

1. ความต้องการทางร่างกาย เป็นความต้องการพื้นฐานลำดับแรกที่มีความจำเป็นต่อมนุษย์ในด้านปัจจัย 4 ได้แก่ อาหาร, ที่อยู่อาศัย, เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค ถ้าความต้องการเหล่านี้ไม่ได้รับความตอบสนองแรงจูงใจอื่นก็ยากที่จะเกิดขึ้น
2. ความต้องการความมั่นคงและความปลอดภัย มนุษย์ทุกคนต้องการความมั่นคงและความปลอดภัยในการดำรงชีวิตและทรัพย์สิน
3. ความต้องการความเป็นเจ้าของและความต้องการที่จะได้รับจากบุคคลอื่นหรือต้องการความรัก มนุษย์เป็นสัตว์สังคมจึงต้องเข้าสังคมและรวมกลุ่มและถ้าได้มีส่วนร่วมหรือแสดงความเป็นเจ้าของในสิ่งใดก็จะทำให้เกิดความรับผิดชอบรักหวงแหนในสิ่งนั้นและภูมิใจที่ได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่นหรือจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง
4. ความต้องการให้ตนเองมีศักดิ์ศรีและได้รับการยกย่องนับถือจากบุคคลอื่น เป็นความต้องการขั้นสูงของบุคคลที่ต้องการเกียรติชื่อเสียงศักดิ์ศรีการเคารพการยกย่องจากบุคคลอื่นอันก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง
5. ความต้องการมีชีวิตที่สมบูรณ์ ต้องการเป็นตัวของตัวเองเป็นความต้องการขั้นสูงสุดของบุคคลที่จะมีลักษณะอันเด่นชัดของตนเองมีศักยภาพและสามารถดำเนินชีวิตบรรลุเป้าหมายให้ประสบผลสำเร็จตามความต้องการ โดยผู้วิจัยได้สรุปลักษณะของทฤษฎีความต้องการตามแนวคิดของ Maslow ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 ความต้องการตามแนวคิดของ Maslow

เมื่อพิจารณาถึงความต้องการของมนุษย์แล้วตามความต้องการและความจำเป็น โดยธรรมชาติบังคับให้มนุษย์ต้องอาศัยอยู่รวมกันเป็นหมู่ เพราะการอยู่ลำพังคนเดียวย่อมไม่สามารถ ป้องกันชีวิตของตนให้รอดพ้นจากภัยอันตรายต่าง ๆ ได้ เมื่อมนุษย์มาอยู่รวมกันเป็นชุมชนจนเป็นประเทศ อันเริ่มจากครอบครัวซึ่งในสังคมครอบครัวก็มีการเชื่อ บังคับ เคารพ เสียสละซึ่งกันและกัน ถ้ามองกว้างไป ในสังคมก็จะมีขนบธรรมเนียมประเพณีเป็นกรอบให้คนปฏิบัติตาม ใครฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามหรือทำให้ คนอื่นได้รับความเสียหายก็จะถูกเกลียดชังตำหนิและถูกลงโทษจากหมู่คณะ โดยปกติในสังคมหรือหมู่ชน จะมีหัวหน้าปกครองโดยยึดหลักศาสนา เมื่อมีการขัดแย้งกันก็จะใช้ธรรมเนียมประเพณีและศาสนา เป็นกฎเกณฑ์ในการตัดสิน ทั้งนี้ก็เพื่อความสงบเรียบร้อยของชุมชนที่อยู่ร่วมกันด้วยเหตุนี้ข้อบังคับ ความประพฤติของมนุษย์จึงเกิดขึ้นสำหรับผู้ต้องซึ่งเป็นเรื่องเห็นได้ชัดว่าส่วนใหญ่จะไม่ได้รับการตอบสนอง ในปัจจัยต่าง ๆ อันเป็นสาเหตุให้นำไปสู่การประกอบอาชญากรรม

2.4.1.5 ปัจจัยด้านสภาพจิตใจ

1) ความหมายของสภาพจิตใจ

ราชบัณฑิตยสถาน (2542, น. 312) ได้ให้ความหมาย สภาพจิตใจว่าเป็นเอง ตามธรรมดาของอารมณ์ทางใจ

สรุปได้ว่า สภาพจิตใจ หมายถึง ความรู้สึกทางอารมณ์ที่อยู่ภายในจิตใจเป็นนามธรรม

2) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

Lemert (1967, p. 17) ได้เขียนหนังสือเรื่อง (Social Pathology) ซึ่งถือว่าเป็นหนังสือที่ได้รับความนิยมมาก โดยเขาพยายามที่จะเสนอทฤษฎีการเบี่ยงเบนทางสังคมวิทยา อย่างเป็นระบบและสามารถอธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ทุกอย่างเขาเสนอความเบี่ยงเบนออกเป็น 2 ประเภท คือ ที่เป็นพฤติกรรมและที่เป็นบุคคลความเบี่ยงเบนประเภทแรกที่เป็นพฤติกรรม ก็คือ การกระทำที่แสดงออกซึ่งเบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานที่สังคมนั้น ๆ ยึดถืออยู่ส่วนความเบี่ยงเบนประเภทที่สองที่เป็นบุคคลคือเอกลักษณ์ นั่นคือ ทุกคนจะมีเอกลักษณ์ของผู้เบี่ยงเบนก็ต่อเมื่อเขารับรู้จากการ ปฏิสังสรรค์และเกิดการตกผลึก ซึ่งเท่ากับความเป็นตัวตนเดิมหรืออัตตะเดิมได้รับการพัฒนาเป็นอัตตะใหม่ ซึ่งเป็นอัตตะของผู้เบี่ยงเบน การเสนอความเบี่ยงเบน 2 ประเภทนี้ ทำให้มองการเบี่ยงเบนออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ การเบี่ยงเบนขั้นปฐมภูมิ (Primary Deviance) และการเบี่ยงเบนขั้นทุติยภูมิ (Secondary Deviance)

Lemert ได้วิเคราะห์ให้เห็นความแตกต่างระหว่างการเบี่ยงเบนปฐมภูมิ และการเบี่ยงเบนทุติยภูมิ โดยอย่างแรกเป็นการกระทำความผิดซึ่งเกิดขึ้นโดยอิทธิต่าง ๆ ทางสังคม วัฒนธรรมและจิตใจ ส่วนอย่างหลังเป็นความผิดที่เกิดขึ้นโดยผู้กระทำคนเดียวเท่านั้นได้รับการตอบโต้ จากสังคมมากพอที่จะกระทบกระเทือนจิตใจของเขาเพราะได้ถูกประทับตราจนกระทั่งต้องเปลี่ยนแปลง ทัศนคติตนเองไปในทางเสื่อมในที่สุด นอกจากนี้ Lemert ได้แยกระหว่างการเบี่ยงเบนปฐมภูมิกับ

การเบี่ยงเบนพฤติกรรมโดยกล่าวว่าพฤติกรรมใด ๆ ที่สังคมนิยามว่าเบี่ยงเบนแต่ผู้กระทำมิได้ให้นิยาม เช่นนั้นด้วยถือว่าเป็นการเบี่ยงเบนชั้นปฐมภูมิ ความเบี่ยงเบนนี้จึงเป็นเรื่องความขัดแย้งทางค่านิยม ความคิด ความเชื่อระหว่างผู้ประทับตรา โดยคนส่วนใหญ่ในสังคมให้บรรทัดฐานของสังคมเป็นเครื่อง ตัดสินพฤติกรรม ผู้ถูกประทับตราว่ามีความเบี่ยงเบนพฤติกรรมไปจากบรรทัดฐานของคนส่วนใหญ่ในสังคม ส่วนการเบี่ยงเบนพฤติกรรมเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนของตนในขั้นต้นกล่าวโดยย่อ การเบี่ยงเบนพฤติกรรม ก็คือ การที่บุคคลยอมรับสถานภาพเบี่ยงเบน ซึ่งสังคมกำหนดให้ปฏิบัติต่อบุคคลจากสังคมต่อผู้กระทำผิดนี้ ไม่ได้เป็นการกระทำครั้งเดียวในเวลาเดียว แต่หากเป็นการกระทำหลายครั้งหลายคราวและมักมีลักษณะ ต่อเนื่องเป็นลูกโซ่

นักสังคมวิทยาซึ่งมีแนวความคิดนี้จึงใช้คำว่า “กระบวนการ” ในการอธิบาย ปรากฏการณ์ที่ทำให้คนดี ๆ กลายเป็นคนเลวซึ่งมีอยู่ 2 กรณีด้วยกัน คือ กระบวนการที่ทำให้ผู้กระทำ ผิดกลายเป็นอาชญากร กระบวนการประทับรอยมลทินหรือจำเลยบางคนที่เป็นคนดีได้รับการปฏิบัติ อย่างไม่เป็นธรรมหรือเกินสมควรกว่าเหตุโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจับกุมคุมขังจนกระทั่งทำให้เกิด ความรู้สึกเคียดแค้น ชิงชัง สังคมไปในที่สุด และเมื่อพ้นคดีหรือพ้นโทษไปแล้วก็มักจะดำเนินชีวิตไป ในทางที่เป็นปฏิปักษ์สังคม ส่วนกระบวนการหลังเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการที่ทำให้ผู้กระทำผิด ไปในทางก้าวร้าวต่อสังคม 2 กระบวนการนี้

กล่าวโดยย่อคือ ถ้าเป็นกรณีที่ถูกกล่าวหา (ไม่ว่าภายหลังได้ผลออกมาว่า กระทำจริงหรือไม่) ได้รับความเจ็บแค้นที่ได้รับการปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่อย่างไม่เป็นธรรมก็จะเป็นเรื่อง กระบวนการที่ทำให้ผู้กระทำผิดกลายเป็นอาชญากร แต่ถ้าเป็นกรณีที่ผู้กระทำผิดไม่ได้เคียดแค้น แต่ไม่สามารถเข้าร่วมสังคมกับพลเมืองดีได้อย่างสงบสุข เพราะเนื่องจากสังคมภายนอกไม่ให้อภัย หรือคิดว่ามีมลทินติดตัว เช่น ไม่มีใครรับเข้าทำงาน มีคนตั้งข้อรังเกียจ ไม่ไว้วางใจ เป็นต้น จะเป็น เรื่องของกระบวนการประทับรอยมลทิน ใน ค.ศ. 1962 Kitsuse ได้อุทิศผลงานของเขาให้กับทฤษฎี ประทับตราในการศึกษาเกี่ยวกับธรรมชาติของปฏิกริยาตอบโต้ทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเขาได้มุ่ง ศึกษาการที่สังคมตอบโต้ต่อพวกเกย์ (Homosexuality) ด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ประชากร ของการวิจัยในกรณีนี้ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา จากผลการวิจัย Kitsuse ได้สรุปว่า ไม่ว่ากรณีใดการตัดสินความเบี่ยงเบนนั้นต้องใช้กระบวนการ (Retrospective Interpretation) ซึ่งเป็น กระบวนการที่คนตีความต้องติดตามพฤติกรรมและตีความข้อมูลใหม่ ๆ ของผู้ให้ข้อมูลอยู่ตลอดเวลา โดยพิจารณาว่าบุคคลผู้ให้ข้อมูลมีความเบี่ยงเบนทางเพศหรือไม่และกระบวนการที่มีใจจะมีเพียงเฉพาะ การประทับตราแบบไม่เป็นทางการเท่านั้น แต่ในการประทับตราแบบเป็นทางการก็มีกระบวนการ (Retrospective Interpretation) เช่นกัน ทั้งยังเป็นระบบและมีความชัดเจนกว่าด้วย

การที่กล่าวว่า กลุ่มสังคมเป็นผู้สร้างความเบี่ยงเบนขึ้นมาไม่ใช่หมายถึงว่าสังคมเป็นสาเหตุของการเบี่ยงเบน แต่หมายถึงกลุ่มทางสังคมสร้างความเบี่ยงเบนขึ้นมาในแง่กลุ่มเป็นผู้สร้างกฎเกณฑ์ขึ้นมาชุดหนึ่ง (การสร้างกฎเกณฑ์ทำให้เกิดการมองการเบี่ยงเบน) และใช้กฎเกณฑ์เหล่านั้นไปประทับตราคนทำให้คนกลายเป็นผู้เบี่ยงเบน นั่นคือ ผู้ที่ละเมิดกฎเกณฑ์ถูกมอบเอกลักษณ์จากกฎเกณฑ์ทางสังคมนั่นเอง

Becker เชื่อว่า การเบี่ยงเบนไม่เกี่ยวกับคุณภาพของพฤติกรรมแต่เกี่ยวข้องกับผลจากปฏิกิริยาตอบโต้จากสังคม ดังนั้นการประทับตราจะเกิดขึ้นหรือไม่ขึ้นอยู่กับ

1. เวลาที่มีการกระทำความผิด
2. มีผู้กระทำความผิดและมีผู้ตกเป็นเหยื่อ
3. การรับรู้ของสังคมนั้นต่อผลของการกระทำความผิด

มีข้อสังเกตว่า สังคมนั้นไม่เพียงแต่ลงโทษผู้ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนเท่านั้น แต่ยังห่างเหินจากผู้ที่ยังมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนอีกด้วย (ตามความเป็นจริงแล้วถือว่าผู้ที่กระทำความผิดเป็นคนนอกคอก เป็นคนสารเลว คบไม่ได้ เป็นคนซึ่ๆ ฯลฯ แล้วแต่จะเรียก) เมื่อเป็นดังนี้เท่ากับเพิ่มความกดดันให้ผู้กระทำผิดมากขึ้นเป็นเงาตามตัวด้วย (Silver, 1981, p. 73) จากจุดยืนนี้ชี้ให้เห็นว่าความเบี่ยงเบนไม่ใช่คุณสมบัติของการกระทำที่บุคคลได้ก่อขึ้นแต่เป็นผลจากการใช้กฎเกณฑ์ของคนอื่น ๆ หรือกลุ่มสังคมว่าเป็นผู้ละเมิด นั่นคือ เท่ากับว่าพฤติกรรมต่าง ๆ มีอยู่แล้วหลังจากที่ระบุกฎเกณฑ์แล้วจึงนำไปตัดสินและผู้ที่ยเบี่ยงเบน ก็คือ ผู้ที่คนอื่นประทับตรากระทำความผิดมาแล้วซึ่งทำให้เขาเหล่านั้นแทบจะหมดหวังที่จะกระทำตนเป็นคนดี

นอกจากนี้แล้ว Becker ยังอ้างถึงผลงานของเขาว่า “แม้ผู้เบี่ยงเบนจะพยายามทำตนว่าไม่ใช่ผู้เบี่ยงเบนก็ตามแต่คนภายนอกทั่วไปยังคงปฏิบัติต่อเขาเหมือนกับเขาเป็นพวกเบี่ยงเบน สิ่งนี้ทำให้เขากลับเข้าสู่สังคมได้ยากผลที่ตามมา ก็คือ เขาจะเข้าสู่กลุ่มเบี่ยงเบนจะให้ทัศนคติและความเข้าใจเกี่ยวกับโลกที่เขาเผชิญอยู่และหาวิธีจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นรวมทั้งให้ชุดของกิจกรรมที่อยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจแบบนี้ความเป็นสมาชิกในกลุ่มที่เบี่ยงเบนด้วยกันจะทำให้เอกลักษณ์ของผู้เบี่ยงเบนของเขามั่นคงขึ้น”

โดยสรุปแล้ว สิ่งที่เบี่ยงเบนจะต้องสัมพันธ์บรรทัดฐานกลุ่มหรือสังคมและมีใช้ลักษณะที่ติดตัวมาแต่กำเนิด Becker เน้นว่ากลุ่มทางสังคมเป็นผู้สร้างพฤติกรรมเบี่ยงเบนโดยสร้างกฎเมื่อฝ่าฝืนก็เกิดการเบี่ยงเบนมิใช่คุณภาพของการกระทำของคนแต่เป็นผลของการที่คนนำเอากฎมาใช้และประณามผู้ที่ไม่ทำตามกฎว่าเป็นผู้เบี่ยงเบนเพราะฝ่าฝืนกฎ คนเราอาจมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนชั่วคราวหรือประจำก็ได้นานเท่าที่ความเบี่ยงเบนนั้นยังไม่รู้ไปถึงคนอื่นเราก็ยังคงเป็นคนปกติในสังคม แต่เมื่อใดก็ตามความเบี่ยงเบนนั้นเกิดเปิดเผยออกมาและคนอื่นไม่ยอมรับเขาจะถูกประทับตราว่าเป็นคนผิดปกติ ซึ่งกลุ่มทางสังคมเป็นผู้ให้สถานภาพหรือเอกลักษณ์นี้แก่บุคคลนั้นนั่นเองเมื่อเขาอยู่ในฐานะ

คนนอกคอกเขาจะถูกตัดออกจากกลุ่มซึ่งอาจทำให้เขามีพฤติกรรมเบี่ยงเบนมากยิ่งขึ้นพฤติกรรมนี้จะรุนแรงและเปลี่ยนแปลงไปตามภาพพจน์ที่สังคมมองคนที่ถูกประทับตราว่าเป็นพวกก่อกบฏอาชญากรรมคนชู้คุก อาจจบลงด้วยการตกงาน ถูกบีบบังคับให้ทำงานที่ผิดกฎหมายหรือไม่ได้รับการยกย่องนับถือจากกลุ่มของเขาและท้ายที่สุดคนพวกนี้ต้องเข้าไปอยู่ในกลุ่มของผู้เบี่ยงเบน เพราะกลุ่มเบี่ยงเบนจะสามารถให้ความคำจูงทางอารมณ์แก่คนที่เข้าไปอยู่และให้กำลังใจในการทำพฤติกรรมเบี่ยงเบนโดยไม่รู้สึกรู้สึกร้อนอีกต่อไป

ทฤษฎีประทับตราพยายามจะชี้ให้เห็นว่า อาชญากรไม่ได้มีความแตกต่างจากผู้ที่ถือว่าเป็นอาชญากรแต่คนเป็นอาชญากรเพราะปฏิกิริยาทางสังคมต่างหากพฤติกรรมที่ถือว่าเป็นอาชญากร อาจถือว่าเป็นพฤติกรรมธรรมดาในสถานการณ์หนึ่งแต่ในอีกสถานการณ์หนึ่งอาจถือว่าเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนก็ได้ ดังนั้นปฏิกิริยาทางสังคมจึงนับเป็นเรื่องสำคัญมาก

สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านสภาพจิตใจ หมายถึง สภาพความรู้สึกทางอารมณ์ ความรู้สึกกดดันและความรู้สึกสิ้นหวังในการใช้ชีวิตประจำวัน มีความรู้สึกไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือถูกเอาเปรียบเปรียบจากสังคม ไม่เชื่อว่าจะสามารถสร้างฐานะให้ดีขึ้นได้โดยการประกอบอาชีพสุจริต ไม่รู้สึกว่าการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นเรื่องผิดศีลธรรม

2.4.1.6 ปัจจัยด้านสภาพปัญหาทางอบายมุข

1) ความหมายของสภาพปัญหาทางอบายมุข

ราชบัณฑิตยสถาน (2542, น. 1, 329) ได้ให้ความหมายว่า สภาพปัญหาทางอบายมุข หมายถึง ทางแห่งความฉิบหายและเหตุเครื่องฉิบหายมี 2 หมวด คือ อบายมุข 4 ได้แก่

1. เป็นนักร้องหญิง
2. เป็นนักร้องสุรา
3. เป็นนักร้องเล่นการพนัน
4. คบคนชั่วเป็นมิตร
5. เกียจคร้านทำงาน

สรุปได้ว่า สภาพปัญหาทางอบายมุข หมายถึงสภาพแห่งความเสื่อมทำให้พฤติกรรมของบุคคลเปลี่ยนแปลงไปในทางต่ำลง

2) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีวิวัฒนาการของชนชั้นต่ำ (THEORY OF LOW CLASS CULTURE)

Miller (1998) เป็นนักสังคมวิทยาที่ได้อธิบายลักษณะของวัฒนธรรมของกลุ่มชนในสังคมที่มีฐานะการครองชีพต่ำ การศึกษาต่ำ หรือเป็นชนชั้นต่ำกว่าระดับกลาง Miller อธิบายว่า ในสังคมของชนชั้นต่ำ พวกเขาจะมั่วสุมกันเป็นแก๊งและมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนอันขัดกับความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีงามของสังคม พวกเขามีแนวประพฤติตามแบบแนวของกลุ่มของแก๊งมีพฤติกรรมเป็นนักร้อง

อวดเบ่ง ทำโก้ ไม่มีงานเป็นหลักแหล่ง รับจ้างทำได้ทุกอย่างและชอบทำอะไรแปลกให้เป็นจุดสนใจแก่คนอื่น

นักจิตวิทยาวิเคราะห์ว่า การที่คนชั้นต่ำมีแบบแนวประพฤติตามวัฒนธรรมของตนก็เพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำไม่เท่าเทียมกันทางสังคมที่เขาถูกกีดตันอยู่เขาไม่สามารถเข้ากับกลุ่มชนในสังคมชั้นสูงและชั้นกลางได้อย่างเสมอภาคพวกนี้เป็นพวกสร้างปัญหาแก่สังคมมาก

สรุปได้ว่า ปัจจัยสภาพปัญหาทางอบายมุข หมายถึง สภาพปัญหาจากการดื่มสุรา, การเสพยาเสพติด, การเที่ยวหญิงบริการ, การเที่ยวสถานบันเทิง และการเล่นพนัน เป็นต้น

2.4.1.7 ปัจจัยด้านความท้าทาย

1) ความหมายของความท้าทาย

ราชบัณฑิตยสถาน (2542, น. 522) ได้ให้ความหมาย ของความท้าทายว่า ก.ชวนวิวาท เช่น เพราะเขาว่าท้าทายว่าจะทำอันตรายแก่ให้บรมนาถราชธิดา (ม.ร้ายยาววนปเวสน์)

สรุปได้ว่า ความท้าทาย หมายถึง ความอยากรู้ อยากลองเกี่ยวกับยาเสพติด โดยไม่คำนึงถึงผลลัพธ์

2) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสังคม (Bandura, 1989) มีความเชื่อว่าพฤติกรรมของคนเรานั้นไม่ได้เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากปัจจัยทางสภาพแวดล้อมแต่เพียงอย่างเดียว หากแต่จะต้องมีปัจจัยส่วนบุคคลร่วมด้วยและการร่วมของปัจจัยส่วนบุคคลนั้นจะต้องร่วมกันในลักษณะกำหนดซึ่งกันและกัน (Reciprocal Determinism) กับปัจจัยทางด้านพฤติกรรมและสภาพแวดล้อม

1. การที่ปัจจัยทั้ง 3 ทำหน้าที่กำหนดซึ่งกันและกันนั้น ก็ได้หมายความว่าทั้งสามปัจจัยนั้นจะมีอิทธิพลในการกำหนดซึ่งกันและกันอย่างเท่าเทียมกันบางปัจจัยอาจมีอิทธิพลมากกว่าอีกบางปัจจัยและอิทธิพลของปัจจัยทั้งสามด้านไม่ได้เกิดขึ้นพร้อม ๆ กัน หากแต่ต้องอาศัยเวลาในการที่ปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งจะมีผลต่อการกำหนดต่อปัจจัยอื่นๆ

2. นอกจากเสนอปัจจัยทั้ง 3 ที่กำหนดซึ่งกันและกันแล้ว Bandura ยังเสนอแนวคิดของการเสริมแรงออกไปอีก โดยที่เขากล่าวว่าการเสริมแรงมิได้ทำหน้าที่เพียงแต่ทำให้เกิดพฤติกรรมเพิ่มขึ้นเท่านั้น หากแต่อย่างมีหน้าที่อื่น ๆ ซึ่งเขาบอกว่าการเสริมแรงนั้นทำหน้าที่ 3 ประการด้วยกันคือ

2.1 ทำหน้าที่เป็นข้อมูลให้บุคคลรู้ว่าควรจะทำพฤติกรรมอะไร ในสถานการณ์ใดในอนาคตเพราะการเสริมแรงด้วยตัวของมันเองจะไม่ทำให้พฤติกรรมของบุคคลเพิ่มขึ้นแม้ว่าบุคคลนั้นจะได้รับการเสริมแรงมาก่อนแล้วก็ตามถ้าเขามีความเชื่อจากข้อมูลอื่น ๆ ว่า การแสดงพฤติกรรมในลักษณะเดียวกันนั้นจะไม่ได้รับการเสริมแรงในอนาคต

2.2 ทำหน้าที่เป็นสิ่งจูงใจ เนื่องจากประสบการณ์ในอดีตทำให้บุคคลเกิดความคาดหวังว่าการกระทำบางอย่างจะทำให้ได้รับการเสริมแรงการที่บุคคลคาดหวังถึงผลกรรมที่เกิดขึ้นในอนาคตนั้นก็กลายเป็นแรงจูงใจต่อพฤติกรรมที่จะกระทำในปัจจุบันทำให้บุคคลเพิ่มโอกาสที่จะแสดงพฤติกรรมดังกล่าวในในเวลาต่อมา

2.3 ทำหน้าที่เป็นตัวเสริมแรง นั่นคือเพิ่มความถี่ของพฤติกรรมแต่ทว่าการเพิ่มความถี่ของพฤติกรรมได้ดีนั้นบุคคลจะต้องตระหนักถึงการที่จะได้รับการเสริมแรงนั้นด้วย

3. การเสริมแรงอาจจะมีประสิทธิภาพในการทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้และเป็นการยากที่บุคคลที่เคยเรียนรู้มาแล้วแต่ค่อนข้างไม่มีประสิทธิภาพในการทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้และเป็นการยากที่บุคคลจะเกิดการเรียนรู้ตามธรรมชาติโดยไม่ได้เห็นผู้อื่นแสดงพฤติกรรมมาก่อนด้วยเหตุนี้ Bandura จึงมีความเชื่อว่าคนเราส่วนใหญ่จะต้องผ่านการเรียนรู้โดยการสังเกตพฤติกรรมจากผู้อื่นมาแทบทั้งสิ้นเขาจึงให้ความสำคัญกับแนวคิดของการเรียนรู้โดยการสังเกตนี้เป็นอย่างมาก

3.1 การเรียนรู้โดยการสังเกต (Observation Learning)

Bandura (1977) มีความเชื่อว่าการเรียนรู้ของคนเรานั้นเกิดจากการสังเกตจากตัวแบบ ซึ่งจะแตกต่างจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงซึ่งต้องอาศัยการลองถูกลองผิดเพราะนอกจากจะสูญเสียเวลาแล้วยังอาจมีอันตรายได้ในบางพฤติกรรมในการเรียนรู้ผ่านตัวแบบนั้นตัวแบบเพียงคนเดียวสามารถที่จะถ่ายทอดทั้งความคิดและการแสดงออกได้พร้อม ๆ กัน และเนื่องจากคนเรานั้นใช้ชีวิตในแต่ละวันในสภาพแวดล้อมที่แคบ ๆ ดังนั้นการเรียนรู้กับสภาพการณ์ต่าง ๆ ของสังคมจึงผ่านมาจากประสบการณ์ของผู้อื่นโดยการได้ยินและได้เห็นโดยไม่มีประสบการณ์ตรงมาเกี่ยวข้องคนส่วนมากรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ของสังคมโดยผ่านทางสื่อแทบทั้งสิ้นหน้าที่ของตัวแบบแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะด้วยกัน คือ

3.2 ทำหน้าที่เสริมพฤติกรรมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นเป็นกรณีและผู้สังเกตเคยเรียนรู้พฤติกรรมดังกล่าวมาแล้วบ้างในอดีตตัวแบบก็จะทำหน้าที่เป็นแรงจูงใจให้ผู้ที่เคยเรียนรู้พยายามพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

3.3 ทำหน้าที่ยับยั้งพฤติกรรมในกรณีที่ผู้สังเกตมีพฤติกรรมไม่เป็นที่พึงประสงค์มาก่อนตัวแบบนั้นก็ทำให้พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั้นลดลงหรือไม่เกิดขึ้นเลย

4. ตัวแบบนั้นแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

4.1 ตัวแบบที่เป็นบุคคลจริง ๆ (Live Model) คือ ตัวแบบที่บุคคลได้มีโอกาสสังเกตและปฏิสัมพันธ์โดยตรง

4.2 ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ (Symbolic Model) เป็นตัวแบบที่เสนอผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น

5. ในการเรียนรู้โดยสังเกตผ่านตัวแบบนี้ Bandura ได้กล่าวว่า ประกอบด้วย 4 กระบวนการ ดังต่อไปนี้

5.1 กระบวนการตั้งใจ (Attention Process) บุคคลไม่สามารถเรียนรู้ได้มาจากการสังเกตถ้าเขาไม่มีความตั้งใจและรับรู้ได้อย่างแม่นยำถึงพฤติกรรมที่ตัวแบบแสดงออก กระบวนการตั้งใจจะเป็นตัวกำหนดว่าบุคคลจะสังเกตอะไรจากตัวแบบนี้ องค์ประกอบที่มีผลต่อกระบวนการตั้งใจแบ่งออกได้เป็น 2 องค์ประกอบด้วยกัน ได้แก่ องค์ประกอบของตัวแบบเอง พบว่าตัวแบบที่ทำให้บุคคลมีความตั้งใจจะสังเกตนั้นต้องเป็นตัวแบบที่มีลักษณะเด่นชัดเป็นตัวแบบที่ทำให้ผู้สังเกตเกิดความพึงพอใจพฤติกรรมที่แสดงออกไม่สลับซับซ้อนมากนักจิตใจรวมทั้งพฤติกรรมของตัวแบบที่แสดงออกนั้นควรมีคุณค่าในการใช้ประโยชน์อีกด้วย นอกจากองค์ประกอบของตัวแบบแล้วยังมีองค์ประกอบของผู้สังเกตอีกด้วย ซึ่งได้แก่ ความสามารถในการรับรู้ ซึ่งรวมทั้งการเห็น, การได้ยิน, การรู้รส, กลิ่น และการสัมผัสสุดของการเรียนรู้, ความสามารถทางปัญญา, ระดับของการตื่นตัว และความชอบที่ได้เรียนรู้มาก่อนแล้ว

5.2 กระบวนการเก็บจำ (Production Process) บุคคลจะไม่ได้รับอิทธิพลมากนักจากตัวแบบถ้าเขาไม่สามารถจะจดจำได้ถึงลักษณะของตัวแบบบุคคลจะต้องแปลงตัวแบบเป็นรูปแบบของสัญลักษณ์และจัดโครงสร้างให้ง่ายต่อการจดจำ การจัดระบบโครงสร้างทางปัญญา การชักซ้อมลักษณะของตัวแบบที่สังเกตได้ในความคิดของตัวเองและชักซ้อมด้วยการกระทำ นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับความสามารถทางปัญญาของผู้สังเกตอีกด้วย

5.3 กระบวนการการกระทำ (Production Process) เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกตแปลงสัญลักษณ์ที่เก็บจำไว้นั้นมาเป็นการกระทำซึ่งจะกระทำได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ได้จำในการสังเกตการณ์กระทำของตนเอง การได้ข้อมูลย้อนกลับจากการกระทำของตนเองและการเทียบเคียงการกระทำจากภาพที่จำได้นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้สังเกตอีกด้วย ซึ่งได้แก่ความสามารถทางกายและทักษะในพฤติกรรมย่อยต่าง ๆ ที่จะทำให้สามารถทำให้แสดงพฤติกรรมด้วยตามตัวแบบ

5.4 กระบวนการจูงใจ (Motivational Process) การที่บุคคลเกิดการเรียนรู้แล้วจะแสดงพฤติกรรมหรือไม่ขึ้นอยู่กับกระบวนการจูงใจ กระบวนการจูงใจขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของสิ่งของล่อใจจากภายนอก สิ่งนั้นจะต้องกระตุ้นการรับรู้เป็นสิ่งของที่จับต้องได้เป็นที่ยอมรับของสังคมและพฤติกรรมที่กระทำตามตัวแบบนี้สามารถที่จะควบคุมเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้นอกจากนั้นยังขึ้นอยู่กับสิ่งล่อใจที่เห็นผู้อื่นได้รับตลอดจนสิ่งล่อใจของตนเองซึ่งอาจจะเป็นวัตถุสิ่งของและการประเมินตนเอง นอกจากนี้โน้มน้าวของผู้สังเกตนั้นยังขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของสิ่งล่อใจความลำเอียงจากการเปรียบเทียบทางสังคมและมาตรฐานภายในตนเอง

จากการประเมินพฤติกรรมการค้ายาเสพติดของผู้ค้ายาเสพติด ซึ่งถือว่าเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากแรงจูงใจของบุคคลที่อยากให้ตนเองมีอำนาจได้รับการตอบสนองความต้องการของตนเอง การเกิดพฤติกรรมการค้ายาเสพติดอาจจะเกิดจากกาที่บุคคลเรียนรู้หรือสังเกตเห็นจากตัวแบบมีพฤติกรรมดังกล่าวแล้วสามารถทำให้มีทรัพย์สินมากมายมีลูกน้องบริวาร จึงทำให้บุคคลพยายามที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมค้ายาเสพติดขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยภายในตัวบุคคลที่ทำให้เข้าร่วมกระบวนการค้ายาเสพติด

สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านความท้าทาย หมายถึง ความอยากเรียนรู้เกี่ยวกับการเสพ และการจำหน่ายยาเสพติด ความอยากทดลองเสพยาเสพติด ต้องการทดสอบความสามารถโดยการจำหน่ายยาเสพติด ขอความสนุกตื่นเต้น เห็นว่าการเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเป็นเรื่องน่าท้าทาย

2.4.1.8 ปัจจัยด้านกายภาพ

1) ความหมายของกายภาพ

ราชบัณฑิตยสถาน (2542, น. 114) ได้ให้ความหมายว่า กายภาพ หมายถึง เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิต เช่น วิทยาศาสตร์กายภาพ (Physical Science) ศึกษาเกี่ยวกับสสารและพลังงาน

สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านกายภาพ หมายถึง สภาพความบกพร่องทางด้านร่างกาย และจิตใจของคนอันอาจเป็นแต่กำเนิดหรือเกิดขึ้นในภายหลังซึ่งความบกพร่องดังกล่าวทำให้คนหันมายุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

2) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

สมศักดิ์ โปปัญญาะกุล (2545, น. 16) ได้กล่าวถึง สาเหตุที่ทำให้มีการกระทำผิดในด้านการค้ายาเสพติดไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. สภาพปัญหาทางด้านร่างกายที่จิตใจอ่อนไหวกลุ่มใจเมื่อเวลาเกิดปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้และเมื่อถูกเพื่อนชักชวนให้ทดลองเสพยาเมื่อเสพแล้วจะทำให้ติดยาเสพติดหรืออาจจะมาจากบุคคลในครอบครัวเสพยาเมื่อร่างกายต้องการเสพยาในปริมาณที่เพิ่มมากขึ้น และไม่มีเงินซื้อยามาเสพจึงหันมาค้ายาเสพติดเพื่อที่จะได้ไม่ต้องเสียเงินซื้อยาและยังได้เงินสามารถนำมาแบ่งปันจนเหลือช่วยเหลือให้กับครอบครัวได้อีกทางหนึ่ง

2. สภาพปัญหาทางด้านสังคมเกิดจากครอบครัวแตกแยกขาดความรัก ความอบอุ่น และที่พึ่งทางใจการศึกษาน้อยต้องทำงานกลางคืนหรือไม่มีงานทำว่างงานถูกชักชวนให้ขายยาหากเมื่อผิดพลาดถูกจับเมื่อพ้นโทษออกมาสังคมไม่ยอมรับไม่ให้อภัยไม่สามารถหางานทำได้ก็ต้องกลับมาขายยาเพื่อให้มีชีวิตอยู่รอดสามารถเลี้ยงตัวเอง

3. สภาพปัญหาทางด้านสภาพแวดล้อมเกิดจากสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย เป็นแหล่งค้ายาเสพติดที่คุ้นเคยมองเห็นครอบครัวที่ค้ายาจะมีรายได้ดีสามารถใช้จ่ายเงินอย่างสบายมีโอกาหันมาค้ายาเพื่อที่จะได้มีเงินใช้แบบครอบครัวอื่น ๆ ในชุมชนเดียวกัน

สาเหตุที่ทำให้มีการกระทำความผิดในคดีจำหน่ายยาเสพติด เนื่องจากหลายสาเหตุด้วยกัน ประการแรก คือ การจำหน่ายยาเสพติดแม้ว่าจะจะเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายบ้านเมืองของทุกประเทศก็ตาม แต่ผลกำไรที่ขายได้สูงกว่าต้นทุนมากและสามารถที่จะนำไปจำหน่ายกันเป็นทอด ๆ เช่น จากแหล่งผลิตขายให้พ่อค้าส่ง พ่อค้าส่งขายให้พ่อค้าปลีก พ่อค้าปลีกขายให้คนซื้อ กว่าจะถึงผู้เสพแต่ละคนก็บวกกำไรเข้าไปเป็นจำนวนมาก เท่านั้นยังไม่พอยังมีการปลอมปนสิ่งที่เป็นพิษลงไปอีก กล่าวคือ ผสมสิ่งที่ทำให้ปริมาณและน้ำหนักของยาเสพติดมากขึ้นแต่ในขณะเดียวกันก็ยังคงความร้ายแรงของยาเสพติดไว้จึงได้นำสารพิษต่าง ๆ ผสมเข้าไปเพื่อจะได้มีคุณภาพทัดเทียมกับของเดิม เมื่อการจำหน่ายยาเสพติดมีกำไรมหาศาลจึงเป็นสิ่งล่อใจทำให้บางคนกล้าเสี่ยงต่อกฎหมายบ้านเมือง

สาเหตุประการต่อไป คือ ต้องการขยายอิทธิพลร้ายของยาเสพติดให้กว้างขวางออกไปเพื่อตนจะได้มีลูกค้าไว้ซื้อยาเสพติดมากขึ้น ขอบข่ายของการจำหน่ายจะได้เพิ่มขึ้นสามารถทำรายได้ให้แก่พรรคพวกเป็นจำนวนมาก

และสาเหตุประการสุดท้าย คือ พวกที่เสพติดด้วยกันเมื่อเสพเข้าไปมากเข้า และไม่มีเงินทองที่จะหาเสพต่อไปก็มีความจำเป็นที่จะต้องหาเงินทองมาซื้อเสพจะหาจากครอบครัวญาติมิตร หรือการกระทำความผิดอย่างอื่นซึ่งก็มักจะตกหนักจึงเป็นผู้จำหน่ายยาเสพติดเสียเอง โดยการรับมาจากพ่อค้าแล้วนำไปจำหน่ายแก่ลูกค้าเพื่อให้ได้เงินมาแล้วตนก็จะนำเงินนั้นไปซื้อยาเสพติดมาเสพส่วนเหตุอื่น ๆ ก็คงมีบ้าง เช่น ช่วยเหลือเพื่อนฝูงในการขนมาจำหน่ายหรือรับผิดต่อลูกค้าให้แต่เป็นสาเหตุรองลงไปเพราะสาเหตุสำคัญที่สุด คือ หวังผลกำไรที่ได้มาจากการจำหน่าย (นพ นันทวัน, 2542)

วิทยา เจริญธรรม (2541, น. 6) การกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีปัจจัยและสาเหตุที่ก่อให้เกิดมีการกระทำความผิดหลายสาเหตุพอสรุป ได้ดังนี้

1. ความผิดด้านการผลิต จำหน่าย สาเหตุที่ทำให้มีการกระทำความผิดในด้านการผลิตยาเสพติด คือ การผลิตยาเสพติดเป็นการกระทำที่เสี่ยงต่อกฎหมายต่อประเทศชาติแต่ผลที่ได้รับจะมีกำไรมากทำให้มีเงินทองใช้สอยมากเพื่อให้ได้ยาเสพติดชนิดใหม่ เหตุผลทางด้านการเมืองมีการผสมหรือแปรรูปยาเสพติดให้มีอนุภาพหรือมีฤทธิ์ร้ายแรงมากขึ้น การผลิตยาเสพติดในบางภูมิภาคมีต้นทุนต่ำกว่าภูมิภาคอื่นทำให้มีกำไรเพิ่มมากขึ้น

2. สาเหตุที่ทำให้มีการกระทำความผิดในด้านการจำหน่ายยาเสพติด คือ ลงทุนน้อยหวังผลกำไรที่จะขายได้สูงกว่าต้นทุนมากต้องการแพร่ขยายอิทธิพลของผู้ขายหรือตัวแทนจำหน่ายยาเสพติดให้มากขึ้นต้องการมีสมาชิกหรือลูกค้าไว้ซื้อยาเสพติดเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ พวกที่เสพยาเสพติดด้วยกันหากไม่มีเงินทองพอที่จะซื้อยามาเสพก็ต้องนำยาเสพติดมาขายให้กับผู้อื่น มีความสามารถประกอบอาชีพรับจ้างในการขนยาเสพติดหรือมีวาทศิลป์ความสามารถในการติดต่อลูกค้าได้ดีเกิดจากสังคมไม่ยอมรับหากมีคดีติดตัวสมัครเข้าทำงานไม่มีบริษัทห้างร้านใด ๆ ตอรับเหมือนบุคคลปกติอื่นที่ไม่มี

คดีติดตัวทำให้ต้องหวนกลับมาขายยาเสพติดอีกครั้งหนึ่งและครั้งต่อ ๆ มาเนื่องจากไม่รู้ว่าจะประกอบอาชีพอะไรดี

กรมราชทัณฑ์ (2548, น. 23) กล่าวว่า ลักษณะการเกี่ยวข้องกับกำหนดยาเสพติดของผู้หญิงส่วนใหญ่จะเป็นการขายให้แก่ลูกค้าที่เป็นผู้เสพมีการรับจ้างขนย้ายและการลำเลียง โดยอาศัยลักษณะทางกายภาพของผู้หญิงที่มีความอ่อนแอกว่าผู้ชายและในลักษณะที่เป็นผู้เสพแล้วผันตัวเองมาจำหน่ายให้แก่ผู้เสพด้วยกันเพื่อนำเงินมาซื้อยาเสพติดต่อไปหรือนำมาใช้จ่ายในการซื้อของฟุ่มเฟือยหรือเที่ยวเตร่

จากแนวความคิดทั้งหลายนั้น อาจจะสรุปได้ว่าอาชญากรรมเกิดจากสาเหตุใหญ่ 2 ประการ คือ เกิดจากสาเหตุภายในและสาเหตุภายนอก

1. สาเหตุภายใน แยกออกได้เป็นสาเหตุทางชีววิทยา (ชีวกายภาพ) และสาเหตุทางจิตวิทยา (จิตใจ)
2. สาเหตุภายนอก แยกออกได้เป็นสาเหตุทางสังคม นักอาชญาวิทยาบางกลุ่มแบ่งสาเหตุภายในและสาเหตุภายนอกออกเป็น 3 สาเหตุคือ
  - 2.1 สาเหตุทางชีวกายภาพ (ปัจจัยทางร่างกาย)
  - 2.2 สาเหตุทางจิตวิทยา (ปัจจัยทางจิตใจ)
  - 2.3 สาเหตุทางสังคม (ปัจจัยทางครอบครัวและสภาพแวดล้อม)

นักอาชญาวิทยาส่วนใหญ่วิเคราะห์ว่า มิใช่สาเหตุใดเพียงสาเหตุเดียวที่ทำให้เกิดอาชญากรรมได้แต่ต้องอาศัยสาเหตุร่วมกัน อาจจะเป็น 2 ประการ หรือ 3 ประการ แล้วแต่กรณี สาเหตุปัจจัยดังกล่าวจะมีความสัมพันธ์และมีขั้นตอนในการผลักดันให้เกิดอาชญากรรมเป็นราย ๆ ไป กระบวนการเกิดอาชญากรรมดังกล่าวนี้

Mannheim นักอาชญาวิทยาสมัยใหม่ชาวอังกฤษ ได้อธิบายถึง กระบวนการและความสัมพันธ์ที่สาเหตุดังกล่าวทำให้เกิดอาชญากรรมไว้ คือ “ปัจจัยทางกายภาพจะมีส่วนผลักดันให้เกิดอาชญากรรมเช่นเดียวกับปัจจัยทางสังคมก็ต่อเมื่อปัจจัยดังกล่าวนี้ได้ผ่าน “ตัวแปลงสภาพ” (หรือสภาพจิตของแต่ละบุคคล) คือ ปัจจัยทางจิตใจเสียก่อนจึงจะสามารถผลักดันให้บุคคลลงมือกระทำผิดก่ออาชญากรรม”

Mannheim (1952, p. 13) อธิบายว่า สภาพจิตของบุคคลเปรียบเสมือนตัวแปลงสภาพที่สำคัญยิ่งเพราะลำพังปัจจัยทางกายภาพหรือปัจจัยทางสังคมเพียงอย่างเดียวแต่ยังไม่ผ่านตัวแปลงสภาพหรือปัจจัยทางจิตใจก็ไม่อาจก่อให้เกิดอาชญากรรมได้ ถ้าเมื่อใดปัจจัยทางด้านสังคมหรือกายภาพมีอิทธิพลเหนือปัจจัยทางด้านจิตใจเสียแล้วก็ทำให้เกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงสภาพจิต (คือ ความรู้สึก ผิดชอบชั่วดี สติยั้ง) ของบุคคลซึ่งอาจผลักดันให้ปัจจัยต่าง ๆ นั้น มีอิทธิพลนำไปสู่การก่ออาชญากรรมได้

สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านกายภาพ หมายถึง ความเจ็บป่วยและความผิดปกติทั้งทางด้านร่างกายและด้านจิตใจ เช่น ร่างกายพิการ สภาพจิตบกพร่องไม่ปกติ ไม่มีความรู้จัดอยู่ในกลุ่มบุคคลที่มีการศึกษาดำ ไม่มีความเชี่ยวชาญในทักษะวิชาชีพ ไม่สามารถประกอบอาชีพหาเลี้ยงตนเองและครอบครัว

2.4.1.8 ปัจจัยด้านความกลัว

1) ความหมายของความกลัว

ราชบัณฑิตยสถาน (2542, น. 78) ได้ให้ความหมายว่า กายภาพ หมายถึง รู้สึกไม่อยากประสบสิ่งที่ไม่ดีแก่ตัว เช่น กลัวบาป, กลัวถูกตีเตียน และรู้สึกหวาดเพราะคาดว่าจะประสบภัย เช่น กลัวเสือ กลัวไฟไหม้ เป็นต้น

2) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ศิรินา สมนึก (2547, น. 12-13) กล่าวว่า ทฤษฎีว่าด้วยกลไกของการควบคุมทางสังคมผู้ตั้งทฤษฎีนี้ได้อธิบายพฤติกรรมของคนที่เคารพกฎหมายและพฤติกรรมของคนที่เบี่ยงเบนโดยกลไกที่ควบคุมตัวเรามีอยู่ 2 ระบบ

1. ระบบควบคุมภายใน คือ สิ่งที่ทำให้ตัวเราเป็นตัวเองเช่น มีความมั่นคงในอารมณ์ รับผิดชอบสูง มีคุณธรรม มีความอดทนสูงไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก มีเหตุผลสามารถหาเหตุผลลดความตึงเครียดให้แก่ตนเองได้

2. ระบบควบคุมภายนอก คือ สิ่งที่อยู่ภายนอกตัวเราทำให้เรารู้ว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด สถาบันต่าง ๆ ในสังคมที่คอยให้เพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจให้บุคคลมีแนวประพฤติปฏิบัติ มีเป้าหมายและมีความหวังมีโอกาสที่จะสมหวังในชีวิตมีการชี้แนะและมีการใช้ระเบียบวินัยที่มีประสิทธิภาพ

2.1 แรงที่ทำให้คนเราเบี่ยงเบน มี 3 ประการ

2.1.1 แรงกดดันทางสังคม

2.1.2 แรงดึงดูดทางสังคม

2.1.3 ความปรารถนาในใจหรือตัณหา

2.2 แรงกดดันทางสังคม เช่น ความยากจน การถูกเอารัดเอาเปรียบ การขัดแย้งกัน การทะเลาะกัน ข้อห้ามต่าง ๆ ของสังคม สภาพความเป็นชนกลุ่มน้อย การขาดโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต เป็นต้น

2.3 แรงดึงดูดทางสังคม เช่น การสูบบุหรี่ การเล่นเกมพนัน การโฆษณาขายของความเย้ายวนต่าง ๆ การโฆษณาชวนเชื่อ เป็นต้น

2.4 ความปรารถนาในใจหรือตัณหา เช่น ความต้องการต่าง ๆ ความวิตกกังวล หรือความอิจฉาริษยา ความผิดหวัง และความรู้สึกว่าตนเองต่ำต้อย เป็นต้น

สรุปได้ว่า สิ่งที่มีอิทธิพลในสังคมดังที่กล่าวข้างต้นเป็นปัจจัยสำคัญที่สำคัญที่ทำให้คนกระทำความผิดหรือมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนสามารถใช้อธิบายถึงสาเหตุที่คนกระทำความผิด เช่น ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดผู้กระทำความผิดเกือบทั้งหมดมีความกดดันเมื่อเข้าสู่กระบวนการยาเสพติดไม่ว่าในฐานะใดจะเกรงกลัวต่อผู้ที่มีอิทธิพลอยู่เหนือตน

2.5 สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่

2.5.1 สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ภาคตะวันออก พบว่า ยาบ้าจากทุกแห่งเข้าสู่พื้นที่ภาคตะวันออก โดยแหล่งที่มีการนำเข้ายาเสพติดสูงที่สุดที่ระบุถึงโดยเยาวชนคือทางด้านทิศตะวันออกซึ่งรับมาจากแหล่งจำหน่ายและผลิตในประเทศกัมพูชาลักษณะของยาบ้าที่เข้ามาจากเส้นทางนี้มีหลากหลายสีทั้งสีแดง สีส้ม สีม่วงส่วนใหญ่สัญลักษณ์ WY ยกเว้นสีแดงซึ่งจะมีสัญลักษณ์ R ด้วยข้อมูลที่ได้จากเยาวชนระบุว่ามียุคพักยาอยู่ที่จังหวัดสระแก้ว ทั้งนี้ผู้ค้ารายใหญ่รายหนึ่งในจังหวัดสระแก้ว ได้ประกอบกิจการประเภทจำหน่ายรองเท้าหรือสินค้ามือสองบังหน้าเพื่ออำพรางความสนใจจากเจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนแหล่งพักยาบ้าที่สำคัญอีกแหล่งอยู่ในพื้นที่อำเภอบ้านแหลม จังหวัดจันทบุรี ทั้งนี้ราคาต้นทุนยาบ้าที่เยาวชนรับมาจากแหล่งพักยาหรือแหล่งจำหน่ายขนาดใหญ่ในจังหวัดสระแก้วและจันทบุรีนั้น มีราคาไม่แตกต่างจากการรับมาจากแหล่งภายนอกประเทศมากนัก แต่การซื้อจากแหล่งจำหน่ายภายในประเทศมีความสะดวกมากกว่าการเดินทางไปรับจากแหล่งภายนอกประเทศ ทั้งนี้ เยาวชนผู้ค้าที่นำเข้ายาบ้าจากชายแดนจังหวัดสระแก้วหรือลำเลียงยาบ้าจากแหล่งที่พักสำคัญในประเทศมักใช้วิธีอำพรางยาบ้าไว้ในสินค้าเกษตรหรือส่วนต่างๆ ของรถยนต์ เยาวชนส่วนหนึ่งระบุว่ากัญชาเข้าสู่พื้นที่ภาคตะวันออกโดยแรงงานประมงชาวกัมพูชาและในพื้นที่จังหวัดชลบุรียังมีการลักลอบปลูกกัญชาและกระท่อม แหล่งปลูกที่เยาวชนระบุถึงคือบริเวณชุมชนสุรศักดิ์ อำเภอศรีราชาจังหวัดชลบุรี โดยเยาวชนระบุว่าแหล่งปลูกกัญชาและกระท่อมที่มีในพื้นที่นั้น ไม่ได้ปลูกไว้เพื่อขายแต่เป็นการปลูกเพื่อแบ่งปันกันใช้ในกลุ่มคนสนิทสนมกัน

2.5.2 สถานการณ์ด้านอุปสงค์และอุปทานในพื้นที่จังหวัดชลบุรีและแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลกการแพร่ระบาดของการค้าและการเสพติดจึงไม่ได้จำกัดเฉพาะกลุ่มเยาวชนและประชาชนชาวไทยเท่านั้น ข้อมูลจากเยาวชนระบุว่ามีการแพร่ระบาดของการใช้สารเสพติดในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติด้วย เยาวชนกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดชลบุรีส่วนใหญ่ไม่ได้มีการศึกษาระดับสูงเมื่อออกจากโรงเรียนจึงสมัครเข้าทำงานตามโรงงานอุตสาหกรรมรวมทั้งการทำงานตามสถานบันเทิงและเป็นเด็กเสิร์ฟและเด็กเรียกแขกหน้าบาร์ เนื่องจากสภาพการทำงานที่ต้องทำงานติดต่อกันหลายชั่วโมงในช่วงดึกและเป็นงานที่ต้องใช้ทั้งความอดทน

และความกล้าทำให้เยาวชนที่ทำงานในสถานบันเทิงได้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดจนกระทั่งต้องถูกจับกุมในเวลาต่อมา

2.5.3 สถานการณ์การแพร่ระบาดของการค้าและการเสพยาบ้าในพื้นที่ท่องเที่ยวเมืองพัทยา
ข้อมูลที่ได้จากเยาวชนชี้ให้เห็นว่าพื้นที่พัทยาได้มีการแพร่ระบาดของการค้าและค้ายาบ้ามากที่สุดเยาวชนผู้ค้ายาเสพติดส่วนใหญ่ ใช้โรงแรม คอนโดเช่า รวมทั้งอพาร์ทเมนท์เช่า เป็นสถานที่อยู่อาศัยและเก็บรักษา ยาเสพติด เพื่อรอจำหน่ายโดยพบว่ากลุ่มลูกค้าสำคัญมีทั้งเด็กและเยาวชนที่อยู่ในระบบโรงเรียน โดยเฉพาะนักเรียนอาชีวศึกษา เทคนิค เทคโนโลยี และเยาวชนที่อยู่ระบบนอกโรงเรียนที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ ทั้งในโรงงานและกลุ่มที่ทำงานบริการในสถานบันเทิงทั้งนี้แหล่งที่เยาวชนมักไปรวมกลุ่มเพื่อเสพยาที่มีการระบุดังส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่พัทยาใต้ทั้งนี้ผู้หญิงบาร์และหญิงบริการเป็นกลุ่มที่เข้ายาบ้าและยาไอซ์อย่างแพร่หลาย เยาวชนสามารถหาซื้อยาเสพติดได้ง่ายจากผู้จำหน่ายที่กระทำอย่างเปิดเผยในย่านที่เยาวชนอาศัยอยู่

2.6 บริบททั่วไป

เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม (2558, น. 1-3) กล่าวว่า เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม สังกัดกรมราชทัณฑ์มีหน้าที่ในการควบคุม แก้ไข และพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง เพื่อคืนคนดีมีคุณค่าต่อสังคม มีบริบททั่วไป ดังนี้

2.6.1 เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เปิดทำการเมื่อ พ.ศ. 2530 โดยตั้งอยู่ที่บริเวณสวนสุขภาพบนถนนนครสวรรค์ หน้าโรงเรียนสารคามพิทยาคม ซึ่งเดิมคับแคบไม่เหมาะสมด้วยประการทั้งปวง จึงให้ก่อสร้างใหม่ในสถานที่ปัจจุบันเป็นหน่วยงานสังกัดกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม (เดิมกระทรวงมหาดไทย) ให้เป็นสถานที่ควบคุมกักขัง ผู้ต้องขัง ตามคำพิพากษาของศาลจังหวัดมหาสารคาม และคำสั่งของผู้มีอำนาจตามกฎหมายอื่น คุณสมบัติผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษไม่เกิน 20 ปี

2.6.2 เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ตั้งอยู่เลขที่ 79 หมู่ 14 ถนนแจ้งสนิท (สายมหาสารคาม-ร้อยเอ็ด) ตำบลแวงน่าง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000 ห่างจากตัวเมือง 7 ก.ม. มีพื้นที่ 53 ไร่ 1 งาน แบ่งเป็นกรอบกำแพงสูงล้อมรอบ มีพื้นที่ภายใน จำนวน 11 ไร่ 3 งาน ภายนอกเรือนจำเป็นสวนป่าบ้านพักข้าราชการและลูกจ้าง ด้านหลังเป็นคอกปศุสัตว์เพื่อให้ผู้ต้องขังจ่ายนอกร่างกายนอกรือนจำฝึกวิชาชีพด้านเกษตรกรรม ภายในเขตกำแพงมีการแบ่งพื้นที่เป็นแดนรวม 7 แดน มีลวดหนามเป็นกั้นแดนแบ่งเป็น

2.6.2 เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ตั้งอยู่เลขที่ 79 หมู่ 14 ถนนแจ้งสนิท (สายมหาสารคาม-

2.6.2.1 แดนเรือนนอน คือ สถานที่นอนของผู้ต้องขังเป็นลักษณะห้องขัง

2.6.2.2 แดนพยาบาล คือ ที่พักของผู้ต้องขังป่วย

2.6.2.3 แดนกลาง คือ ที่ประชุม เขตสุขา โรงเลี้ยง

2.6.2.4 แดนสุทกรรม คือ ที่ประกอบอาหาร จัดเลี้ยง

2.6.2.5 แดนฝึกวิชาชีพ คือ ที่ทำการฝึกวิชาชีพ โรงฝึกงาน

2.6.2.6 แดนหญิง คือ ที่ควบคุมและเรือนนอนผู้ต้องขังหญิง ซึ่งแยกกันได้

2.6.2.7 แดนการศึกษาและพัฒนาจิตใจ คือ โรงเรียนสอนหนังสือ และอบรมผู้ต้องขัง

2.6.3 โครงสร้างเรือนจำ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน 7 ฝ่าย โดยมีผู้บังคับบัญชาเรือนจำเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด ดังนี้

ภาพที่ 2.3 การแบ่งส่วนโครงสร้างการบังคับบัญชาของเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

2.6.3.1 ฝ่ายบริหารทั่วไป ขึ้นตรงต่อผู้บัญชาการเรือนจำฯ ซึ่งประกอบด้วย งานยุทธศาสตร์ และแผนงาน, งานการเงิน, งานธุรการ, งานการเจ้าหน้าที่, งานพัสดุ และอาคารสถานที่

2.6.3.2 ฝ่ายควบคุม ประกอบด้วย งานควบคุม

2.6.3.3 ฝ่ายรักษาการณ์ ประกอบด้วย งานรักษาการณ์

2.6.3.4 ฝ่ายทัณฑปฏิบัติ ประกอบด้วย งานทะเบียน, งานทัณฑปฏิบัติ และงานจำแนก ลักษณะผู้ต้องขัง

2.6.3.5 ฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขัง ประกอบด้วย งานสวัสดิการผู้ต้องขัง และงานสุทกรรม

2.6.3.6 ฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ ประกอบด้วย งานการศึกษา, งานพัฒนาจิตใจ งานชุมชนบำบัด และงานฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน

2.6.3.7 ฝ่ายฝึกวิชาชีพ ประกอบด้วย งานฝึกวิชาชีพ, งานพาณิชย และงานเงิน ผลพลอยได้ งานพัสดุ

2.6.3.8 เรือนจำชั่วคราวหนองปลิง เป็นศูนย์เตรียมความพร้อมก่อนปล่อย

2.6.4 ภารกิจ

2.6.4.1 ควบคุมผู้ต้องขังอย่างมืออาชีพ

2.6.4.2 แก้ไขฟื้นฟู พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังปฏิบัติเป็นพลเมืองดีอย่างมีประสิทธิภาพ

2.6.4.3 ระบบความปลอดภัย

1) มีเวรยามเฝ้าตลอด 24 ชั่วโมง ติดอาวุธปืน หากมีเหตุร้ายลูกหลานจะขอ
กำลังจากหน่วยตำรวจ ทหาร ในพื้นที่ใกล้เคียง

2) มีกำแพงสูง 6 เมตร คอนกรีตเสริมเหล็กมีลวดหนามเป็นแผงบนสันกำแพง
มีไฟฟ้าแรงสูงบนสันกำแพง

2.6.4.4 อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ ทั้งหมด 89 คน มีดังนี้

1) ข้าราชการชาย 59 คน

2) ข้าราชการหญิง 12 คน

3) ลูกจ้างประจำ 2 คน

4) พนักงานราชการชาย 4 คน

5) พนักงานราชการหญิง 7 คน

6) ลูกจ้างเหมาชาย 3 คน

7) ลูกจ้างเหมาหญิง 2 คน

2.6.4.5 ความจุมาตรฐาน 1,000 คน ชาย 850 คน หญิง 150 คน รวม 1,000 คน
ปัจจุบันมีผู้ต้องขังชาย 2,038 คน ผู้ต้องขังหญิง 231 คน รวม 2,269 คน (ข้อมูลจากส่วนควบคุมและทัณฑ
ปฏิบัติ, 2563)

2.6.4.6 ปัญหาที่พบ

ปัญหาความแออัดของจำนวนผู้ต้องขัง ปัญหาด้านการสาธารณสุข ด้านการเจ็บป่วย
ด้านความสะอาด ปัญหาการฝ่าฝืนกฎระเบียบของผู้ต้องขัง ทำร้ายร่างกาย ทะเลาะวิวาท ลักทรัพย์
หลบหนี เลี้ยงงาน หลอกเอาทรัพย์สินจากญาติพี่น้องนักโทษด้วยกัน เป็นบ่อเกิดแห่งปัญหาด้านอื่น ๆ

2.6.4.7 อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ตั้งขึ้น
โดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลตามเขตอำนาจศาลจังหวัดมหาสารคาม ให้มีอำนาจในการควบคุมผู้ต้องขัง
ที่มีกำหนดตัดสินโทษจำคุกไม่เกิน 20 ปี โดยมีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

1) ควบคุมผู้ต้องขังซึ่งเป็นคนฝากขังตามหมายศาล ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี
ที่อยู่ในเขตอำนาจศาลที่เรือนจำตั้งอยู่และนักโทษเด็ดขาดที่มีกำหนดโทษซึ่งอยู่ในอำนาจการควบคุม
ของเรือนจำ

- 2) จัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ อบรม พัฒนา ปรับปรุง แก้ไขพฤติกรรม และฝึกวิชาชีพแก่ผู้ต้องขัง
- 3) ดำเนินการเกี่ยวกับการทำงานและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง
- 4) จัดสวัสดิการให้การสงเคราะห์และการพัฒนาสุขภาพอนามัยแก่ผู้ต้องขัง รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการสุขภาพ
- 5) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

สรุปได้ว่า เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เป็นหน่วยงานราชการสังกัดกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ดำเนินการควบคุมและแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังเพื่อให้กลับตนเป็นพลเมืองดีและอยู่ร่วมกับสังคมได้โดยปกติภายหลังพ้นโทษ โดยดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ของกรมราชทัณฑ์เพื่อเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติงานของข้าราชการและหน่วยงานในสังกัด ให้สามารถส่งเสริม สนับสนุนการบริหารและพัฒนากรมราชทัณฑ์ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อให้การควบคุมแก้ไขและพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง ซึ่งเป็นพันธกิจหลักของกรมราชทัณฑ์เป็นไปด้วยความมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประสิทธิผล สามารถคืนคนดีมีคุณค่าสู่สังคมอย่างยั่งยืน ต่อไป

เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดภายในเรือนจำและปลูกฝังจิตสำนึกค่านิยมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้แก่ผู้ต้องขัง จำนวน 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการป้องกันยาเสพติด

1.1 เรือนจำจังหวัดมหาสารคามจัดกิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์เนื่องในวันต่อต้านยาเสพติดโลก (26 มิถุนายน) เป็นประจำทุกปี โดยจัดบอร์ดนิทรรศการพิษภัยของยาเสพติดภายในบริเวณฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจและนำเจ้าหน้าที่ ผู้ต้องขังชาย หญิงร่วมปฏิญาณตนจะไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีก

1.2 เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบรักษาการอยู่ที่ประตูทางเข้าเรือนจำฯ เพื่อดำเนินการตรวจค้นตัวบุคคลทั้งเจ้าหน้าที่ ผู้ต้องขัง บุคคลภายนอกและยานพาหนะทุกชนิดที่ผ่านเข้า-ออกเรือนจำฯ เพื่อป้องกันการลักลอบนำยาเสพติดจากภายนอกเข้ามาภายในเรือนจำฯ

1.3 เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จัดโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE และศูนย์เพื่อนใจขึ้นโดยคัดเลือกผู้ต้องขังแกนนำและมอบหมายให้เจ้าหน้าที่เป็นที่ปรึกษาชมรมฯ เพื่อให้ผู้ต้องขังชายและผู้ต้องขังหญิงมีโอกาสร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์และสามารถให้บริการศูนย์เพื่อนใจเพื่อปรับทุกข์และรับฟังคำแนะนำเพื่อแก้ไขปัญหายาในเบื้องต้น

1.4 เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จัดให้มีกิจกรรมการออกกำลังกาย 10 ท่าพยาม โดยนำผู้ต้องขังชายและหญิง ออกกำลังกายในเวลา 06.00-06.30 น. เป็นประจำทุกวัน

2. ด้านการปราบปรามยาเสพติด

เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ดำเนินการปราบปรามยาเสพติดตามแผนปฏิบัติการราชกรมราชทัณฑ์ คือ การแก้ไขปัญหายาเสพติดให้ได้ผลอย่างยั่งยืน โดยระดมกำลังเจ้าหน้าที่เรือนจำ ทหาร ตำรวจ ฝ่ายครอง ร่วมกันจับกุมตรวจค้นภายในและภายนอกเรือนจำ เมื่อพบผู้กระทำความผิด จะดำเนินการลงโทษทางวินัยและกฎหมายอาญา ซึ่งในปี พ.ศ.2560 ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 72(1) แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2560 ว่า ผู้ใดกระทำความผิดใด ๆ ให้เข้ามาหรือให้ออกไป จากเรือนจำหรือครอบครองหรือใช้ในเรือนจำ หรือรับจากหรือมอบส่งมอบแก่ผู้ต้องขัง ซึ่งยาเสพติด ให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์และสารระเหย รวมถึงอุปกรณ์ที่ใช้ในการเสพ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

3. ด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังติดยาเสพติด

เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ดำเนินการผ่านโครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด ในรูปแบบชุมชนบำบัดซึ่งเป็นระบบบังคับบำบัด เรือนจำจะแต่งตั้งคณะทำงาน คัดกรองโดยการจำแนก ลักษณะผู้ต้องขังติดยาเสพติด ให้เข้ารับการบำบัดตามโครงการดังกล่าว จำนวน 50 คน/รุ่น เพื่อให้ใช้ชีวิต ได้อย่างมีสติสัมปชัญญะสามารถรู้เท่าทันพิษภัยของยาเสพติด

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นุชนาฏ มุกระ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด ของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงใหม่ นั้น มาจากปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมไม่ว่าจะเป็น ด้านครอบครัว สังคมและชุมชน การคบเพื่อน เศรษฐกิจ ก็ตามล้วนส่งผลให้เกิดการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด ถ้าครอบครัวขาดความอบอุ่นขาดการอบรมเลี้ยงดูที่เอาใจใส่ก็ง่ายต่อการถูกชักจูงจากกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด รวมถึงสภาพเศรษฐกิจการคบเพื่อน ตลอดจนสภาพของสังคมและชุมชน ซึ่งเมื่อผู้ต้องขังพ้นโทษออกมาแล้วต้องประสบกับปัญหาทั้งด้านของสภาพจิตใจ ความวิตกกังวลกลัว ที่สังคมจะไม่ให้การยอมรับและต้องเจอกับปัญหาการตกงาน ถูกปฏิเสธจากสถานที่ทำงานทำให้ขาดรายได้ที่จะเลี้ยงดูตัวเองและครอบครัวส่งผลให้ต้องกลับไปทำผิดซ้ำนั่นเอง ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ ก็มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดเช่นกัน ทั้งบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงออก ต่างก็มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำเช่นกัน ด้านปัจจัยส่วนบุคคลเฉพาะการศึกษา อาชีพ และรายได้ เท่านั้นที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ จำนวนบุตร และไม่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงใหม่

คม เหล่าบุตรสา (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเสพยาเสพติดของผู้ต้องหา ในคดีเสพยาเสพติดประเภท 1 (ยาบ้า) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรสำโรงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเสพยาเสพติดฯ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายช่วงอายุส่วนใหญ่ต่ำกว่า 30 ปี สถานภาพโสด และระดับการศึกษาประถมศึกษา ในภาพรวมปัจจัยด้านที่มีผลต่อการเสพยาเสพติดของผู้ต้องหา ในคดีเสพยาเสพติดให้โทษประเภท 1 (ยาบ้า) มีความเห็นด้วยระดับมาก โดยเห็นด้วยในด้านสัมพันธภาพ ครอบครัว รองลงมา คือ ด้านปัจจัยเศรษฐกิจ ด้านเพื่อน และเห็นด้วยต่ำสุดในด้านลักษณะที่อยู่อาศัย

ชาตรี ชีววัฒนานนท์ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดในคดี ยาเสพติดเยาวชนจังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้กระทำความผิดในคดียาเสพติดมากที่สุด คือ อยากรู้อยากลอง และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดเยาวชน ในจังหวัดพิษณุโลก คือ ปัจจัยด้านสังคม เนื่องจากการที่ต้องการเป็นยอมรับในสังคมของตนที่มีการมั่วสุมของยาเสพติด จึงเกิดการอยากรู้อยากลองเพื่อให้ตนเองเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนฝูงและเป็นที่ยอมรับของกลุ่มคนที่ติดยาเสพติดด้วยกัน นอกจากนี้ยังพบว่าเยาวชนส่วนใหญ่ที่กระทำความผิดในคดียาเสพติด จะอยู่ในอำเภอเมือง รองลงมา คือ อำเภอบางระกำ อำเภอวังทอง เมื่อเปรียบเทียบกับประชากร/1,000 คน พบว่า อำเภอเมือง อำเภอบางระกำ และอำเภอเนินมะปราง มีสัดส่วนเยาวชนที่การกระทำความผิดในคดียาเสพติดมากที่สุด

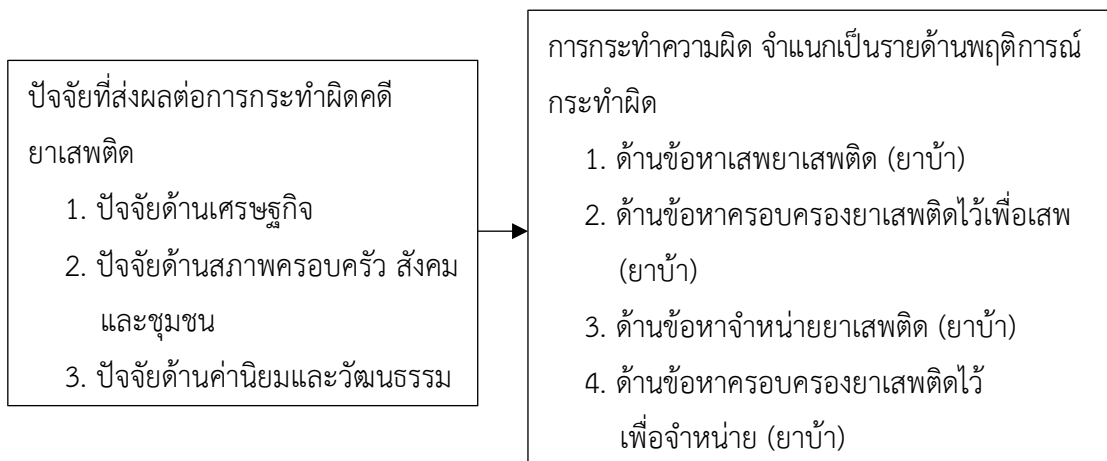
เดชา จินตกลีการ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดี ยาเสพติดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ระดับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดี ยาเสพติดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยสุด ดังนี้ ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด และด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนการกระทำความผิด และปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม มีจำนวน 5 ตัวแปร คือ ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสังคมและชุมชน ปัจจัยด้านความต้องการการยอมรับ ปัจจัยด้านสภาพปัญหาทางอบายมุข และปัจจัยด้านกายภาพ

บุรฉัตร จันท์แดง (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับน้อย 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการไม่เข้าใจตนเอง และด้านการไม่รับผิดชอบต่อสุขภาพ ระดับน้อยที่สุด 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการคบเพื่อนที่ติดยาเสพติด ด้านการนำสารเสพติดเข้าสู่ร่างกาย ด้านการแสดงออกเนื่องจาก

ความเครียด และด้านการใช้เวลาว่างไม่เกิดประโยชน์ 2) ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร มีจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านอิทธิพลจากดารารและสื่อต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านทัศนคติเกี่ยวกับ ยาเสพติด

ธรรมรงค์ บัวศรี (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่นำไปสู่การค้ายาเสพติดซ้ำของผู้ต้องขัง ในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยผลการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพรวม พบว่า ปัจจัยที่นำไปสู่ การค้ายาเสพติดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม คือ 1) ปัจจัยบุคคล ปัจจัยด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจในครอบครัว และปัจจัยที่นำไปสู่การค้ายาเสพติดซ้ำกับพฤติกรรม การค้ายาเสพติดซ้ำ คือ ปัจจัยส่วนบุคคลผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า การติดยาเสพติดมีความอ่อนแอ ทางจิตใจ การที่ถูกลงโทษครั้งแรกไม่หนัก ความคิดที่ว่าเป็นวิธีที่หาเงินได้ง่ายและค่าตอบแทนสูง และต้องการเอาเงินไปซื้อยามาเสพและค่าครั้งต่อไป การไม่เกรงกลัวที่จะเข้าคุกอีก ความต้องการอยาก รวยเร็ว ๆ อยากมีบ้านอยากมีรถและขาดการช่วยเหลือจากครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการค้ายาเสพติดซ้ำ และผลการวิจัยเชิงคุณภาพมีความสอดคล้องกับการวิจัยเชิงปริมาณ โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่มี ความเกรงกลัวที่จะเข้าคุกอีก ความอ่อนแอภายในจิตใจมีความต้องการรวยเร็ว ๆ การถูกลงโทษครั้งแรก ไม่หนักและมีความคิดที่ว่าเป็นวิธีที่หาเงินได้ง่ายและค่าตอบแทนสูงต้องการเงินใช้จ่ายและเที่ยวเตร่ และต้องการนำเงินไปซื้อยามาเสพและค่าครั้งต่อไป จึงเป็นเหตุในการตัดสินใจค้ายาเสพติดซ้ำ 2) ปัจจัย ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ผลวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า เมื่อพ้นโทษแล้วไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ และพบว่าเมื่อพ้นโทษแล้วกลับไปอาศัยกับชุมชนที่มีปัญหาเสพติด และถูกสังคมรังเกียจหรือตีตราว่า เคยติดคุกมาก่อน นอกจากนี้ยังพบว่า ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ และมีความคิดเห็นที่ว่าเป็นงาน ที่มีเครือข่าย มีความสัมพันธ์กับการค้ายาเสพติดซ้ำ และผลการวิจัยเชิงคุณภาพมีความสอดคล้องกับ การวิจัยเชิงปริมาณ โดยพบว่า ผู้ต้องขังที่พ้นโทษแล้วไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ รวมทั้งการกลับไป อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีปัญหาเสพติดโอกาสที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดก็มีมากขึ้น จึงเป็นสาเหตุ ในการค้ายาเสพติดซ้ำ 3) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจในครอบครัว ผลวิจัยเชิงปริมาณพบว่า มีหนี้สินมาก และประสบปัญหาทางธุรกิจ มีความสัมพันธ์กับการค้ายาเสพติดซ้ำและผลการวิจัย เชิงคุณภาพ มีความสอดคล้องกับการวิจัยเชิงปริมาณโดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาทางธุรกิจ มีหนี้สินที่ ต้องรับผิดชอบและเนื่องจากเป็นหัวหน้าครอบครัวมีภาระที่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทุกอย่างจึงเป็นสาเหตุ ในการตัดสินใจค้ายาเสพติดซ้ำ จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิด ในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัย ด้านสภาพครอบครัว สังคมและชุมชน และปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรม

2.8 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 2.4 กรอบแนวคิดการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ลำดับวิธีการดำเนินการวิจัย ไว้ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ต้องขังที่กระทำผิดในคดียาเสพติดของเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 1,684 คน โดยแบ่งเป็นผู้ต้องขังชาย จำนวน 1,557 คน และผู้ต้องขังหญิง จำนวน 127 คน (เรือนจำมหาสารคาม, 2563)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ (Yamane, 1973, p. 727) และการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากกลุ่มประชากรผู้ต้องขังที่กระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผลการคำนวณจากสูตรของทาโร่ ยามาเน่ ได้จำนวน 256 คน โดยแบ่งเป็นผู้ต้องขังชาย จำนวน 177 คน และผู้ต้องขังหญิง จำนวน 79 คน

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + N(e)^2} \quad (3-1)$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกินได้ไม่เกิน .05

$$\text{แทนค่าในสูตร } n = \frac{416}{1 + 416(.05)^2}$$

$$n = 255.537 \text{ คน}$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการคำนวณตามสูตรของ Yamane คำนวณได้ 255.537 คน เพื่อให้ได้จำนวนเต็ม ผู้วิจัยจึงปัดเศษของกลุ่มตัวอย่างเป็น จำนวน 256 คน

ตารางที่ 3.1 จำนวนผู้ต้องขังในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

ชนิดกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนผู้ต้องขังคดียาเสพติด (ยาบ้า)	จำนวนผู้ต้องขังกลุ่มตัวอย่าง
1. ผู้ต้องขังชาย	1,557 คน	177 คน
2. ผู้ต้องขังหญิง	127 คน	79 คน
รวม	1,684 คน	256 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ได้แก่ เพศ, อายุ, การศึกษา, อาชีพ และรายได้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามเกณฑ์การวัดของ ลิเคิร์ต (Likert) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามเกณฑ์การวัดของ ลิเคิร์ต (Likert) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบ จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นในการหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยาบ้า) จำนวน 1 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended)

3.3 วิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนดังนี้

1. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

2. ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check List) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, น. 72-73)

3. สร้างแบบสอบถามและนำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเป็นปรนัยแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วนั้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยใช้สูตร IOC (ภูวนาถ แก้วมณีรัตน์, 2543, น. 221) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

5.1 นายเดชา จินตกลีการ วุฒิกการศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตำแหน่ง นักทัณฑ์วิทยาชำนาญการ เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ตรวจสอบด้านผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา

5.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณี แผงวังทอง วุฒิกการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาภาษาไทย ตำแหน่ง หัวหน้าภาควิชาภาษาตะวันออก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ตรวจสอบด้านผู้เชี่ยวชาญ ด้านภาษา

5.3 รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมยไธสง วุฒิกการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต (คศ.ม.) สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา ตำแหน่งอาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ตรวจสอบด้านผู้เชี่ยวชาญ ด้านสถิติสำหรับการวิจัย

6. ปรับปรุงแบบสอบถามตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

8. นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ต้องขังคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจน (Clarity) ของคำถามแต่ละข้อ

9. นำผลจากคำตอบจากข้อ 7 มาวิเคราะห์หาคุณภาพ โดยวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) ตามวิธีการของ เพียร์สัน (Pearson) (Wiersma and Jurs, 1990, pp. 139-147) พบว่า แบบสอบถามค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งหมดโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นด้านแบบสอบถาม ในค่าร้อยละ

10. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล ต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 นำหนังสือขอใบอนุญาต จากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ส่งถึงผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดมหาสารคามเพื่ออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

3.4.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามการวิจัย พร้อมหนังสือขอใบอนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ต้องขังในคดีอาชญากรรม (ยาบ้า) ของเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความ

3.4.3 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 256 ฉบับ ได้รับคืน 256 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.5.1 การศึกษาเพื่อหาระดับการกระทำผิดในคดีอาชญากรรม (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิเคราะห์ได้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำค่าที่ได้มาหาระดับการกระทำผิดในคดีอาชญากรรม (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยใช้ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมีเกณฑ์ในการกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert

3.5.2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดีอาชญากรรม (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน (Correlation Deviation)

และการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression Analysis) โดยใช้การวิเคราะห์แบบกำหนดตัวแปรเข้าไปในสมการทั้งหมด (Enter Method)

3.5.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นในการหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยาบ้า) มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended) ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วสรุปออกมาเป็นค่าความถี่ (Frequency) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.6.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

3.6.1.1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.6.1.2 สถิติที่ใช้ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551, น. 124)

3.6.1.3 การหาปัจจัยที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้สูตรสมการเชิงเส้นในรูปคะแนนดิบ

3.6.1.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาแก้ไขการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยลักษณะแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-Ended) ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) แล้วนำเสนอในเชิงพรรณนาความ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำมาเสนอข้อมูลด้วยตารางประกอบ การอธิบายตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัย
2. ผลการวิจัย

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัย

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัย เพื่อแปลความหมาย มีดังนี้

n	แทน	จำนวนหน่วยตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
R	แทน	สัมประสิทธิ์สัมพันธภาพหาคู่
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที
X_1	แทน	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ
X_2	แทน	ปัจจัยด้านสภาพครอบครัว สังคม และชุมชน
X_3	แทน	ปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรม
Y	แทน	การกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม
$\hat{Y}$	แทน	ค่าคะแนนปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัด มหาสารคาม ได้จากการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
$\hat{Z}$	แทน	ค่าคะแนนปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัด มหาสารคาม ได้จากการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ผลการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 256 ตัวอย่าง ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูล สถานภาพทั่วไป ดังแสดงในตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลสถานภาพทั่วไป ของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มตัวอย่าง (n) = 256	
	ค่าความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	177	69.10
1.2 หญิง	79	30.90
รวม	256	100.00
2. อายุ		
2.1 น้อยกว่า 20 ปี	8	3.10
2.2 20-25 ปี	63	24.60
2.3 26-30 ปี	51	19.90
2.4 มากกว่า 30 ปีขึ้นไป	134	52.30
รวม	256	100.00
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ไม่รู้หนังสือ	4	1.60
3.2 ป.6	54	21.10
3.3 ม.3	116	45.30
3.4 ม.6/ปวช.	63	24.60
3.5 ปวส.	11	4.30
3.6 ปริญญาตรี	4	1.60
3.7 สูงกว่าปริญญาตรี	4	1.60
รวม	256	100.00

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลสถานภาพทั่วไป	กลุ่มตัวอย่าง (n) = 256	
	ค่าความถี่	ร้อยละ
4. อาชีพก่อนต้องโทษ		
4.1 นักศึกษา	9	3.50
4.2 รับจ้าง	138	53.90
4.3 รับราชการ	4	1.60
4.4 รัฐวิสาหกิจ	3	1.20
4.5 ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	46	18.00
4.6 เกษตรกร	19	7.40
4.7ว่างงาน	37	14.50
รวม	256	100.00
5. รายได้/เดือน		
5.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท	77	30.10
5.2 5,001-10,000 บาท	110	43.00
5.3 10,001-20,000 บาท	55	21.50
5.4 20,001 บาทขึ้นไป	14	5.50
รวม	256	100.00
6. สถานภาพทางครอบครัว		
6.1 โสด	147	57.40
6.2 สมรส	72	28.10
6.3 แยกกันอยู่	21	8.20
6.4 หย่าร้าง/หม้าย	16	6.30
รวม	256	100.00
7. จำนวนบุตร		
7.1 ไม่มีบุตร	118	46.10
7.2 คนเดียว	61	23.80
7.3 2 คน	66	25.80
7.4 3 คนขึ้นไป	11	4.30

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลสถานภาพทั่วไป	กลุ่มตัวอย่าง (n) = 256	
	ค่าความถี่	ร้อยละ
รวม	256	100.00
8. ก่อนต้องโทษอาศัยอยู่กับใคร		
8.1 ครอบครัว (สามี, ภรรยา, บุตร)	86	33.60
8.2 บิดา/มารดา	133	52.00
8.3ญาติ	25	9.80
8.4 เพื่อน	4	1.60
8.5 อยู่คนเดียว	8	3.10
รวม	256	100.00
9. อาชีพก่อนต้องโทษ		
9.1 ฐานะยากจน	89	34.80
9.2 มีหนี้สินมาก	28	10.90
9.3 ติดการพนัน	12	4.70
9.4 ติดสุรา	7	2.70
9.5 รู้เท่าไม่ถึงการณ์	72	28.10
9.6 ครอบครัวแตกแยก	13	5.10
9.7 คบเพื่อนไม่ดี	35	13.70
รวม	256	100.00

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 256 คน พบว่า

1. ด้านเพศ พบว่า เพศชาย จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 69.10 รองลงมา ได้แก่ เพศหญิง จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 30.90
2. ด้านอายุ พบว่า มากกว่า 30 ปีขึ้นไป จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 52.30 รองลงมา ได้แก่ อายุ 20-25 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 24.60 อายุ 26-30 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 19.90 และอายุของกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุด คือ อายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10
3. ด้านระดับการศึกษา พบว่า ระดับ ม.3 จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 45.30 รองลงมา ได้แก่ ระดับ ม.6/ปวช. จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 24.60 ระดับ ป.6 จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ

21.10 ระดับ ปวส. จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30 ระดับไม่รู้หนังสือ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60 ระดับปริญญาตรี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60

4. ด้านอาชีพก่อนต้องโทษ พบว่า รับจ้าง จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 53.90 รองลงมา ได้แก่ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 18.00 ว่างาน จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 14.50 เกษตรกร จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40 นักศึกษา จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 รับราชการ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60 และอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุด คือ รัฐวิสาหกิจ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.20

5. ด้านรายได้/เดือน พบว่า มีรายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาท จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 43.00 รองลงมา ได้แก่ มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 30.10 มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 21.50 และรายได้ของกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50

6. ด้านสถานภาพทางครอบครัว พบว่า โสด จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 57.40 รองลงมา ได้แก่ สมรส จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 28.10 แยกกันอยู่ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 8.20 และสถานภาพทางครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุด คือ หย่าร้าง/หม้าย จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 6.30

7. ด้านจำนวนบุตร พบว่า ไม่มีบุตร จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 46.10 รองลงมา ได้แก่ มีบุตร 2 คน จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 25.80 มีบุตรคนเดียว จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 23.80 และจำนวนบุตรที่มีของกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุด คือ มีบุตร 3 คนขึ้นไป จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30

8. ด้านก่อนต้องโทษพักอาศัยอยู่กับใคร พบว่า อาศัยอยู่กับบิดา มารดา จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 รองลงมา ได้แก่ อาศัยอยู่กับครอบครัว (สามี ภรรยา บุตร) จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 33.60 อาศัยอยู่กับญาติ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 9.80 อาศัยอยู่คนเดียว จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10 และน้อยที่สุด คือ อาศัยอยู่กับเพื่อน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60

9. ด้านอาชีพก่อนต้องโทษ พบว่า ฐานะยากจน จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 34.80 รองลงมา ได้แก่ รู้เท่าไม่ถึงการณ์ จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 28.10 คบเพื่อนไม่ดี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 13.70 มีหนี้สินมาก จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 10.90 ครอบครัวแตกแยก จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 5.10 ติดการพนัน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.70 และปัญหาของกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุด คือ ติดสุรา จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.70

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็น การกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จำแนกโดยรวมและรายด้านพฤติการณ์กระทำผิด

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้ต้องขังคดียาเสพติด (ยาบ้า) เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านพฤติการณ์กระทำผิด

การกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จำแนกเป็นรายด้านพฤติการณ์กระทำผิด	n = 256		ระดับความคิดเห็น
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านข้อหาเสพยาเสพติด (ยาบ้า)	3.15	0.74	ปานกลาง
2. ด้านข้อหาจำหน่ายยาเสพติด (ยาบ้า)	3.04	0.59	ปานกลาง
3. ด้านข้อหาครอบครองยาเสพติดไว้เพื่อเสพ (ยาบ้า)	3.18	0.69	ปานกลาง
4. ด้านข้อหาครอบครองยาเสพติดไว้เพื่อจำหน่าย (ยาบ้า)	3.36	0.57	ปานกลาง
รวม	3.18	0.51	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จำแนกเป็นรายด้านพฤติการณ์กระทำผิด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$) เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านข้อหาครอบครองยาเสพติดไว้เพื่อจำหน่าย (ยาบ้า) ($\bar{X} = 3.36$) รองลงมา ด้านข้อหาครอบครองยาเสพติดไว้เพื่อเสพ (ยาบ้า) ($\bar{X} = 3.18$) ด้านข้อหาเสพยาเสพติด (ยาบ้า) ($\bar{X} = 3.15$) และด้านข้อหาเสพยาเสพติด (ยาบ้า) ($\bar{X} = 3.04$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ด้านข้อหาเสพยาเสพติด (ยาบ้า)

ด้านข้อหาเสพยาเสพติด (ยาบ้า)	n = 256		ระดับความคิดเห็น
	$\bar{X}$	S.D.	
1. มีความต้องการที่อยากสู้อยากลองเสพยาบ้ามากเพียงใด	3.28	0.83	ปานกลาง
2. คิดว่าการเสพยาบ้าจะทำให้ผอม สวย หล่อ หุ่นดี มากเพียงใด	2.52	1.04	น้อย
3. มีพฤติกรรมเสพยาบ้าติดต่อกันต่อเนื่องมานานมากเพียงใด	3.54	1.05	มาก
4. มีความรู้เกี่ยวกับโทษภัยของการเสพยาเสพติดอยู่ในระดับใด	3.02	1.10	ปานกลาง
5. เมื่อเห็นยาบ้าแล้วเกิดความต้องการเสพมากเพียงใด	3.38	1.18	ปานกลาง
รวม	3.15	0.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็น การกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ด้านข้อหาเสพยาเสพติด (ยาบ้า) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$) เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า มีพฤติกรรมเสพยาบ้าติดต่อกันต่อเนื่องมานานมากเพียงใด ($\bar{X} = 3.54$) รองลงมา เมื่อเห็นยาบ้าแล้วเกิดความต้องการเสพมากเพียงใด ($\bar{X} = 3.38$) มีความต้องการที่อยากสู้อยากลองเสพยาบ้ามากเพียงใด ($\bar{X} = 3.28$) มีความรู้เกี่ยวกับโทษภัยของการเสพยาเสพติดอยู่ในระดับใด ($\bar{X} = 3.02$) คิดว่าการเสพยาบ้าจะทำให้ผอม สวย หล่อ หุ่นดี มากเพียงใด ($\bar{X} = 2.52$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า)
ด้านข้อหาจำหน่ายยาเสพติด (ยาบ้า)

ด้านข้อหาจำหน่ายยาเสพติด (ยาบ้า)	n = 256		ระดับความคิดเห็น
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ผลจากการถูกจับกุมทำให้ชีวิตเปลี่ยนไปในทางที่เลวร้ายเพียงใด	4.24	0.97	มากที่สุด
2. ชุมชนมีเจ้าหน้าที่ตำรวจคอยตรวจจับยาบ้าบ่อยครั้งเพียงใด	3.55	0.96	มาก
3. ถูกผู้มีอิทธิพล/เจ้าหน้าที่บ้านเมืองสนับสนุนในการจำหน่ายยาบ้า บ่อยครั้งหรือไม่	1.78	1.00	น้อยที่สุด
4. รู้สึกชอบความตื่นเต้นท้าทายจากการลักลอบจำหน่ายยาบ้ามากเพียงใด	2.90	1.16	ปานกลาง
5. ผลจากการจำหน่ายยาบ้าทำให้รู้สึกว่าคุ้มค่าต่อการกระทำผิดมากเพียงใด	2.74	1.19	ปานกลาง
รวม	3.04	0.59	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็น การกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ด้านข้อหาจำหน่ายยาเสพติด (ยาบ้า) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$) เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ผลจากการถูกจับกุมทำให้ชีวิตเปลี่ยนไปในทางที่เลวร้ายเพียงใด ($\bar{X} = 4.24$) รองลงมา ชุมชนมีเจ้าหน้าที่ตำรวจคอยตรวจจับยาบ้าบ่อยครั้งเพียงใด ($\bar{X} = 3.55$) รู้สึกชอบความตื่นเต้นท้าทายจากการลักลอบจำหน่ายยาบ้า มากเพียงใด ($\bar{X} = 2.90$) ผลจากการจำหน่ายยาบ้าทำให้รู้สึกว่าคุ้มค่าต่อการกระทำผิดมากเพียงใด ($\bar{X} = 2.74$) และถูกผู้มีอิทธิพล/เจ้าหน้าที่บ้านเมืองสนับสนุนในการจำหน่ายยาบ้าบ่อยครั้งหรือไม่ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า)
ด้านข้อหาครอบครองยาเสพติดไว้เพื่อเสพ (ยาบ้า)

ด้านข้อหาครอบครองยาเสพติดไว้เพื่อเสพ (ยาบ้า)	n = 256		ระดับความคิดเห็น
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ราคายาบ้าในตอนนี้ถูกลงมากเพียงใดจึงเป็นผลให้เกิดการระบาดหนักในชุมชน	4.12	0.97	มาก
2. เพื่อลดความเสี่ยงในการถูกจับกุมจึงคิดจะกักตุนยาบ้าไว้เพื่อเสพมากน้อยเพียงใด	2.89	1.16	ปานกลาง
3. มีพฤติกรรมเสพยาบ้าต่อเนื่องจนขาดไม่ได้ในระดับใด	2.69	1.10	ปานกลาง
4. ฤทธิ์ของยาบ้าทำให้ขาดสำนึกผิดชอบชั่วดีมากน้อยเพียงใด	2.68	1.08	ปานกลาง
5. ยาบ้าในชุมชนสามารถหาซื้อได้ง่ายเพียงใด	3.55	1.03	มาก
รวม	3.18	0.69	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็น การกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ด้านข้อหาครอบครองยาเสพติดไว้เพื่อเสพ (ยาบ้า) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$) เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ราคายาบ้าในตอนนี้ถูกลงมากเพียงใดจึงเป็นผลให้เกิดการระบาดหนักในชุมชน ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมา ยาบ้าในชุมชนสามารถหาซื้อได้ง่ายเพียงใด ($\bar{X} = 3.55$) เพื่อลดความเสี่ยงในการถูกจับกุมจึงคิดจะกักตุนยาบ้าไว้เพื่อเสพมากน้อยเพียงใด ($\bar{X} = 2.89$) มีพฤติกรรมเสพยาบ้าต่อเนื่องจนขาดไม่ได้ในระดับใด ($\bar{X} = 2.69$) และฤทธิ์ของยาบ้าทำให้ขาดสำนึกผิดชอบชั่วดีมากน้อยเพียงใด ($\bar{X} = 2.68$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า)
ด้านข้อหาครอบครองยาเสพติดไว้เพื่อจำหน่าย (ยาบ้า)

ด้านข้อหาครอบครองยาเสพติดไว้เพื่อจำหน่าย (ยาบ้า)	n = 256		ระดับความคิดเห็น
	$\bar{X}$	S.D.	
1. มีนายทุนมาติดต่อเป็นผู้จัดหายาบ้าให้จำหน่ายจำนวนหลายรายหรือไม่	2.75	1.14	ปานกลาง
2. รู้สึกเกรงกลัวต่อกฎหมายบ้านเมืองมากเพียงใด	3.92	0.94	มาก
3. มีความจำเป็นต้องจำหน่ายยาบ้ามากเพียงใด	2.84	0.99	ปานกลาง
4. การจำหน่ายยาบ้าเป็นวิธีการที่ทำได้ง่ายเพียงใด	3.75	0.90	มาก
5. รู้สึกว่าการจำหน่ายยาบ้าเป็นการแก้ปัญหาทางการเงินได้ในระดับใด	3.54	1.08	มาก
รวม	3.36	0.57	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็น การกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ด้านข้อหาครอบครองยาเสพติดไว้เพื่อจำหน่าย (ยาบ้า) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า รู้สึกเกรงกลัวต่อกฎหมายบ้านเมืองมากเพียงใด ($\bar{X} = 3.92$) รองลงมา การจำหน่ายยาบ้าเป็นวิธีการที่ทำได้ง่ายเพียงใด ($\bar{X} = 3.75$) รู้สึกว่าการจำหน่ายยาบ้าเป็นการแก้ปัญหาทางการเงินได้ในระดับใด ($\bar{X} = 3.54$) มีความจำเป็นต้องจำหน่ายยาบ้ามากเพียงใด ($\bar{X} = 2.84$) และมีนายทุนมาติดต่อเป็นผู้จัดหายาบ้าให้จำหน่ายจำนวนหลายรายหรือไม่ ($\bar{X} = 2.75$) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัย จำนวน 3 ด้าน ที่คาดว่าจะมีผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม และนำมาวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression Analysis) และสร้างสมการทำนายพยากรณ์ตัวแปรตามหรือตัวแปรเกณฑ์ 1 ตัวแปร คือ การกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จากตัวแปรอิสระหรือตัวแปรพยากรณ์ 3 ด้าน นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

2.1 คุณลักษณะของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่มีการวิเคราะห์ระดับช่วง (Interval Scale) การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นมาตราอันตรภาค (Interval Scale) จำนวน 3 ตัวแปร คือ 1) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (x_1) 2) ปัจจัยด้านสภาพครอบครัว สังคมและ ชุมชน (x_2) 3) ปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรม (x_3) และตัวแปรตาม 4 ตัวแปร คือ 1) ด้านการเสพยา (y_1) 2) ด้านการครอบครองยาเสพติดไว้เพื่อเสพยา (y_2) 3) ด้านการจำหน่ายยา (y_3) 4) ด้านการครอบครองยาเสพติดไว้เพื่อจำหน่ายยา (y_4)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของตัวแปรอิสระ (x)

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	ประเภทตัวแปร
1. X_1 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	3.52	0.74	Interval Scale
2. X_2 ปัจจัยด้านสภาพครอบครัว สังคมและ ชุมชน	2.42	0.69	Interval Scale
3. X_3 ปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรม	2.76	0.67	Interval Scale

2.2 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และตัวแปรตามที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามและระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน ด้วยวิธี (Pearson Product Moment Correlation) เป็นการหาระดับความสัมพันธ์เชิงเส้นที่เรียกว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) โดยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็น (+) หมายความว่า ข้อมูลสองชุดเปลี่ยนแปลงตามกัน กล่าวคือ ถ้าค่าของตัวแปรตัวหนึ่งสูง ค่าของตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะสูงด้วยและถ้าค่าของตัวแปรหนึ่งต่ำ ค่าของตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะต่ำด้วย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็น (-) หมายความว่า ข้อมูลสองชุดเปลี่ยนแปลงในทางตรงกันข้ามกันหรือกลับกัน กล่าวคือ ถ้าค่าของตัวแปรตัวหนึ่งสูง ค่าของตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะต่ำ

และถ้าค่าของตัวแปรตัวหนึ่งต่ำ ค่าของตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะสูง ค่าระดับความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากค่า (Correlation Coefficient) (r) มีเกณฑ์วัดระดับความสัมพันธ์ ดังนี้ (ดุซงญอ อายุวัฒน์, 2535, น. 2)

ระดับความสัมพันธ์ระหว่าง 0.001-0.500 ถือว่ามีความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ

ระดับความสัมพันธ์ระหว่าง 0.501-0.700 ถือว่ามีความสัมพันธ์ปานกลาง

ระดับความสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.701 ขึ้นไป ถือว่ามีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันควรมีค่าสูงสุดไม่เกิน 0.85 เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการเกิดภาวะ (Multi-Collinearity) ซึ่งหมายถึง ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเองสูงมากเกินไป จนไม่เหมาะสมที่จะนำตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงเข้าไปในสมการทั้งสองตัว (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และกรรณิการ์ สุขเกษม, 2536, น. 25)

ตารางที่ 4.8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปร	y	X ₁	X ₂	X ₃
y	1.000	-	-	-
X ₁	.230**	1.000	-	-
X ₂	.443**	.187**	1.000	-
X ₃	.393**	.223**	.390**	1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจำนวน 4 ตัวแปร มีจำนวน 6 คู่ มีค่าความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 6 คู่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเป็นความสัมพันธ์ทางบวกทั้งหมด คู่ที่มีค่าความสัมพันธ์สูงสุด คือ ปัจจัยด้านสภาพครอบครัว สังคมและชุมชน (X₂) กับการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม (y) (r_y= .443) และคู่ที่มีค่าความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ปัจจัยด้านสภาพครอบครัว สังคม และชุมชน (X₂) กับปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (X₁) (r_y= .187) กล่าวโดยสรุป มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเดียวกันและต่างกัน มีความสัมพันธ์ทางบวกทั้งหมด มีนัยสำคัญทางสถิติและตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัว ไม่มีคู่ใดที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เกิน .85 ที่จะก่อให้เกิดปัญหาการละเมิดสมมติฐานที่กำหนดไว้วิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ

2.3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression Analysis)

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรงมีลักษณะที่สำคัญ คือ การวิเคราะห์หาผลหรืออิทธิพลของตัวแปรอิสระหลาย ๆ ตัวที่มีผลต่อตัวแปรตามหนึ่งตัว โดยมีข้อสมมติฐานว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง (Linear Relationship) เพื่อที่จะทำให้สามารถนำผลของตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่มีผลต่อตัวแปรตามมารวมกันได้ (Additivity) กล่าวคือตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีผลต่อตัวแปรตามหรือไม่และตัวแปรอิสระทุกตัวรวมกันมีผลต่อตัวแปรตามมากน้อยเพียงใด ก่อนการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบดูว่าตัวแปรอิสระสัมพันธ์กันหรือไม่ โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างตัวแปรอิสระทุกตัวเป็นอิสระจากกันและไม่มีปัญหาเกี่ยวกับ (Multi-Collinearity)

2.3.1 เทคนิคการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรงสร้างขึ้นเพื่อใช้กับตัวแปรที่มีระดับการวัดมาตราอันตรภาค (Interval Scale) หรือมาตราอัตราส่วน (Ratio Scale) ซึ่งหากเป็นตัวแปรที่มีระดับการวัดมาตรานามบัญญัติ (Nominal Scale) หรือมาตราเรียงอันดับ (Ordinal Scale) จะต้องนำมาจัดการแปลงให้เป็นตัวแปรหุ่น (สัมพัทธ์ พันธุ์ฤกษ์, 2541, น. 97)

2.3.2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression Analysis) แบบกำหนดตัวแปรเข้าไปในสมการทั้งหมด (Enter Method) ตัวแปรตาม คือ การกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม (y) กับตัวแปรอิสระ จำนวน 3 ตัว คือ

2.3.2.1 ด้านเศรษฐกิจ (x_1)

2.3.2.2 ด้านสภาพครอบครัว สังคมและ ชุมชน (x_2)

2.3.2.3 ด้านค่านิยมและวัฒนธรรม (x_3)

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

R แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปรกับตัวแปรตาม

R^2 แทน ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ ที่แสดงถึงอิทธิพลของตัวแปรอิสระทุกตัวที่มีผลต่อตัวแปรตามซึ่งแสดงถึงประสิทธิภาพในการพยากรณ์

S.E. แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าพารามิเตอร์

b แทน ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ในสมการที่เขียนในรูปของคะแนนดิบ

β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานของตัวแปรอิสระซึ่งคำนวณจากค่าของตัวแปรต่าง ๆ ในรูปคะแนนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับพารามิเตอร์ของสมการถดถอยแต่ละค่าที่อยู่ในสมการ
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์การกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม (y)

ตัวแปรอิสระ	B	S.E.	Beta	t	Sig.
1. a ค่าคงที่	1.819	.165	-	11.050	.000
1.1 X_1 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	.079	.038	.116	2.074	.039*
1.2 X_2 ปัจจัยด้านสภาพครอบครัว สังคมและชุมชน	.241	.043	.328	5.557	.000*
1.3 X_3 ปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรม	.182	.045	.239	4.022	.000*

$$R = .515 \quad R^2 = .266$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์การกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม (y) โดยใช้การวิเคราะห์แบบกำหนดตัวแปรเข้าไปในสมการทั้งหมด (Enter Method) ดังนี้

1. ปัจจัยที่นำมาศึกษา ทั้ง 3 ตัวแปร มีความสัมพันธ์พหุคูณกับการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม (y) เท่ากับ 0.515 ($R = .515$) แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปร รวมกันมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม (y) โดยมีค่าความสัมพันธ์ปานกลาง

2. ปัจจัยที่นำมาศึกษา ทั้ง 3 ตัวแปร มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงหรือการผันแปรกับการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม (y) เท่ากับ .266 ($R^2 = .266$) แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปร สามารถอธิบายการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม (y) ได้ร้อยละ 26.60

3. การกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม (y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 ตัวแปร สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

เรียงลำดับจากตัวแปรที่มีผลต่อการผันแปรในตัวแปรตามในแบบคะแนนมาตรฐานมากที่สุดไปหาน้อย ดังนี้

3.1 ปัจจัยด้านสภาพครอบครัว สังคมและ ชุมชน (X_2 $\beta = .328$)

3.2 ปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรม (X_3 $\beta = .239$)

3.3 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (X_1 $\beta = .116$)

4. ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำ จังหวัดมหาสารคาม (y) มากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านสภาพครอบครัว สังคม และชุมชน (X_2) คือ เมื่อมีการเปลี่ยนไป 1 หน่วย จะมีผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำ จังหวัดมหาสารคาม (y) เปลี่ยนแปลงไป .328 หน่วย รองลงมา ได้แก่ ปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรม (X_3) คือ เมื่อมีการเปลี่ยนไป 1 หน่วย จะมีผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำ จังหวัดมหาสารคาม (y) เปลี่ยนแปลงไป .239 หน่วย และน้อยที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (X_1) คือ เมื่อมีการเปลี่ยนไป 1 หน่วย จะมีผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำ จังหวัดมหาสารคาม (y) เปลี่ยนแปลงไป .116 หน่วย

ดังนั้น เมื่อทราบค่าคงที่ (Constant) เท่ากับ 1.819 ทราบค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนดิบ (b) และทราบน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) จึงสามารถสร้างสมการถดถอย ได้ดังนี้

สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = a + b_2x_2 + b_3x_3 + b_1x_1$

แทนค่าในสูตร $\hat{Y} = 1.819 + .241(x_2) + .182(x_3) + .079(x_1)$

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $\hat{Z} = B_2z_2 + B_3z_3 + B_1z_1$

แทนค่าในสูตร $\hat{Z} = .328(z_2) + .239(z_3) + .116(z_1)$

เมื่อ $\hat{Y}$ และ $\hat{Z}$ = การกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาแก้ไขการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

ผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด มีจำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 41.40 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 256 คน

ตารางที่ 4.10 ข้อเสนอแนะปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำ
จังหวัดมหาสารคาม

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. ควรปราบปรามอย่างจริงจังและเข้มงวดให้มากขึ้น ไม่ควรเลือกปฏิบัติ	55
2. ควรส่งเสริมการสร้างงานให้ประชาชนมีงานทำ และให้โอกาสคนที่พ้นโทษเข้าทำงานได้เหมือนอย่างคนทั่วไป	32
3. ควรจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ด้านยาเสพติดหรือจัดให้มีการแข่งขันกีฬานันทนาการอย่างสม่ำเสมอ	23
4. ควรปรับแก้กฎหมายให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน	10
5. ควรจัดให้มีศูนย์รับแจ้ง/ร้องเรียน ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการค้ายาบ้า	8

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาแก้ไขการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. ควรปราบปรามอย่างจริงจังและเข้มงวดให้มากขึ้น ไม่ควรเลือกปฏิบัติ จำนวน 55 คน
2. ควรส่งเสริมการสร้างงานให้ประชาชนมีงานทำ ให้โอกาสคนที่พ้นโทษเข้าทำงานได้เหมือนอย่างคนทั่วไป จำนวน 32 คน
3. ควรจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ด้านยาเสพติดหรือจัดให้มีการแข่งขันกีฬานันทนาการอย่างสม่ำเสมอ จำนวน 23 คน
4. ควรปรับแก้กฎหมายให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน จำนวน 10 คน
5. ควรจัดให้มีศูนย์รับแจ้ง/ร้องเรียน ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการค้ายาบ้า จำนวน 8 คน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ สรุป อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ ไว้ตามลำดับดังนี้

1. สรุป
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยจะได้สรุปผลการวิจัย ไว้ดังนี้

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

5.1.1.1 จำแนกตามเพศ พบว่า เพศของกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด ได้แก่ เพศชาย จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 69.10 รองลงมา ได้แก่ เพศหญิง จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 30.90

5.1.1.2 จำแนกตามอายุ ได้แก่ อายุมากกว่า 30 ปีขึ้นไป จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 52.30 รองลงมา ได้แก่ ช่วงอายุ 20-25 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 24.60 ช่วงอายุ 26-30 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 19.90 และช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุด คือ ช่วงอายุน้อยกว่า 20 ปี มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10

5.1.1.3 จำแนกตามระดับการศึกษา ได้แก่ ระดับ ม.3 จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 45.30 รองลงมา ได้แก่ ระดับ ม.6/ปวช. จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 24.60 ระดับ ป.6 จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 21.10 ระดับ ปวส. จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30 ระดับไม่รู้หนังสือ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60 ระดับปริญญาตรี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60

5.1.1.4 จำแนกตามอาชีพก่อนต้องโทษ ได้แก่ อาชีพรับจ้าง จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 53.90 รองลงมา ได้แก่ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 18.00 ว่างาน/ตกรงาน จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 14.50 อาชีพเกษตรกร จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40 นักศึกษา

จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 อาชีพรับราชการ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60 และอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุด คือ อาชีพรัฐวิสาหกิจ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.20

5.1.1.5 จำแนกตามรายได้/เดือน ได้แก่ ผู้ที่มีรายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาท จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 43.00 รองลงมา ได้แก่ ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 30.10 ผู้ที่มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 21.50 และผู้ที่มีรายได้ของกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50

5.1.1.6 จำแนกตามสถานภาพทางครอบครัว ได้แก่ สถานภาพโสด จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 57.40 รองลงมา ได้แก่ สถานภาพสมรส จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 28.10 สถานภาพแยกกันอยู่ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 8.20 และสถานภาพทางครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุด คือ สถานภาพหย่าร้าง/หม้าย มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 6.30

5.1.1.7 จำแนกตามจำนวนบุตร ได้แก่ ผู้ที่ไม่มีบุตร จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 46.10 รองลงมา ได้แก่ ผู้ที่มีบุตร 2 คน จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 25.80 ผู้ที่มีบุตรคนเดียว จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 23.80 และจำนวนบุตรที่มีของกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดคือ ผู้ที่มีบุตร 3 คนขึ้นไป จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30

5.1.1.8 การจำแนกตามลักษณะก่อนต้องโทษพักอาศัยอยู่กับใคร ได้แก่ ผู้ที่พักอาศัยอยู่กับบิดา และมารดา จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 รองลงมา ได้แก่ ผู้ที่พักอาศัยอยู่กับครอบครัว (สามี, ภรรยา และบุตร) จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 33.60 ผู้ที่พักอาศัยอยู่กับญาติ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 9.80 ผู้ที่พักอาศัยอยู่คนเดียว มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10 และลักษณะน้อยที่สุดคือ ผู้ที่พักอาศัยอยู่กับเพื่อน มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60

5.1.1.9 จำแนกตามปัญหาที่ทำให้หันเข้าหายาบ้า ได้แก่ ผู้ที่มีฐานะยากจน จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 34.80 รองลงมา ได้แก่ ผู้ที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 28.10 ผู้ที่คบเพื่อนไม่ดี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 13.70 ผู้ที่มีหนี้สินมาก จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 10.90 ผู้ที่มีครอบครัวแตกแยก จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 5.10 ผู้ที่ติดการพนัน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.70 และปัญหาของกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดคือ ผู้ที่ติดสุรา มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.70

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิเคราะห์ระดับการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านข้อหาครอบครองยาเสพติดไว้เพื่อจำหน่าย (ยาบ้า) ($\bar{X} = 3.36$) รองลงมา คือ ด้านข้อหาครอบครองยาเสพติดไว้เพื่อเสพ (ยาบ้า) ($\bar{X} = 3.18$) ระดับต่อมา คือ

ด้านข้อหาเสพยาเสพติด (ยาบ้า) ($\bar{X} = 3.15$) และระดับสุดท้าย คือ ด้านข้อหาจำหน่ายยาเสพติด (ยาบ้า) ($\bar{X} = 3.04$)

5.1.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

5.1.3.1 ปัจจัยที่นำมาศึกษา ทั้ง 3 ตัวแปร มีความสัมพันธ์พหุคูณกับการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม (y) เท่ากับ 0.515 ($R = .515$) แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปร รวมกันมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม (y) โดยมีค่าความสัมพันธ์ปานกลาง

5.1.3.2 ปัจจัยที่นำมาศึกษา ทั้ง 3 ตัวแปร มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงหรือการผันแปรกับการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม (y) เท่ากับ .515 ($R^2 = .266$) แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปร สามารถอธิบายการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม (y) ได้ร้อยละ 26.60

5.1.3.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม (y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 ตัวแปร สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ เรียงลำดับจากตัวแปรที่มีผลต่อการผันแปรในตัวแปรตามในแบบคะแนนมาตรฐานมากที่สุดไปหาน้อย ดังนี้

1) ปัจจัยด้านสภาพครอบครัว สังคม และชุมชน (X_2 $\beta = .328$)

2) ปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรม (X_3 $\beta = .239$)

3) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (X_1 $\beta = .116$)

5.1.3.4 สามารถสร้างสมการถดถอย ได้ดังนี้

สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3$

แทนค่าในสูตร $\hat{Y} = 1.819 + .328(x_2) + .239(x_3) + .116(x_1)$

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $\hat{Z} = B_1z_1 + B_2z_2 + B_3z_3$

แทนค่าในสูตร $\hat{Z} = .116(z_1) + .328(z_2) + .239(z_3)$

เมื่อ $\hat{Y}$ และ $\hat{Z}$ = การกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ส่วนตัวแปรอิสระอีก 3 ตัวแปร ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ปัจจัยด้านสภาพครอบครัว สังคมและ ชุมชน (X_2) ปัจจัยด้านค่านิยม และวัฒนธรรม (X_3) และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (X_1)

5.1.4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

จากผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นข้อเสนอแนะแนวทางเพื่อป้องกันการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ดังนี้ ควรปราบปรามอย่างจริงจังและเข้มงวดให้มากขึ้น ไม่ควรเลือกปฏิบัติ ควรส่งเสริมการสร้างงานให้ประชาชนมีงานทำและให้โอกาสคนที่พ้นโทษเข้าทำงานได้เหมือนอย่างคนปกติ ควรจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ด้านยาเสพติดหรือจัดให้มีการแข่งขันกีฬานันทนาการอย่างสม่ำเสมอ ควรปรับแก้กฎหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ควรจัดให้มีศูนย์รับแจ้ง/ร้องเรียน ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการค้ายาบ้า

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ที่ได้จากเครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีประเด็นที่น่าสนใจที่จะนำมาอภิปรายเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

5.2.1 สมมติฐานที่ 1 พฤติกรรมการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัย พบว่า ระดับพฤติกรรมการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านครอบครองไว้เพื่อจำหน่าย ($\bar{X} = 3.36$) รองลงมา คือ ด้านครอบครองไว้เพื่อเสพ ($\bar{X} = 3.18$) ระดับต่อมา คือ ด้านเสพ ($\bar{X} = 3.15$) และระดับสุดท้าย คือ ด้านจำหน่าย ($\bar{X} = 3.04$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.2.2 สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม มี 3 ด้าน ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ 2) ปัจจัยด้านสภาพครอบครัว สังคม และชุมชน 3) ปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ, ปัจจัยด้านสภาพครอบครัว สังคม และชุมชน, ปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นไปตามที่สมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

5.2.2.1 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ เนื่องจากว่าในปัจจุบัน สภาพเศรษฐกิจของสังคมไทยค่อนข้างที่จะบีบรัดด้วยว่าผู้ประกอบการ

/นักลงทุนส่วนใหญ่จะลดทอนขนาดการผลิตหรือย้ายฐานการผลิตไปประเทศเพื่อนบ้านบ้างจึงทำให้เกิดผลกระทบในด้านการจ้างงานทำให้มีผลต่อแรงงานภายในประเทศ คนตกงาน ว่างงานเพิ่มมากขึ้น ภาระค่าใช้จ่าย ความจำเป็นต้องกินต้องใช้ จึงทำให้ตัดสินใจหันมายุ่งเกี่ยวกับบวงจรรยาเสพติดหันมาค้ายาเสพติด เพื่อให้ได้เงินมาใช้จ่ายภายในครอบครัว ดังนั้นรัฐบาลจึงต้องหันมาให้ความสำคัญในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของชาติให้กลับมาเป็นที่น่าสนใจสำหรับนักลงทุน/ผู้ประกอบการ เพื่อที่จะได้มีการลงทุนในประเทศให้มากขึ้นและก่อให้เกิดการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น เพื่อลดอัตราการว่างงาน/ตกงานของประชาชน เมื่อประชาชนมีงานทำ อันเป็นงานที่สุจริตแล้วนั้นก็ทำให้เกิดความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม ประเทศชาติ สืบต่อไประบบเศรษฐกิจของประเทศกลับคืนมาเฟื่องฟูขึ้นอีกครั้ง ประชาชนหน้าชื่นตาบานไร้ซึ่งความตึงเครียด เกิดการดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน บังเกิดความรัก ความสามัคคีของคนในชาติสืบไป

5.2.2.2 ปัจจัยด้านสภาพครอบครัว สังคม และชุมชน มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ เนื่องจากครอบครัว สังคม และชุมชน เป็นสถาบันอันดับแรก ๆ ที่อยู่ใกล้ตัวเรามากที่สุด ถ้าหากครอบครัว สังคม และชุมชน ปลอดจากการแพร่ระบาดของยาเสพติด ไม่มีการค้ายาบ้าหรือเสพยาบ้า ไม่มีแหล่งมั่วสุมมอมเมาในสังคมและชุมชนแล้วนั้นจะทำให้เยาวชน/ประชาชนของชาติห่างไกลจากวงจรของยาเสพติดเพื่อป้องกันปัญหาเสพติด จึงควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ บ้านเมืองร่วมมือกันสอดส่องดูแลบ้านของเรา ในกรณีนี้ ผู้วิจัยหมายความว่ารวมถึงทุกองค์กรทุกอาชีพ ทุกสถาบัน ทุกภาคส่วน ควรร่วมมือร่วมแรงร่วมใจ เป็นหูเป็นตาช่วยกัน หากเราทุกคนร่วมแรงร่วมใจกันแล้ว ปัญหาทุกปัญหาที่เราเผชิญกันอยู่ในทุกวันนี้ เราย่อมผ่านมันไปได้ด้วยดีและควรให้คำแนะนำให้ความรู้แก่เยาวชน/ประชาชนทั่วไปในการป้องกันปัญหาเสพติด สร้างเครือข่ายแกนนำด้านยาเสพติด เครือข่ายแกนนำจิตอาสาป้องกันเสพติดในสังคม และชุมชน เพื่อที่จะได้ช่วยกันป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติดในเบื้องต้น โดยการสอดแทรกประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในสถานที่สาธารณะของชุมชนนั้น ๆ เช่น สอดแทรกความรู้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด ในปัจจุบัน ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่ชุมชน จัดป้ายนิเทศการณรงค์ต่อต้านเสพติด ลด ละ เลิก เหล้า บุหรี่ในครอบครัว จัดกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความสนใจและสอดคล้องกับวัฒนธรรมของแต่ละชุมชน เช่น จัดการแข่งขันกีฬา จัดการประกวดดนตรี ประกวดร้องเพลง การจัดกิจกรรมจิตอาสา เป็นต้น เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกที่ดีของประชาชนชาวไทยให้ห่างไกลจากเสพติดสืบไป

5.2.2.3 ปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรม มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ เนื่องจากปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรมเป็นตัวก่อให้เกิดพฤติกรรมการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ปัญหาเสพติดเป็นภัยร้ายแรงที่บ่อนทำลายชาติบ้านเมืองของเราชาวไทยมายาวนาน “ยาเสพติด” ซึ่งกำลังเป็นปัญหาร้ายแรงของประเทศอยู่ในขณะนี้ รัฐบาล

ได้มีการกำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหายาเสพติดและให้ความเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2558–2562 เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางการทำงานเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ ประสานการปฏิบัติ จัดสรรทรัพยากร และติดตามประเมินผลของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับดูแลให้กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานด้านความมั่นคงต่าง ๆ ให้ความสำคัญในเรื่องการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขต 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพิเศษด้วยวิเคราะห์จากอัตราการแพร่ระบาดของยาเสพติดในทุกพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงให้นโยบายมีความทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ เพื่อความมีประสิทธิภาพในการปราบปรามยาเสพติด แผนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดนั้นจะสำเร็จได้ด้วยความร่วมมือร่วมใจของประชาชนทุกคนในการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับสังคมและตนเอง เราควรปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรม การมีจิตสำนึกที่รักชาติบ้านเมืองของเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนั้นเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งเพราะปัญหานี้เกี่ยวพันถึงผลประโยชน์อันมหาศาลหากเจ้าหน้าที่ขาดจรรยาบรรณไว้ซึ่งจิตสำนึกผิดชอบชั่วดีแล้วไซ้รั จักกลายเป็นบริวารให้กับขบวนการค้ายาเสพติดในการแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตนเองและทำลายชาติบ้านเมืองได้ ดังนั้นจึงควรเริ่มต้นที่การปรับทัศนคติและสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตนเองให้ปลอดภัยจากยาเสพติดเป็นสิ่งสำคัญที่สุด

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์การวิจัยครั้งนี้

5.3.1.1 ควรมีการปราบปรามอย่างจริงจังและเข้มงวดให้มากขึ้น

5.3.1.2 ควรส่งเสริมการสร้างงานให้ประชาชนมีงานทำ

5.3.1.3 ควรให้โอกาสคนที่พ้นโทษเข้าทำงานได้เหมือนอย่างคนปกติ

5.3.1.4 ควรจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ด้านยาเสพติดหรือจัดให้มีการแข่งขันกีฬานันทนาการอย่างสม่ำเสมอ

5.3.1.5 ควรปรับแก้กฎหมายให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ในปัจจุบัน

5.3.1.6 ควรจัดให้มีศูนย์รับแจ้ง/ร้องเรียน ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการค้ายาบ้า

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคามในทุก ๆ ปี เพื่อให้ก้าวทันกระบวนการค้ายาเสพติดที่มักจะมีวิธีการใหม่ ๆ ออกมาใช้เพื่อหลบหลีกเจ้าหน้าที่อยู่เสมอ

5.3.2.2 ควรมีการอัปเดตข้อมูลที่ใช้ในการทำวิจัย เพื่อให้ได้ผลของการวิจัยที่เที่ยงตรงและทันยุคทันสมัยกับปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กรมราชทัณฑ์. (2548). *การพัฒนาพฤตินิสัย*. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์.
- กลุ่มงานพัฒนาระบบการพัฒนาพฤตินิสัยสำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์ กรมราชทัณฑ์. (2552). *การรวบรวมเอกสารทางวิชาการเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงแห่งองค์การสหประชาชาติ*. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์.
- คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาางานสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ. (2534). *แผนพัฒนางานสวัสดิการสังคม และสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2535-2539)*. กรุงเทพฯ: สยาม.
- คม เหล่าบุตรสา. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเสพยาเสพติดของผู้ต้องหาในคดีเสพยาเสพติดประเภท 1 (ยาบ้า) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรลำโพงเหนือ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- จำรูญ ยาสมุทร และคณะ. (2521). *สารเสพติดให้โทษ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด.
- ชาตรี ชีววัฒนานนท์. (2558). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดในคดี ยาเสพติดเยาวชน จังหวัดพิษณุโลก* (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชาย เสวีกุล. (2517). *อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เดชา จินตกลีการ. (2560). *ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำ จังหวัดมหาสารคาม* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ธรรมรงค์ บัวศรี. (2562). *ปัจจัยที่นำไปสู่การค้ายาเสพติดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นุชนาฏ มุกระ. (2554). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลาง เชียงใหม่* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญรวย เมณีกรชัย. (2542). *การกระทำผิดซ้ำของผู้หญิง* (วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมวิทยาสังคมวิทยา มานุษยวิทยามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุรฉัตร จันท์แดง. (2560). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร* (วิทยานิพนธ์ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- ปรีดา คงจัด. (2542). *ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการปราบปรามยาเสพติดระดับสถานีตำรวจ ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจในเขตกองบัญชาการตำรวจนครบาล* (วิทยานิพนธ์ปริญญา สังคมสงเคราะห์ศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2531). *อาชญากรรมพื้นฐานกับกระบวนการยุติธรรม. ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางควบคุม*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด การพิมพ์พระนคร.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2525). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์ อจท.
- พยุงค์ดี ใจตรง. (2555). *ความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อการปฏิบัติงาน ตามหลักธรรมาภิบาลของคณะกรรมการกองทุนในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ภูวนาด แก้วมณีรัตน์. (2543). *การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ เรื่องระบบของร่างกายของนักเรียน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มุกดา ซาติปัญญาชัย. (2527). *คุณลักษณะบุคลิกภาพ ซี พีไอ ของผู้ต้องขังไทย*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *ทฤษฎีความพึงพอใจ. ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานสถาน*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
- เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ส่วนควบคุมและทัณฑปฏิบัติ. (2563). *จำนวนความจุผู้ต้องขังในเรือนจำ จังหวัดมหาสารคาม*. มหาสารคาม: เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม.
- เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม. (2558). *บริบททั่วไปเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม*. มหาสารคาม: เรือนจำ จังหวัดมหาสารคาม.
- เรือนจำมหาสารคาม. (2563). *จำนวนผู้ต้องขังที่กระทำผิดในคดียาเสพติดของเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม*. มหาสารคาม: เรือนจำมหาสารคาม.
- ลิขิต วิชญ์วินทร์. (2537). *การศึกษาการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในจังหวัดร้อยเอ็ด* (วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมวิทยามานุษยวิทยามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิทยา เรืองธรรม. (2541). *ความสัมพันธ์ของการติดยาเสพติดกับการก่ออาชญากรรมในเขตพื้นที่ จังหวัดตราด* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ศิรินา สมนึก. (2547). *การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2551). *ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กทม.: ประสานการพิมพ์.
- สมพิศ สุขวิฑูรย์. (2540). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: กรมพลศึกษา.
- สมศักดิ์ โปปัญญามงคล. (2545). *ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดของประชาชน: ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมิง เก่าเจริญ (2534). *เกณฑ์มาตรฐานในการรักษาผู้ป่วยที่ได้รับพิษจากสารเคมีจำกัด แผลงกลุ่มออร์แกนอเฟลตและคาร์บาเมต*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา.
- สาธิต บุษยากุล. (2555). *สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชาย: กรณีศึกษาเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม (2561). *แผนประชารัฐร่วมใจปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานกฤษฎมนตรี (2537). *มาตรการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานกฤษฎมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานกฤษฎมนตรี. (2537). *รายงานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกฤษฎมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2534). *กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในประเทศไทย*. สืบค้นจาก https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=28660.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2545). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2545-2549) ฉบับที่ 9*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด สำนักงานกฤษฎมนตรี.
- สุดสงวน สุธีสร. (2541). *อาชญากรรม: ความหมาย ขอบเขต และทฤษฎี*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุดสงวน สุธีสร. (2546). *เหยื่ออาชญากรรม*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีจำกัด.
- สุพจน์ สุโรจน์. (2545). *กระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชน*. เอกสารประกอบการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช หน่วยที่ 8. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุพัฒน์ ธีรเวชเจริญชัย. (2534). *ยาและสิ่งเสพติดให้โทษ*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- สุพัตรา สุภาพ. (2546). *เทคนิคการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพยุคใหม่: เน้นพฤติกรรมมนุษย์*.
กรุงเทพฯ: ธรรมนิต.
- เสริน ปุณณะหิตานนท์. (2523). *การกระทำผิดในสังคม: สังคมวิทยาอาชญากรรมและพฤติกรรมเบี่ยงเบน*.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรัญ สุวรรณบุปผา. (2518). *หลักอาชญาวิทยา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- อัฒนพ ชูบำรุง. (2532). *อาชญาวิทยาและอาชญากรรม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อานนท์ อาภาภิรมย์. (2521). *ลักษณะสังคมและปัญหาสังคมของไทย*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- Bandura, A. (1977). *Social Learning Theory*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Brown, R. (1972). *The Television Audience: A Revised Perspective*. London: Longman.
- Clinard, M.B. (1985). *Corporate ethics and crime: the role of middle management*.
Beverly Hills, Calif: Sage.
- Cronbach, L.J. (1990). *Essentials of psychological testing (5th ed.)*. New York: Harper
Collins Publishers.
- Durkheim, E. (1858-1917). *The elementary forms of religious life*. London: George Allen
and Unwin.
- Garofalo, R. (1947). *The Psychoanalytic Approach to Juvenile Delinquency*. London:
Kegan Paul.
- Kitsuse, J.L. (1962). Societal reaction to deviant behavior: Problems of theory and method.
Social Problem, 9, 66-25.
- Lemert, E.M. (1967). *Social Anthology*. Boston: McGraw-Hill.
- Mac, K.F. (1966). *Psychology of Personal Adjustment*. (3^{ed}). New York: John Wiley
and Sons.
- Mannheim, K. (1952). *The problem of generation, In Kecskemeti, P. (ed.)*, Essays on the
Sociology of Knowledge, Routledge and Kegan Paul, London.
- Maslow, A. (1970). *Motivation and Personality*. (2nd ed.). New York: Harpers and Row.
- McCorkle, K. (1959). *Criminology and penology*. New York: Holt.
- Reckless, W.C. (1967). *The Crime Problem*. New York: Apple-ton Century Crofts.
- Siegel, L.J. (2008). *Criminology: the core*. Belmont, C.A: Thomson Higher Education.
- Silver, G.A. (1981). *Data processing for business*. New York: Harcourt Brace.
- Sutherland, E.H. (1974). *Criminology*. Philadelphia: Lippincott.

- Tappin, N. (2011). *Learn to play golf in 10 easy lessons : The simple route to a complete game*. London: Hamlyn.
- Ward. D.A., Carter, T.J. and Perrin, R.D. (1994). *Social deviance*. Singapore: Allyn and Bacon.
- Wiersma, W. and Jurs, S.G. (1990). *Educational Measurement and Testing*. (2nd ed.). Massachusetts: A Division and Schuster.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed). New York: Harper.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม
คำชี้แจง

1. แบบสอบถามมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ในการทำงานวิจัย จึงขอความกรุณาและขอความร่วมมือจากท่านในการกรอกแบบสอบถามนี้ โดยขอรับรองว่าคำตอบของท่านจะถือเป็นความลับและจะไม่มีการอ้างอิงถึงตัวบุคคลไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น จึงใคร่ขอความร่วมมือกรอกข้อมูลตามความเป็นจริง

2. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า)

ตอนที่ 4 แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยาบ้า)

3. ข้อมูลคำตอบทุกอย่างในแบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยจะถือเป็นความลับและใช้ในการทำวิจัยในครั้งนี้อย่างเดียว

4. ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นายสุจินต์ โชติมุข

นักศึกษาปริญญาตรี ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: ให้ท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อที่เกี่ยวกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

1.1 ชาย

1.2 หญิง

2. อายุ

2.1 น้อยกว่า 20 ปี

2.2 20-25 ปี

2.3 26-30 ปี

2.4 มากกว่า 30 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

3.1 ไม่รู้หนังสือ

3.2 ป.6

3.3 ม.3

3.4 ม.6/ปวช.

3.5 ปวส.

3.6 ปริญญาตรี

3.7 สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพก่อนต้องโทษ

4.1 นักศึกษา

4.2 รับจ้าง

4.3 รับราชการ

4.4 รัฐวิสาหกิจ

4.5 ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

4.6 เกษตรกร

4.7 ว่างาน

5. ก่อนต้องโทษท่านมีรายได้/เดือนละเท่าไร

5.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท

5.2 5,001-10,000 บาท

5.3 10,001-20,000 บาท

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

- 5.4 20,001 บาทขึ้นไป
6. สถานภาพทางครอบครัว
- 6.1 โสด
- 6.2 สมรส
- 6.3 แยกกันอยู่
- 6.4 หย่าร้าง/หม้าย
7. มีบุตรจำนวนกี่คน
- 7.1 ไม่มีบุตร
- 7.2 มีบุตรคนเดียว
- 7.3 2 คน
- 7.4 3 คน
- 7.5 4 คนขึ้นไป
8. ก่อนต้องโทษท่านพักอาศัยอยู่กับใคร
- 8.1 ครอบครัว (สามี, ภรรยา และบุตร)
- 8.2 บิดา-มารดา
- 8.3 ญาติ
- 8.4 เพื่อน
- 8.5 อยู่คนเดียว
9. ปัญหาส่วนตัวของท่านที่พบเกิดจากสาเหตุใดที่ทำให้ท่านตัดสินใจหันเข้าหายาบ้า (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- 9.1 ฐานะยากจน
- 9.2 มีหนี้สินมาก
- 9.3 ติดการพนัน
- 9.4 ติดสุรา
- 9.5 รู้เท่าไม่ถึงการณ์
- 9.6 ครอบครัวแตกแยก
- 9.7 คบเพื่อนไม่ดี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

คำชี้แจง: โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า)

โดยเขียนเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่านทุกข้อคำถาม

มากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นเป็นจริงมากที่สุด

มาก หมายถึง ข้อความนั้นเป็นจริงมาก

ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นเป็นจริง

น้อย หมายถึง ข้อความนั้นไม่ค่อยเป็นจริง

น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นไม่เป็นจริงเลยแม้แต่น้อย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ					
1.1 สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันเป็นตัวชี้้นำให้ท่านกระทำความผิดฯ มากเพียงใด					
1.2 ท่านมีภาวะความเครียดจากภาระหนี้สินที่เพิ่มขึ้นมากเพียงใด					
1.3 ท่านมีปัญหาที่เกิดจากการตกงาน/ว่างงาน อยู่ในระดับใด					
1.4 ท่านรู้สึกว่าการขาดรายได้ของท่านไม่เพียงพอต่อรายจ่าย มีมากเพียงใด					
1.5 ปัญหาค่าครองชีพที่สูงขึ้นเป็นปัจจัยท่านกระทำความผิดฯ มากเพียงใด					
2. ปัจจัยด้านสภาพครอบครัว สังคม และชุมชน					
2.1 คนในครอบครัวของท่านมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาบ้ามากเพียงใด					
2.2 บุคคลในครอบครัวของท่านทะเลาะเบาะแว้งกันบ่อยครั้งหรือไม่					
2.3 ชุมชนของท่านมีระดับการแพร่ระบาดของยาบ้ามากเพียงใด					
2.4 ชุมชนของท่านมีสถานเริงรมย์ และแหล่งมั่วสุมอบายมุขมากเพียงใด					
2.5 มีกลุ่มผู้เสพยาบ้า ผู้ค้ายาบ้า มั่วสุมกันในชุมชนของท่านมากเพียงใด					
3. ปัจจัยด้านค่านิยม และวัฒนธรรม					
3.1 ท่านรู้สึกว่าการกระทำผิดเกี่ยวกับยาบ้าเป็นเรื่องผิดศีลธรรม อยู่ในระดับใด					

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3.2 มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการน้อมนำให้มาสู่การซื้อขายยาบ้า อยู่ในระดับใด					
3.3 ท่านคิดว่าค่านิยมที่เห็นว่าการยุ่งเกี่ยวกับยาบ้าเป็นสิ่งที่ทันสมัย โก้หรูเพียงใด					
3.4 มีผู้ใหญ่หรือผู้ที่ท่านนับถือให้ความช่วยเหลือในการกระทำผิด เกี่ยวกับยาบ้าบ่อยครั้งหรือไม่					
3.5 เมื่อรวมกลุ่มกันระหว่างเพื่อนฝูงจะมีการจัดปาร์ตี้ยาบ้าเพื่อให้เกิด ความสุข สนุกสนาน โดยเห็นว่าเป็นเรื่องทำหาย บ่อยครั้งเพียงใด					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า)

การกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า)	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ข้อหาเสพยาเสพติด (ยาบ้า)					
1.1 ท่านมีความต้องการที่อยากรู้อยากลองเสพยาบ้ามากเพียงใด					
1.2 ท่านคิดว่าการเสพยาบ้าจะทำให้ผอม สวย หล่อ หุ่นดี มากเพียงใด					
1.3 ท่านมีพฤติกรรมเสพยาบ้าติดต่อกันต่อเนื่องมานานมากเพียงใด					
1.4 ท่านมีความรู้เกี่ยวกับโทษภัยของการเสพยาเสพติดอยู่ในระดับใด					
1.5 เมื่อท่านเห็นยาบ้าแล้วเกิดความต้องการเสพมากเพียงใด					
2. ข้อหาจำหน่ายยาเสพติด (ยาบ้า)					
2.1 ผลจากการถูกจับกุมทำให้ชีวิตของท่านเปลี่ยนไปในทางที่เลวร้าย เพียงใด					
2.2 ชุมชนของท่านมีเจ้าหน้าที่ตำรวจคอยตรวจจับยาบ้าบ่อยครั้ง เพียงใด					
2.3 ท่านถูกผู้มีอิทธิพลสนับสนุนให้ท่านจำหน่ายยาบ้าบ่อยครั้งหรือไม่					
2.4 ท่านรู้สึกชอบความตื่นเต้นทำหายจากการลักลอบจำหน่ายยาบ้า มากเพียงใด					
2.5 ผลจากการการจำหน่ายยาบ้าทำให้ท่านรู้สึกว่าคุณค่าต่อการกระทำผิด มากเพียงใด					

การกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า)	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3. ข้อหาครอบครองยาเสพติดไว้เพื่อเสพ (ยาบ้า)					
3.1 ราคายาบ้าในตอนนี้ถูกลงมากเพียงใดจึงเป็นผลให้เกิดการระบาดหนักในชุมชนของท่าน					
3.2 เพื่อลดความเสี่ยงในการถูกจับกุมท่านคิดจะกักตุนยาบ้าไว้เพื่อเสพมากน้อยเพียงใด					
3.3 ท่านมีพฤติกรรมเสพยาบ้าต่อเนื่องจนขาดไม่ได้ในระดับใด					
3.4 ฤทธิ์ของยาบ้าทำให้ท่านขาดสำนึกผิดชอบชั่วดีมากน้อยเพียงใด					
3.5 ยาบ้าในชุมชนของท่านสามารถหาซื้อได้ง่ายเพียงใด					
4. ข้อหาครอบครองยาเสพติดไว้เพื่อจำหน่าย (ยาบ้า)					
4.1 มีนายทุนมาติดต่อเป็นผู้จัดหายาบ้าให้ท่านจำหน่ายจำนวนหลายรายหรือไม่					
4.2 ท่านรู้สึกเกรงกลัวต่อกฎหมายบ้านเมืองมากเพียงใด					
4.3 ท่านมีความจำเป็นต้องจำหน่ายยาบ้ามากเพียงใด					
4.4 การจำหน่ายยาบ้าเป็นวิธีการที่ทำให้ได้ง่ายเพียงใด					
4.5 ท่านรู้สึกว่าการจำหน่ายยาบ้าเป็นการแก้ปัญหาทางการเงินของท่านได้ในระดับใด					

ส่วนที่ 4 แนวทางในการพัฒนาแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยาบ้า)

1. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาแก้ไขการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ประเด็นใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

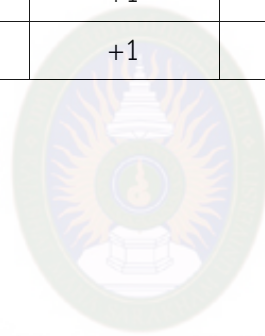
ตารางที่ ข.1 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

คำถามข้อ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
X1	+1	+1	+1	3	1
X2	+1	+1	+1	3	1
X3	+1	+1	+1	3	1
X4	+1	+1	+1	3	1
X5	+1	+1	+1	3	1
X6	+1	+1	+1	3	1
X7	+1	+1	+1	3	1
X8	+1	+1	+1	3	1
X9	+1	+1	+1	3	1
X10	+1	+1	+1	3	1
X11	+1	+1	+1	3	1
X12	+1	+1	+1	3	1
X13	+1	+1	+1	3	1
X14	+1	+1	+1	3	1
X15	+1	+1	+1	3	1
Y1	+1	+1	+1	3	1
Y2	+1	+1	+1	3	1
Y3	+1	+1	+1	3	1
Y4	+1	+1	+1	3	1
Y5	+1	+1	+1	3	1
Y6	+1	+1	+1	3	1
Y7	+1	+1	+1	3	1
Y8	+1	+1	+1	3	1
Y9	+1	+1	+1	3	1
Y10	+1	+1	+1	3	1
Y11	+1	+1	+1	3	1

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ)

คำถามข้อ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
Y12	+1	+1	+1	3	1
Y13	+1	+1	+1	3	1
Y14	+1	+1	+1	3	1
Y15	+1	+1	+1	3	1
Y16	+1	+1	+1	3	1
Y17	+1	+1	+1	3	1
Y18	+1	+1	+1	3	1
Y19	+1	+1	+1	3	1
Y20	+1	+1	+1	3	1

ภาคผนวก ค

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ค.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

Items	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item - Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1	98.43	279.151	.098	.859
2	98.20	270.855	.290	.854
3	98.17	273.523	.258	.855
4	97.30	277.666	.150	.857
5	98.13	263.430	.440	.850
6	98.57	270.668	.337	.853
7	98.73	275.582	.155	.858
8	97.53	279.706	.099	.858
9	98.70	272.286	.260	.855
10	98.73	275.582	.155	.858
11	97.90	280.645	.099	.858
12	97.93	268.340	.385	.852
13	98.37	268.240	.402	.851
14	99.33	277.195	.199	.856
15	98.27	259.168	.586	.846
16	98.10	266.852	.596	.848
17	99.03	272.447	.319	.853
18	98.07	260.547	.574	.847
19	98.03	272.240	.267	.855
20	97.97	257.344	.691	.844
21	96.87	278.878	.147	.857
22	97.23	277.220	.219	.855
23	99.57	276.806	.322	.854
24	98.30	257.734	.604	.846

(ต่อ)

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

Items	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item - Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
25	98.73	268.892	.366	.852
26	97.03	264.654	.486	.849
27	98.63	262.102	.516	.848
28	98.70	265.872	.472	.850
29	98.37	257.689	.560	.846
30	97.60	266.386	.406	.851
31	98.60	267.007	.391	.851
32	97.77	269.564	.350	.853
33	98.70	269.252	.404	.851
34	97.77	269.564	.350	.853
35	98.03	265.826	.398	.851

หมายเหตุ: Reliability Coefficients, N of Cases = 30, N of Items = 30, Alpha = .856

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ รศรป. ๐๑๖๔/๒๕๖๓

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย
เรียน **อ.ฉนิฉิ ภิรมราชภัฏ**

ด้วย นายสุจินต์ โชติมุข รหัสประจำตัว ๖๒๘๒๖๒๐๙๐๔๐๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการ
กระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วย
ความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัย
เข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำข้อมูลไปทำ
การวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(รองศาสตราจารย์เสาวลักษณ์ เกศลกิตติธรรมพร)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๒-๓๕๕๕

โทรศัพท์ ๐-๔๓๗๒-๒๑๑๘ ต่อ ๗๓๑

ที่ รศรป. ว ๐๑๖๒/๒๕๖๓

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณี แพงวังทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายสุจินต์ โชติมุข รหัสประจำตัว ๖๒๘๒๖๒๐๙๐๔๐๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการ
กระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วย
ความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านภาษา
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์เสาวลักษณ์ ไกศลกิตติอัมพร)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๒-๓๕๕๕
โทรศัพท์ ๐-๔๓๗๒-๒๑๑๘ ต่อ ๗๓๑

ที่ รศรป. ว ๐๑๖๒/๒๕๖๓

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายเดชา เชนตกลีการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายสุจินต์ โชติมุข รหัสประจำตัว ๖๒๘๒๖๒๐๙๐๔๐๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการ
กระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วย
ความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านภาษา
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๒-๓๕๕๕
โทรศัพท์ ๐-๔๓๗๒-๒๑๑๘ ต่อ ๗๓๑

ที่ รศรป. ว ๐๑๖๒/๒๕๖๓

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์สุเทพ เมยไธสง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายสุจินต์ โชติมุข รหัสประจำตัว ๖๒๘๒๖๒๐๙๐๔๐๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการ
กระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วย
ความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านภาษา
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สาวลักษณ์ ไกศลกิตติอัมพร)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๒-๓๕๕๕
โทรศัพท์ ๐-๔๓๗๒-๒๑๑๘ ต่อ ๗๓๑

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โทร ๐๔๓-๗๑๑๒๐๔ ต่อ ๒๔

ที่

วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การตรวจสอบพิจารณาเค้าโครงเนื้อหาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโท

เรียน ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

ด้วยหนังสือกรมราชทัณฑ์ ที่ ยธ ๐๗๐๔.๑/๒๘๖๐๓ เรื่อง การเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยจากเรือนจำและทัณฑสถาน ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑ ให้เรือนจำและทัณฑสถานที่มีนักศึกษาขออนุญาตเข้าเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัย ตรวจสอบเค้าโครงเนื้อหา ข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์หรือแบบสอบถาม ว่าส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในการควบคุมผู้ต้องขังหรือส่งผลกระทบต่อทางราชการหรือไม่ รายละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

งานการศึกษา ได้ดำเนินการตรวจสอบแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามในแต่ละข้อคำถามของนักศึกษาแล้วปรากฏว่า ไม่พบข้อคำถามใดๆที่จะส่งผลให้เกิดภาพลบต่อเรือนจำและกรมราชทัณฑ์หรือส่งผลเสียต่อการควบคุมผู้ต้องขังแต่อย่างใด และเพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยของนักศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขออนุญาตดำเนินการ ดังนี้

๑. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยแดนชาย ตามขนาดกลุ่มตัวอย่างและตามวิธีการเก็บข้อมูลงานวิจัยของแต่ละคน ตั้งแต่เดือน มกราคม - มีนาคม ๒๕๖๔
๒. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยแดนหญิง ตามขนาดกลุ่มตัวอย่างและตามวิธีการเก็บข้อมูลงานวิจัยของแต่ละคน โดยงานการศึกษาขออนุญาตนำนักศึกษา เข้าไปเก็บข้อมูลภายในแดนหญิง ในวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๔ และหากการเก็บข้อมูลยังไม่แล้วเสร็จ ก็จะขอเข้าเก็บข้อมูลภายในแดนหญิงอีกเพิ่มเติมในโอกาสต่อไป
๓. ขออนุญาตบันทึกภาพกิจกรรมในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัย ตามข้อ ๑ และ ๒ เพื่อนำไปจัดพิมพ์ลงในส่วนของภาคผนวกวิทยานิพนธ์ของแต่ละคน โดยจะทำการปกปิดใบหน้าของผู้ให้ข้อมูลก่อนการจัดพิมพ์

ทั้งนี้ เห็นควรประสานกับส่วนควบคุมและทัณฑปฏิบัติในการควบคุมและอำนวยความสะดวก เพื่อให้การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยของนักศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดประโยชน์ต่องานการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ผู้บัญชาการ
- ทักษิณ นนุชา

(นายเพ็ชชกร ผาดนอก)
หัวหน้างานการศึกษา

(นางสาวจันทา ดลเจริญนนท์)
ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาผู้ต้องขัง

(นายประสงค์ กะตุตทอง)
หัวหน้าฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ

(นายมงคล จันทะจร)
ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

การเผยแพร่ผลงานวิจัย

สุจินต์ โชติมุข, ยุภาพร ยุภาศ และภักดี โพธิ์สิงห์. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการกระทำผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม. ในการประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 4 “วิจัย ยั่งยืน” The 4th National Research Conference-CPRU 2021: Research and Sustainability, (น. 423-433). ชัยภูมิ: สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.

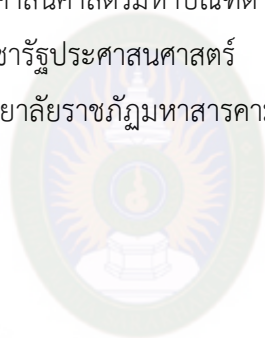
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นายสุจินต์ โชติมุข
วันเกิด 23 มิถุนายน 2522
สถานที่เกิด เลขที่ 202 หมู่ที่ 17 ตำบลเหนือเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด 45000
ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ 202 หมู่ที่ 17 ตำบลเหนือเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด 45000

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2556 บริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.)
สาขาวิชาการจัดการทั่วไป
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- พ.ศ. 2565 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.)
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY